

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

SPRAWOZDANIE
KRAJOWEJ RADY
BIEGŁYCH REWIDENTÓW

KADENCJA 2015-2019

Spis treści

Wystąpienie Prezesa KRBR

Część I

1. Informacje ogólne o KRBR VII kadencji
  - 1.1. Skład osobowy
  - 1.2. Decyzje podjęte w okresie 1 lipca 2015 r. - 31 marca 2019 r.
  - 1.3. Komisje KRBR VII kadencji
2. Informacje ewidencyjne dotyczące biegłych rewidentów
3. Informacje ewidencyjne dotyczące firm audytorskich
4. Dane finansowe dotyczące PIBR za lata 2015-2018

Część II

1. Działania związane ze zmianą ustawy
  - 1.1. Działania dotyczące zmiany z 2017 r.
  - 1.2. Działania dotyczące zmiany z 2019 r.
2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów
3. Komunikacja z otoczeniem
  - 3.1. Działalność krajowa
  - 3.2. Działalność międzynarodowa
4. Informacje dotyczące standardów wykonywania zawodu oraz kontroli jakości
5. Informacje dotyczące zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
6. Informacje dotyczące działalności szkoleniowej oraz wydawniczej, w tym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów
  - 6.1. Działalność szkoleniowa
  - 6.2. Działalność wydawnicza
  - 6.3. Konferencje
7. Biegli rewidenci seniorzy
8. Informacje dotyczące postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów
9. Pozostałe działania
10. Działania w zakresie public relations

Załącznik nr 1 – Komisje KRBR VII kadencji

Załącznik nr 2 – Delegacje zagraniczne

Wystąpienie Prezesa KRBR

Dokument, który trzymają Państwo w ręku, to podsumowanie czterech bardzo trudnych, ale i owocnych lat naszego samorządu. Jako Krajowa Rada Biegłych Rewidentów deklarowaliśmy na początku VIII kadencji daleko idące zmiany w sposobie działania samorządu. Myślę, że to się udało. Zwiększyliśmy przejrzystość naszych działań i zintensyfikowaliśmy komunikację z biegłymi rewidentami.

Zrestrukturyzowane Biuro PIBR stało się zamiast urzędu jednostką biznesową, zarządzającą szansami i ryzykami stojącymi przed naszą profesją. Całkowicie przebudowaliśmy system szkoleń i uruchomiliśmy wiele innych inicjatyw skierowanych bezpośrednio do biegłych rewidentów, w tym narzędzia takie jak wyszukiwarka standardów, „Przewodnik MSB” czy oparta na nim aplikacja Kompas 2.0.

Tę listę można by ciągnąć, ale rzecz nie w samej liczbie poszczególnych zmian i inicjatyw. I nawet nie w tym, że wszystko to udało się pomimo konieczności zaangażowania sił i środków w przeciwdziałanie potencjalnym skutkom bardzo niekorzystnych zmian regulacji.

Poszczególne projekty składają się na większą całość: dokonaliśmy przełomowej zmiany w funkcjonowaniu samorządu, a także w sposobie myślenia o nim nie tylko przez biegłych rewidentów, ale i zewnętrznych interesariuszy. Konsekwentnie pokazywaliśmy, że horyzonty, wiedza i przydatność audytorów dalece wykraczają poza badanie sprawozdań finansowych.

To nasze wspólne osiągnięcia - nie tylko członków Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i innych organów samorządu, ale całego naszego środowiska. Bardzo Wam wszystkim dziękuję - za wsparcie, za włożony wysiłek, za inspirujące rady, a czasem także za równie istotne krytyczne opinie.

Liczę, że w kolejnej kadencji zaangażowanie członków samorządu na rzecz doskonalenia naszej profesji tylko wzrośnie, podobnie jak aktywność jęgo władz. Nie wolno nam spocząć na laurach.

Krzysztof Burnos

Prezes Krajowej Rady
Biegłych Rewidentów

CZĘŚĆ I.

1. Informacje ogólne o Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów VII kadencji

1.1. Skład osobowy

- Krzysztof Burnos – Prezes
- Barbara Misterska-Dragan – Zastępca Prezesa
- Ewa Sowińska – Zastępca Prezesa
- Małgorzata Janusz – Sekretarz
- Jolanta Gałuszka – Skarbnik (do 13 lutego 2018 r.)
- Hanna Sztuczyńska – Skarbnik (od 14 lutego 2018 r.)
- Marek Błaszczak
- Henryk Dąbrowski
- Henryk Drewniak
- Monika Kaczorek
- Andrzej Karpiak
- Adam Kęsik
- Jan Letkiewicz
- Maciej Ostrowski
- Ernest Podgórski (do 24 października 2017 r.)

1.2. Decyzje podjęte w okresie od 16 lipca 2015 r. do 31 marca 2019 r.

W minionej kadencji (do dnia 31 marca 2019 r.) KRBR odbyła 57 posiedzeń (do końca kadencji planowane są dodatkowe 3 posiedzenia), na których (wraz z głosowaniami w trybie przez Internet) podjęta:

- 3.452 uchwały, w tym:
  - 3.172 dotyczących postępowania administracyjnego (w tym wpisy i skreślenia z rejestru biegłych rewidentów i listy firm audytorskich),
  - 74 dotyczące działalności szkoleniowej, w tym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
  - 44 dotyczące kwestii finansowych,
  - 30 dotyczących Komisji Egzaminacyjnej i/lub postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów,
  - 25 dotyczących standardów wykonywania zawodu, kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów,
  - 14 dotyczących wykonywania zawodu przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie,
  - 93 pozostałych (dotyczących np. powołania komisji KRBR, stawek wynagrodzeń organów PIBR i komisji KRBR. Udzielenie pełnomocnictw, rekomendacji do składów KNA, KSR, etc.);
- 1.012 postanowień, w tym:
  - 586 dotyczących postępowania administracyjnego,
  - 245 dotyczące działalności szkoleniowej, w tym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
  - 75 dotyczących przyznania odznaczeń PIBR,
  - 56 dotyczących kwestii finansowych,
  - 50 pozostałych (dotyczących np. przyjmowania protokołów posiedzeń KRBR);
- 42 komunikaty, w tym:
  - 17 dotyczących standardów wykonywania zawodu,
  - 7 dotyczących kwestii finansowych,
  - 7 dotyczących wykonywania zawodu przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie,
  - 4 dotyczące działalności szkoleniowej, w tym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
  - 7 pozostałych.

1.3. Komisje KRBR VII kadencji

Zgodnie z § 12 ust. 1 statutu PIBR, w celu wykonywania zadań, stosownie do potrzeb, KRBR powołuje komisje, określając ich tryb działania. Komisje pełnią funkcje opiniodawcze i doradcze na rzecz KRBR w zakresach odpowiadającym celom, dla których zostały powołane.

W okresie minionej kadencji KRBR powołała następujące komisje:

- Komisję ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów (Przewodnicząca: Barbara Misterska-Dragan),
- Komisję ds. komunikacji (Przewodniczący: Krzysztof Burnos (do 15 października 2018 r.) oraz Barbara Misterska-Dragan (od 16 października 2018 r.)),
- Komisję ds. szkoleń (Przewodnicząca: Ewa Sowińska),
- Komisję ds. ewidencji (Przewodniczący: Ernest Podgórski (do 5 listopada 2017 r.) oraz Małgorzata Janusz (od 6 listopada 2017 r.)),
- Komisję ds. finansowych (Przewodnicząca: Jolanta Gałuszka (do 13 lutego 2018 r.) oraz Hanna Sztuczyńska (od 14 lutego 2018 r.)),
- Komisję ds. etyki (Przewodniczący: Henryk Dąbrowski),
- Komisję do opiniowania aktów prawnych (Przewodniczący: Marek Błaszczak),
- Komisję ds. współpracy międzynarodowej (Przewodniczący: Krzysztof Burnos (do 15 lutego 2016 r.) oraz Monika Kaczorek (od 16 lutego 2016 r.)),
- Komisję organizacyjno-programową Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów (Przewodniczący: Henryk Dąbrowski),
- Komisję ds. opracowania zmian statutu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w zw. z NKZBR) (Przewodniczący: Maciej Ostrowski),
- Komisję ds. opracowania zmian w podstawowych zasadach gospodarki finansowej Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w zw. z NKZBR) (Przewodniczący: Marek Błaszczak),
- Komisję organizacyjno-programową IX Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów (Przewodniczący: Adam Kęsik),
- Komisję ds. opracowania zmian statutu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w zw. z IX KZBR) (Przewodniczący: Henryk Dąbrowski),
- komisje programowe ds. Dorocznej Konferencji Audytingu w latach 2016-2018 (Przewodnicząca: Barbara Misterska-Dragan).

Szczegółowe informacje o okresie funkcjonowania komisji, ich pełnym składzie osobowym oraz liczbie odbytych posiedzeń znajdują się w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.

2. Informacje ewidencyjne dotyczące biegłych rewidentów

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., jak również art 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, do kompetencji KRBR należało m.in. prowadzenie rejestru biegłych rewidentów.

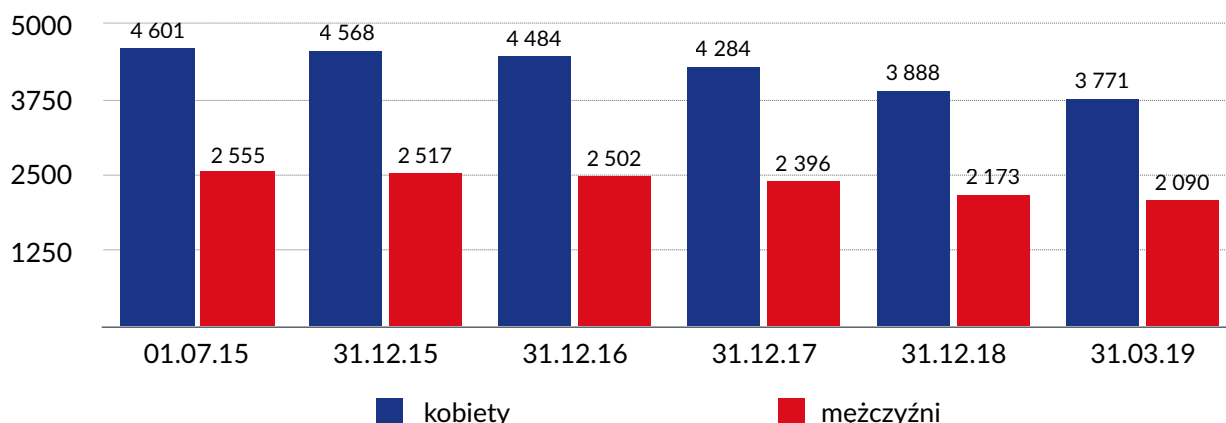
Mając powyższe na względzie, KRBR minionej kadencji powołała Komisję ds. ewidencji, realizującą na rzecz KRBR funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie m.in.: wpisów i skreśleń z rejestru biegłych rewidentów oraz kierowania wniosków do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów (szczegółowe informacje o działalności Komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

Stany ogółem w rejestrze biegłych rewidentów, w tym wpisy i skreślenia (z podziałem na ich rodzaje) w okresie od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 31 marca 2019 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

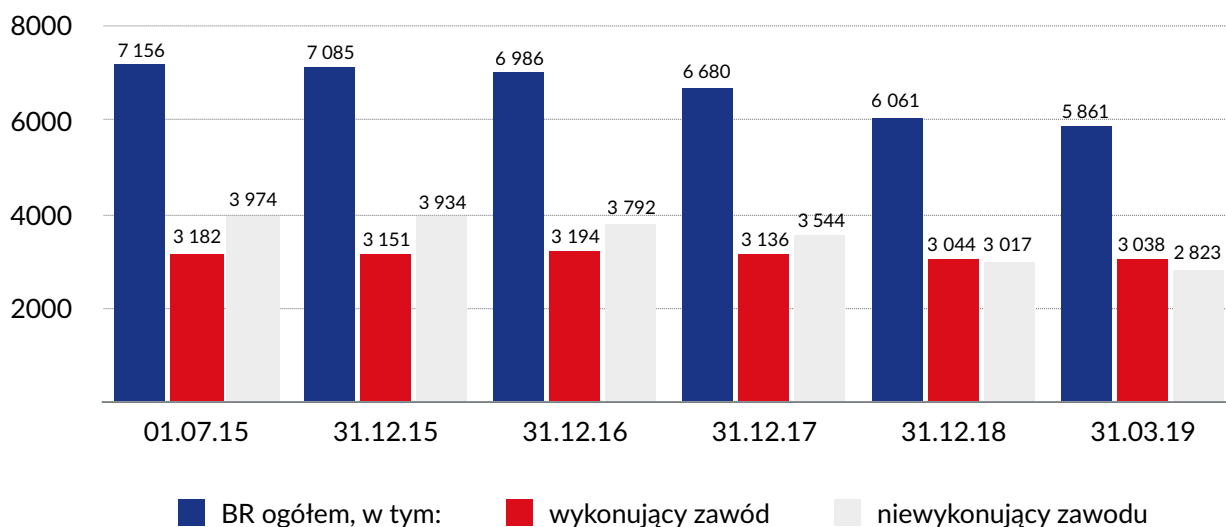
Wyszczególnienie	1.07- 31.12.2015 r.	1.01- 31.12.2016 r.	1.01- 31.12.2017 r.	1.01- 31.12.2018 r.	1.01- 31.03.2019 r.
Stan początkowy w okresie w rejestrze	7 156	7 085	6 986	6 680	6 061
Liczba wpisów	25	139	156	102	29
Liczba skreśleń, w tym:	96	238	462	721	229
na własny wniosek	87	183	432	637	81
z powodu śmierci	9	55	29	47	10
z tytułu niepłacenia składek członkowskich za okres dłuższy niż rok	0	0	0	37	138
w przypadku prawomocnego orzeczenia KSD o skreśleniu z rejestru	0	0	1	0	0
Stan końcowy w okresie w rejestrze	7 085	6 986	6 680	6 061	5 861

Poniżej przedstawiono wykresy obrazujące liczby biegłych rewidentów w podziale na płeć, wykonywanie zawodu, jak również średniego wieku (w tym wykonujących zawód):

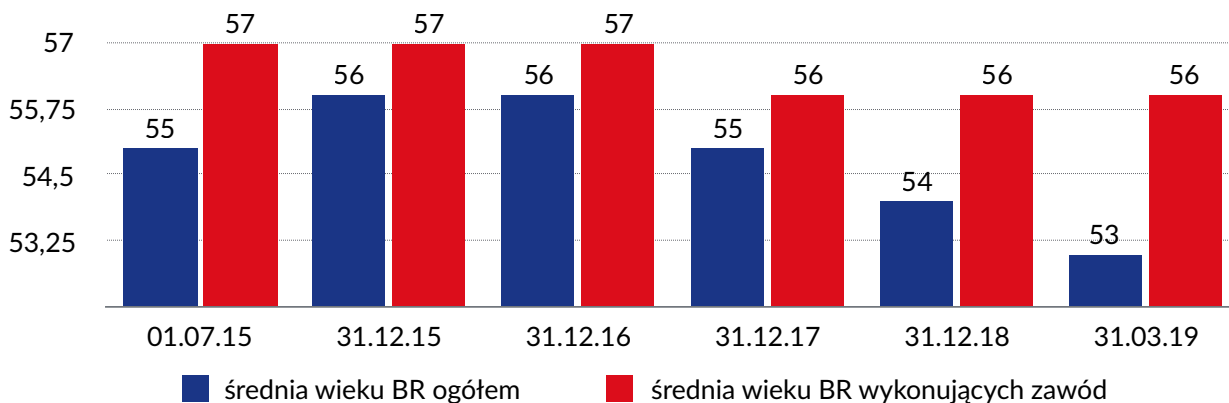
**Podział biegłych rewidentów według płci w okresie VII kadencji organów PIBR
(do dnia 31 marca 2019 r.)**

**Liczba biegłych rewidentów w okresie VII kadencji organów PIBR z podziałem na
wykonujących i niewykonujących zawodu (do dnia 31 marca 2019 r.)**

**Średnia wieku biegłych rewidentów w okresie VII kadencji organów PIBR, w tym wykonujących
zawód (do dnia 31 marca 2019 r.)**

**Zmiany w liczebności biegłych rewidentów według przynależności
do poszczególnych regionalnych oddziałów PIBR w okresie VII kadencji (do dnia 31 marca 2019 r.)**

Regionalny Oddział PIBR	1.07. 2015 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.03. 2019 r.	Zmiany między 1.07.2015 r. a 31.03.2019 r. (%)
Białystok	116	112	109	99	84	82	-29%
Bielsko- Biała	113	110	114	107	102	99	-12%
Bydgoszcz	144	139	134	124	107	102	-29%
Częstochowa	57	56	55	56	47	46	-19%
Elbląg	50	48	43	39	29	26	-48%
Gdańsk	463	459	453	435	395	386	-17%
Gorzów Wielkopolski	65	64	63	56	49	48	-26%
Katowice	518	510	511	502	476	463	-11%
Kielce	148	144	132	118	104	100	-32%
Koszalin	115	114	109	98	87	83	-28%
Kraków	565	560	550	534	501	487	-14%
Legnica	60	59	54	51	42	40	-33%
Lublin	220	212	207	192	170	164	-25%
Łódź	481	475	463	427	365	351	-27%
Olsztyn	117	116	111	105	92	87	-26%
Opole	83	82	80	72	60	53	-36%
Poznań	830	821	825	802	741	729	-12%
Radom	57	56	48	38	33	31	-46%
Rzeszów	198	199	193	171	151	145	-27%
Suwałki	38	38	34	33	27	24	-37%
Szczecin	142	138	133	131	114	109	-23%
Tarnów	45	45	45	43	36	36	-20%
Toruń	90	87	79	69	53	50	-44%
Warszawa	1 833	1 837	1 833	1 805	1 687	1 647	-10%
Włocławek	36	35	33	30	26	24	-33%
Wrocław	469	466	474	450	410	382	-19%
Zielona Góra	103	103	101	93	73	67	-35%
Łączna liczba biegłych rewidentów w rejestrze	7 156	7 085	6 986	6 680	6 061	5 861	-18%

**Liczebność biegłych rewidentów w przedziałach wiekowych w okresie VII kadencji
(do dnia 31 marca 2019 r.)**

Przedziały wiekowe	1.07. 2015 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.03. 2019 r.	Zmiany między 1.07.2015 r. a 31.03.2019 r. (%)
do 30 lat	12	4	11	11	6	10	-17%
31-35	551	453	361	309	252	257	-53%
36-40	957	990	1 011	980	936	883	-8%
41-45	924	946	997	1 038	1 004	1 001	8%
46-50	413	450	530	644	783	803	94%
51-55	357	346	328	340	348	346	-3%
56-60	641	604	546	490	418	406	-37%
61-65	971	919	842	702	568	534	-45%
66-70	1 013	1 056	1 003	889	712	667	-34%
71-75	484	478	516	533	512	498	3%
76-80	458	448	423	337	235	208	-55%
81-85	249	260	275	260	193	171	-31%
86-90	96	102	115	111	67	56	-42%
91-95	24	24	25	31	25	19	-21%
powyżej 95 lat	6	5	3	5	2	2	-67%
Łączna liczba biegłych rewidentów w rejestrze	7 156	7 085	6 986	6 680	6 061	5 861	-18%

3. Informacje ewidencyjne dotyczące firm audytorskich

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., jak również art 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, do kompetencji KRBR należało m.in. prowadzenie listy firm audytorskich.

Mając powyższe na względzie, KRBR minionej kadencji powołała Komisję ds. ewidencji, realizującą na rzecz KRBR funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie m.in.: wpisów i skreśleń z listy firm audytorskich oraz wszczynania postępowań administracyjnych wobec firm audytorskich w przypadkach wskazanych w ustawie (szczegółowe informacje o działalności Komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

Poniższe wykresy i tabele prezentują dane dotyczące firm audytorskich oraz decyzji KRBR dotyczących firm w poszczególnych latach trwania VII kadencji.

Stany ogółem na liście firm audytorskich, w tym wpisy i skreślenia (z podziałem na ich rodzaje) w okresie od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 31 marca 2019 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	1.07- 31.12.2015 r.	1.01- 31.12.2016 r.	1.01- 31.12.2017 r.	1.01- 31.12.2018 r.	1.01- 31.03.2019 r.
Stan początkowy w okresie na liście	1 627	1 612	1 587	1 563	1 515
Liczba wpisów	40	63	72	39	13
Liczba skreśleń, w tym:	55	88	96	87	24
– na własny wniosek	42	77	91	64	18
– na wniosek KKN, w tym za niepoddanie się kontroli KKN	12	4	3	33	0
– pozostałe	1	7	2	20	6
Stan końcowy w okresie na liście	1 612	1 587	1 563	1 515	1 504

Poniżej przedstawiono wykresy obrazujące zmiany w liczebności firm audytorskich według przyporządkowania ich siedziby do poszczególnych regionalnych oddziałów PIBR, jak również w podziale na formy organizacyjno-prawne w okresie VII kadencji (do dnia 31 marca 2019 r.), a także zmiany w tym okresie w zakresie liczby wykonywanych w imieniu tych firm czynności rewizji finansowej.

Zmiany w liczebności firm audytorskich według przyporządkowania ich siedziby do poszczególnych regionalnych oddziałów PIBR w okresie VII kadencji (do dnia 31 marca 2019 r.)

Regionalny Oddział PIBR	1.07. 2015 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.03. 2019 r.	Zmiany między 1.07.2015 r. a 31.03.2019 r. (%)
Białystok	29	30	28	26	25	25	-14%
Bielsko- Biała	30	31	31	31	30	31	3%
Bydgoszcz	46	41	40	37	37	37	-20%
Częstochowa	23	23	21	18	15	15	-35%
Elbląg	5	5	5	5	4	4	-20%
Gdańsk	90	91	92	91	90	86	-4%
Gorzów Wielkopolski	16	16	17	16	15	15	-6%
Katowice	112	111	111	109	106	105	-6%
Kielce	15	16	16	18	17	17	13%
Koszalin	28	31	33	34	34	34	21%
Kraków	149	146	148	144	136	139	-7%
Legnica	11	10	8	9	9	9	-18%
Lublin	46	45	42	40	39	39	-15%
Łódź	96	96	94	93	89	89	-7%
Olsztyn	31	29	28	32	32	32	3%
Opole	18	17	16	16	15	15	-17%
Poznań	200	201	204	203	200	198	-1%
Radom	13	13	12	13	13	13	0%
Rzeszów	32	32	31	27	26	26	-19%
Suwałki	17	16	16	15	14	14	-18%
Szczecin	46	48	45	47	47	46	0%
Tarnów	10	10	10	9	9	9	-10%
Toruń	25	22	23	21	21	20	-20%
Warszawa	413	408	401	395	384	380	-8%
Włocławek	12	12	12	11	11	10	-17%
Wrocław	87	85	78	78	74	73	-16%
Zielona Góra	27	27	25	25	23	23	-15%
Łączna liczba firm audytorskich na liście	1 627	1 612	1 587	1 563	1 515	1 504	-8%

**Zmiany w liczebności firm audytorskich w podziale na formy organizacyjno-prawne
w okresie VII kadencji (do dnia 31 marca 2019 r.)**

Firmy audytorskie według formy prawnej	1.07. 2015 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.03. 2019 r.	Zmiany między 1.07.2015 r. a 31.03.2019 r. (%)
jednoosobowe działalności gospodarcze	923	911	880	839	794	781	-15%
spółki z o.o.	584	585	588	599	597	599	3%
spółki komandytowe	46	43	45	54	55	56	22%
spółki cywilne	28	28	28	27	26	26	-7%
spółki partnerskie	22	21	21	23	22	22	0%
spółki jawne	5	6	7	6	7	6	20%
spółki akcyjne	4	4	4	2	2	2	-50%
związki rewizyjne	14	13	13	12	11	11	-21%
spółdzielnie	1	1	1	1	1	1	0%
Łączna liczba firm audytorskich na liście	1 627	1 612	1 587	1 563	1 515	1 504	-8%

**Zmiany w liczbie wykonanych przez firmy audytorskie
w latach 2015-2018 czynności rewizji finansowej**

Czynności rewizji finansowej	1.01- 31.12.2015 r.	1.01- 31.12.2016 r.	1.01- 31.12.2017 r.	1.01- 31.12.2018 r.*	Zmiany między 1.01.2015 r. a 31.12.2018 r. (%)
Łączna liczba wykonanych czynności rewizji finansowej w okresie, w tym:	38 542	39 880	39 867	35 854	-7%
- badania obligatoryjne	27 324	28 127	29 085	25 934	-5%
- badania fakultatywne	4 959	5 047	5 021	5 089	3%
- przeglądy obligatoryjne	2 031	2 234	2 136	2 153**	-14%
- przeglądy fakultatywne	480	486	469		
- pozostałe czynności rewizji finansowej obligatoryjne	2 967	3 069	2 554	2 678**	-29%
- pozostałe czynności rewizji finansowej fakultatywne	781	917	602		
Wykonane w podwykonawstwie	1 190	1 299	1 073	732	-38%

* dane nie zawierają informacji o badaniach ustawowych w JZP. Począwszy od 2018 r. informacje te firmy audytorskie przekazują wyłącznie do KNA.

** począwszy od 2018 r. dane nie zawierają podziału na czynności na obowiązkowe i fakultatywne w związku z zawężeniem zakresu raportowanych przez firmy audytorskie informacji.

Zmiany w liczbie wykonanych przez firmy audytorskie w latach 2015-2018 czynności rewizji finansowej – tylko 4 największe sieci firm audytorskich

Czynności rewizji finansowej	1.01-31.12.2015 r.	1.01-31.12.2016 r.	1.01-31.12.2017 r.	1.01-31.12.2018 r.*	Zmiany między 1.01.2015 r. a 31.12.2018 r. (%)
Łączna liczba wykonanych czynności rewizji finansowej w okresie, w tym:	7 918	8 102	8 221	6 899	-13%
– badania obligatoryjne	5 522	5 692	6 042	5 192	-6%
– badania fakultatywne	532	497	412	421	-21%
– przeglądy obligatoryjne	969	1 074	1 053	752**	-28%
– przeglądy fakultatywne	78	69	66		
– pozostałe czynności rewizji finansowej obligatoryjne	531	428	389	534**	-35%
– pozostałe czynności rewizji finansowej fakultatywne	286	342	259		
Wykonane w podwykonawstwie	2	2	2	12	500%

Zmiany w liczbie wykonanych przez firmy audytorskie w latach 2015-2018 czynności rewizji finansowej – pozostałe firmy audytorskie

Czynności rewizji finansowej	1.01-31.12.2015 r.	1.01-31.12.2016 r.	1.01-31.12.2017 r.	1.01-31.12.2018 r.*	Zmiany między 1.01.2015 r. a 31.12.2018 r. (%)
Łączna liczba wykonanych czynności rewizji finansowej w okresie, w tym:	30 624	31 778	31 646	28 955	-5%
– badania obligatoryjne	21 802	22 435	23 043	20 742	-5%
– badania fakultatywne	4 427	4 550	4 609	4 668	5%
– przeglądy obligatoryjne	1 062	1 160	1 083	1 401**	-4%
– przeglądy fakultatywne	402	417	403		
– pozostałe czynności rewizji finansowej obligatoryjne	2 436	2 641	2 165	2 144**	-27%
– pozostałe czynności rewizji finansowej fakultatywne	495	575	343		
Wykonane w podwykonawstwie	1 180	1 297	1 071	720	-39%

* dane nie zawierają informacji o badaniach ustawowych w JZP. Poczawszy od 2018 r. informacje te firmy audytorskie przekazują wyłącznie do KNA.

** poczawszy od 2018 r. dane nie zawierają podziału na czynności na obowiązkowe i fakultatywne w związku z zawężeniem zakresu raportowanych przez firmy audytorskie informacji.

Przychody z czynności rewizji finansowej osiągnięte przez firmy audytorskie w latach 2015-2018

Przychody (tys. zł)	1.01- 31.12.2015 r.	1.01- 31.12.2016 r.	1.01- 31.12.2017 r.	1.01- 31.12.2018 r.*
Przychody ogółem z czynności rewizji finansowej w okresie, w tym:	671 755	697 020	694 850	622 334
– cztery największe sieci firm audytorskich	369 953	388 693	402 764	312 195
– pozostałe firmy audytorskie	301 802	308 327	292 086	310 140
Średni przychód za 1 czynność rewizji finansowej, w tym:	17,4	17,5	17,4	17,4
– cztery największe sieci firm audytorskich	46,7	48,0	49,0	45,3
– pozostałe firmy audytorskie	9,9	9,7	9,2	10,7

* dane (w tym średnie) dla 2018 r. nie uwzględniają przychodów z czynności rewizji finansowej w JZP oraz liczby przeprowadzonych badań ustawowych JZP.

4. Dane finansowe dotyczące PIBR za lata 2015-2018

Zgodnie z art. 21 ust. 7 do 9 oraz 11 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach... oraz art 30 ust. 2 pkt 3 lit. g, h, j, k, l oraz m ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., do kompetencji KRBR należało m.in.: określanie wysokości opłat z tytułu wpisu do rejestru biegłych rewidentów oraz na listę firm audytorskich, a także do wykazu jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego, określanie wysokości stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu nadzoru, określanie wysokości składek członkowskich biegłych rewidentów oraz przyjmowanie rocznego planu finansowego PIBR i zatwierdzanie rocznych planów finansowych regionalnych oddziałów PIBR.

Mając powyższe na względzie, KRBR w minionej kadencji zdecydowała o powołaniu Komisji ds. finansowych, realizującej na rzecz KRBR funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie m. in. przygotowywania projektów planów finansowych PIBR, określania wysokości ww. opłat i składek oraz określania wzorów wymaganych oświadczeń biegłych rewidentów ubiegających się o prawo do opłacania niższej składki członkowskiej, a także przygotowania projektów uchwał IX Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów, dotyczących kwestii finansowych. Komisją kierował Skarbnik KRBR (szczegółowe informacje o działalności Komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania). Poniżej przedstawiono stany grup aktywów i pasywów bilansu oraz rachunki zysków i strat PIBR za lata 2015-2018.

Aktywa PIBR w latach 2015-2018

Lp.	Tytuł	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Zmiany w latach 2015- 2018 (%)
A	AKTYWA TRWAŁE	16 538 490,72	15 594 126,32	14 768 448,33	14 087 624,64	-15%
I	Wartości niematerialne i prawne	1 244 460,16	1 167 751,78	1 078 901,96	903 617,22	-27%
1	Inne wartości niematerialne i prawne	1 165 227,71	1 157 613,03	1 055 009,82	903 617,22	-22%
2	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	79 232,45	10 138,75	23 892,14	0,00	-100%
II	Rzeczowe aktywa trwałe	14 535 581,06	13 758 498,13	13 003 457,34	12 644 559,39	-13%
1	Środki trwałe	14 535 581,06	13 758 498,13	13 003 457,34	12 609 879,02	-13%
a	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	957 922,25	929 395,37	900 868,49	872 341,61	-9%
b	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	12 957 713,72	12 384 294,56	11 814 410,85	11 374 716,14	-12%
c	urządzenia techniczne i maszyny	389 855,08	299 680,25	177 939,99	189 742,08	-51%
d	środki transportu	134 610,82	107 688,70	80 766,58	53 844,46	-60%
e	inne środki trwałe	95 479,19	37 439,25	29 471,43	119 234,73	25%
2	Środki trwałe w budowie	0,00	0,00	0,00	34 680,37	N/D
3	Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00	N/D
III	Należności długoterminowe	52 500,00	51 660,00	51 660,00	51 660,00	-2%
1	Od jednostek pozostałych	52 500,00	51 660,00	51 660,00	51 660,00	-2%
IV	Inwestycje długoterminowe	4 500,10	4 500,10	4 500,10	4 500,10	0%
1	Inne inwestycje długoterminowe	4 500,10	4 500,10	4 500,10	4 500,10	0%
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	701 449,40	611 716,31	629 928,93	483 287,93	-31%

1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	649 852,00	589 096,38	603 704,35	482 823,10	-26%
2	Inne rozliczenia międzyokresowe	51 597,40	22 619,93	26 224,58	464,83	-99%
B	AKTYWA OBROTOWE	21 346 454,05	21 317 183,52	21 250 164,08	22 624 430,17	6%
I	Zapasy	99 751,32	148 732,46	306 527,70	199 560,58	100%
1	Materiały	10 626,74	16 375,87	22 089,94	15 567,74	46%
2	Półprodukty i produkty w toku	0,00	0,00	85 651,27	48 002,00	N/D
3	Produkty gotowe	89 124,58	132 356,59	198 786,49	135 990,84	53%
II	Należności krótkoterminowe	3 745 177,63	4 172 601,33	4 389 180,85	3 997 900,30	7%
1	Należności od pozostałych jednostek	3 745 177,63	4 172 601,33	4 389 180,85	3 997 900,30	7%
a	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	3 661 891,35	3 847 826,00	3 897 910,76	3 778 838,64	3%
	– do 12 miesięcy	3 661 891,35	3 847 826,00	3 897 910,76	3 778 838,64	3%
b	z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	79 023,38	316 305,66	215 829,06	160 567,00	103%
c	inne	4 262,90	8 469,67	275 441,03	58 494,66	1 272%
III	Inwestycje krótkoterminowe	17 308 090,93	16 799 460,93	16 230 537,57	18 206 619,40	5%
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	17 308 090,93	16 799 460,93	16 230 537,57	18 206 619,40	5%
a	w pozostałych jednostkach	8 774 086,98	6 061 236,21	325 766,24	1 392 251,15	-84%
	– inne papiery wartościowe	2 702 986,12	0,00	0,00	0,00	-100%
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe	6 071 100,86	6 061 236,21	325 766,24	1 392 251,15	-77%
b	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	8 534 003,95	10 738 224,72	15 904 771,33	16 814 368,25	97%
	– środki pieniężne w kasie i na rachunkach	7 391 105,91	4 593 224,72	11 633 027,50	6 174 741,97	-16%
	– inne środki pieniężne	1 142 898,04	6 145 000,00	4 271 743,83	10 639 626,28	831%
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	193 434,17	196 388,80	323 917,96	220 349,89	14%
	AKTYWA RAZEM	37 884 944,77	36 911 309,84	36 018 612,41	36 712 054,81	-3%

Fundusz własny i zobowiązania PIBR w latach 2015-2018

Lp.	Tytuł	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Zmiany w latach 2015-2018 (%)
A	FUNDUSZ WŁASNY	32 205 962,07	30 879 539,67	32 013 740,47	29 622 227,28	-8%
I	Fundusz podstawowy	39 334 466,75	35 988 801,90	30 810 353,45	32 013 740,47	-19%
II	Pozostałe fundusze rezerwowe	259 186,22	69 186,22	0,00	0,00	-100%
III	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	(4 042 026,05)	0,00	0,00	N/D
IV	Zysk (strata) netto w roku	(7 387 690,90)	(1 136 422,40)	1 203 387,02	(2 391 513,19)	-68%
B	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	5 678 982,70	6 031 770,17	4 004 871,94	7 089 827,53	25%
I	Rezerwy na zobowiązania	1 636 060,20	1 042 201,57	916 000,56	833 963,99	-49%
1	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	649 852,00	589 096,38	603 704,35	482 823,10	-26%
2	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	645 101,31	400 249,18	312 296,21	351 140,89	-46%
	- długoterminowa	75 515,63	68 409,05	55 771,18	64 753,06	-14%
	- krótkoterminowa	569 585,68	331 840,13	256 525,03	286 387,83	-50%
3	Pozostałe rezerwy, w tym:	341 106,89	52 856,01	0,00	0,00	-100%
	- krótkoterminowe	341 106,89	52 856,01	0,00	0,00	-100%
II	Zobowiązania długoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	N/D
III	Zobowiązania krótkoterminowe	2 698 708,40	3 329 170,08	1 760 286,14	1 895 114,70	-30%
1	Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00	0,00	N/D
2	Wobec pozostałych jednostek	2 666 493,14	3 307 725,91	1 742 852,56	1 877 668,60	-30%
a	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	270 873,17	296 633,41	363 612,22	850 491,91	214%
	- do 12 miesięcy	270 873,17	296 633,41	363 612,22	850 491,91	214%
b	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	2 080 364,01	2 208 199,60	350 591,43	371 217,66	-82%
c	z tytułu wynagrodzeń	54 889,00	432 844,37	771 439,55	630 029,87	1048%
d	inne	260 366,96	370 048,53	257 209,36	25 929,16	-90%
3	Fundusze specjalne	32 215,26	21 444,17	17 433,58	17 446,10	-46%
IV	Rozliczenia międzyokresowe	1 344 214,10	1 660 398,52	1 328 585,24	4 360 748,84	224%
1	Inne rozliczenia międzyokresowe	1 344 214,10	1 660 398,52	1 328 585,24	4 360 748,84	224%
	- długoterminowe	310 136,89	224 274,77	143 412,65	2 938 254,10	847%
	- krótkoterminowe	1 034 077,21	1 436 123,75	1 185 172,59	1 422 494,74	38%
	PASYWA RAZEM	37 884 944,77	36 911 309,84	36 018 612,41	36 712 054,81	-3%

Stany środków pieniężnych w latach 2015-2018

Tytuł	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Zmiany w latach 2015-2018 (%)
łącznie, w tym:	14 605 104,81	16 799 460,93	16 230 537,57	18 206 619,40	25%
Regionalne Oddziały PIBR	5 121 772,22	5 456 374,82	5 505 316,76	5 655 271,64	10%
PIBR bez regionalnych oddziałów PIBR	9 483 332,59	11 343 086,11	10 725 220,81	12 551 347,76	32%

Rachunki wyników PIBR za lata 2015-2018

Lp.	Tytuł	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	Zmiany w latach 2015-2018 (%)
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	20 218 164,67	20 400 952,13	22 802 407,34	17 280 545,53	-15%
I	Przychody z tytułu składek członkowskich i opłat od firm audytorskich	13 069 269,39	13 513 020,33	14 589 517,62	9 909 017,40	-24%
II	Przychody netto ze sprzedaży produktów	7 180 293,40	6 846 445,91	8 107 024,74	7 378 796,22	3%
III	Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	(49 255,92)	39 396,34	95 079,57	(13 311,07)	-73%
IV	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	17 767,80	0,00	0,00	0,00	-100%
V	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	90,00	2 089,55	10 785,41	6 042,98	6614%
B	Koszty działalności operacyjnej	22 389 130,29	21 550 913,23	22 164 290,57	20 297 853,10	-9%
I	Amortyzacja	1 000 397,82	1 059 924,49	1 070 295,33	955 045,68	-5%
II	Zużycie materiałów i energii	1 109 713,48	1 249 233,59	1 252 298,80	1 617 132,53	46%
III	Usługi obce	5 668 502,95	5 440 113,62	7 364 086,85	5 749 895,87	1%
IV	Podatki i opłaty, w tym:	102 677,91	71 064,85	73 927,24	69 464,31	-32%
	– podatek akcyzowy	0,00	0,00	0,00	0,00	N/D
V	Wynagrodzenia	10 942 864,56	10 339 607,69	9 415 218,04	9 005 867,69	-18%
VI	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	1 445 498,73	1 209 620,34	1 091 780,08	1 099 565,18	-24%
	– ubezpieczenia emerytalne	1 078 395,90	796 822,15	637 533,61	0,00	-100%
VII	Pozostałe koszty rodzajowe	2 083 754,70	2 135 984,15	1 837 592,65	1 744 245,57	-16%
VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	35 720,14	45 364,50	59 091,58	56 636,27	59%
C	Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	(2 170 965,62)	(1 149 961,10)	638 116,77	(3 017 307,57)	39%
D	Pozostałe przychody operacyjne	416 441,23	512 055,42	591 572,77	453 357,06	9%
I	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	19 512,20	0,00	0,00	7 250,00	-63%
II	Dotacje	0,00	80 862,12	80 862,12	51 254,67	N/D
III	Inne przychody operacyjne	396 929,03	431 193,30	510 710,65	394 852,39	-1%
E	Pozostałe koszty operacyjne	5 110 861,89	330 955,42	369 764,07	218 086,57	-96%
I	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	395 571,38	199 131,95	125 863,06	101 076,88	-74%
II	Inne koszty operacyjne	4 715 290,51	131 823,47	243 901,01	117 009,69	-98%
F	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	(6 865 386,28)	(968 861,10)	859 925,47	(2 782 037,08)	-59%
G	Przychody finansowe	312 505,77	447 941,39	486 827,17	399 113,75	28%
I	Odsetki, w tym:	312 505,77	231 084,46	159 334,53	149 586,69	-52%
	– od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00	0,00	N/D
II	Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	33 522,84	327 108,56	249 309,95	N/D
III	Inne	0,00	183 334,09	384,08	217,11	N/D
H	Koszty finansowe	834 810,39	615 502,69	9 246,62	8 589,86	-99%
I	Odsetki, w tym:	29 309,46	1 183,44	8 465,86	306,94	-99%
	– dla jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00	0,00	N/D
II	Aktualizacja wartości inwestycji	620 357,44	612 873,74	0,00	7 710,62	-99%
III	Inne	185 143,49	1 445,51	780,76	572,30	-100%
I	Zysk (strata) z działalności gospodarczej (F+G-H)	(7 387 690,90)	(1 136 422,40)	1 337 506,02	(2 391 513,19)	-68%
K	Zysk (strata) brutto (I)	(7 387 690,90)	(1 136 422,40)	1 337 506,02	(2 391 513,19)	-68%
L	Podatek dochodowy	0,00	0,00	134 119,00	0,00	N/D
M	Zysk (strata) netto (K-L), w tym:	(7 387 690,90)	(1 136 422,40)	1 203 387,02	(2 391 513,19)	-68%
	– strata za rok 2015	(3 345 664,85)				
	– skumulowana strata za lata 2009-2014	(4 042 026,05)				

* Informacje za 2018 r. przed badaniem sprawozdania finansowego za ten rok.

Ze względu na spełnianie przez PIBR warunków, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jak również zmienionym w 2018 r. zapisom Podstawowych zasad gospodarki finansowej PIBR), sprawozdania finansowe samorządu za lata kalendarzowe 2015-2019 podlegały badaniu przez biegłego rewidenta.

Firmą audytorską, która – w wyniku przeprowadzanych w PIBR procedur przetargowych – została wybrana do wykonania badania sprawozdań finansowych za lata 2015-2016 (pierwszy wybór) oraz 2017-2018 (kolejny wybór) była Polska Grupa Audytorska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k., nr na liście 3887.

Sprawozdania finansowe PIBR za lata 2015-2018 każdorazowo otrzymywały pozytywną opinię Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, sprawozdanie finansowe PIBR za 2018 r. nie otrzymało jeszcze opinii od Krajowej Komisji Rewizyjnej, jak również nie miało jeszcze miejsce jego zbadanie przez biegłego rewidenta.

Niezwłocznie po wyrażeniu przez biegłego rewidenta opinii do sprawozdań finansowych samorządu za poszczególne lata, sprawozdania te, jak również opinie Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz opinie/ sprawozdanie biegłego rewidenta były zamieszczane na stronie internetowej PIBR.

CZĘŚĆ II.

1. Działania związane ze zmianą ustawy

1.1. Działania dotyczące zmiany z 2017 r.

W dniu 12 sierpnia 2015 r. na stronie Rządowego Centrum Legislacji (dalej: „RCL”) opublikowano projekt z dnia 11 kwietnia 2016 r. ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, wdrażający dyrektywę 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (...), dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/56/UE zmieniającą dyrektywę 2006/43/WE (...) oraz służący stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (...).

W projekcie przewidziano m.in. podniesienie górnego pułapu kary dyscyplinarnej do 4 mln zł, likwidację Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego oraz Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i powołanie w ich miejsce Komisji Odpowiedzialności Zawodowej, zaostrzone przepisy w zakresie rotacji biegłych rewidentów oraz firm audytorskich (4 lata z 3 latami przerwy dla biegłego rewidenta oraz 8 lat dla firmy audytorskiej), wydłużenie okresów archiwizacji dokumentacji rewizyjnej do 11 lat, podniesienie maksymalnej stawki opłaty rocznej z tytułu nadzoru do 7% czy oddelegowanie możliwości kontroli firm audytorskich badających jednostki zainteresowania publicznego wyłącznie przez KNA, jak również wprowadzenie dodatkowego limit koncentracji przychodów dla usług dodatkowych dla badanego klienta (70% - zarówno dla JZP, jak i nie-JZP) czy zakaz podwykonawstwa w ogóle.

Prace nad stanowiskiem PIBR profesji toczyły się w bardzo szybkim tempie. Samorząd miał jedynie czternaście dni na wydanie stanowiska i przekazanie uwag regulatorowi. Ostatnie tygodnie sierpnia to pilne konsultacje z regionalnymi oddziałami oraz indywidualnymi biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi. Obszerne konsultacje w środowisku biegłych rewidentów i dwa tygodnie wyętej pracy, zaowocowały stanowiskiem w sprawie zmian do ustawy (które następnie uzupełniono). Do Izby wpłynął szereg uwag i opinii. Ich omówieniu i uporządkowaniu poświęcone zostało zwołane na 20 sierpnia br. nadzwyczajne posiedzenie KRBR. Do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali także przedstawiciele regionalnych oddziałów. Efektem tych prac był dokument zawierający listę uwag i komentarzy KRBR wobec rozwiązań zaproponowanych w założeniach ministerialnych. Krytyczne uwagi do projektu przekazała również Accountancy Europe (dawniej: FEE) pismem z dnia 27 sierpnia 2015 r.

Przedstawiciele PIBR uzyskali poparcie dla swoich postulatów również ze strony wielu partnerów społecznych (w tym m.in. Konfederacji Lewiatan, Polskiej Izby Ubezpieczeń, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Banku Światowego, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Pracodawców RP czy Giełdy Papierów Wartościowych), a stanowisko PIBR dotyczące ustawy opublikowały najważniejsze dzienniki ekonomiczne.

W dniu 30 września 2015 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Finansów, jak również PIBR, poświęcona założeniom zmian w ustawie zakończona wspólnymi i konstruktywnymi wnioskami. W jej efekcie założenia uległy zmianie. W dniu 28 czerwca 2016 r. odbyła się druga taka konferencja. Dodatkowo przedstawiciele PIBR (Krzysztof Burnos, Barbara Misterska-Dragan oraz Monika Kaczorek) uczestniczyli w kilku posiedzeniach Komisji ds. finansów publicznych, jak również Podkomisji sejmowej poświęconej pracom nad projektem ustawy, gdzie m.in. przedstawiono postom prezentację, w której omówiono kluczowe postulaty środowiska w związku z pracami nad ustawą.

W okresie do dnia wydania ustawy łącznie opublikowano dwukrotnie założenia do niej, a następnie jeszcze – już w 2016 r. – wydano 5 wersji projektu ustawy (do których uwagi każdorazowo zgłaszała PIBR).

W dniu 11 maja 2017 r. Sejm przyjął ustawę, a po podpisaniu przez Prezydenta oraz ogłoszeniu weszła ona w życie 21 czerwca 2017 r., uchylając obowiązującą dotychczas ustawę z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym. Ustawa wdrożyła do polskiego porządku prawnego przepisy ww. dyrektywy 2006/43/WE, jak i niektóre postanowienia rozporządzenia UE nr 537/2014, a także poprawiła i rozszerzyła tekst dotychczas obowiązujących przepisów. Zmieniono nią również przepisy ustawy o rachunkowości i innych ustaw. Wśród najbardziej istotnych kwestii regulowanych w ustawie (i/lub rozporządzeniu UE, bowiem jego przepisy stosuje się bezpośrednio) znajdują się m.in.:

- wprowadzenie instytucji biegłego rewidenta seniora (więcej w tej kwestii znajduje się w pkt 8 niniejszego sprawozdania);
- ustalenie maksymalnego poziomu kary dyscyplinarnej na poziomie 250.000 zł;
- pozostawienie w ramach PIBR Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego oraz Krajowego Sądu Dyscyplinarnego,
- przejęcie przez KNA wykonywania części kontroli w firmach audytorskich (dotyczy badań ustawowych); jednocześnie zmianie uległy terminy w zakresie częstotliwości kontroli (kontrole ze strony KNA co najmniej raz na 3 lata (badania ustawowe dużych JZP) lub 6 lat (badania ustawowe pozostałych JZP), a kontrole ze strony KKN: co najmniej raz na 6 lat (pozostałe badania). Ustawodawca nie wprowadził minimalnej częstotliwości kontroli dla pozostałych czynności świadczonych przez firmy audytorskie). Od wejścia w życie ustawy wszystkie kontrole mają być przeprowadzane na podstawie analizy ryzyka dokonywanej przez – odpowiednio – KNA lub KKN;
- rozszerzenie przedmiotu działalności firmy audytorskiej o doradztwo w zakresie organizacji i funkcjonowania przedsiębiorstw oraz usługi pokrewne, a także wprowadzenie możliwości prowadzenia działalności polegającej na uzyskiwaniu pożytków z posiadanego majątku (np. wynajem części powierzchni biurowych);
- wprowadzenie braku możliwości przyjęcia przez firmę audytorską od innej firmy audytorskiej zlecenia przeprowadzenia całego badania;

- podział adresatów sprawozdań na: KNA (głównie w zakresie czynności rewizji finansowej w JZP) oraz PIBR (głównie w zakresie czynności rewizji finansowej w nie-JZP), przy jednoczesnym uszczegółowieniu informacji w stosunku do dotychczas przekazywanych;
- zmiana terminów rozpoczęcia przez firmy audytorskie ubezpieczenia OC w zakresie czynności rewizji finansowej (dotychczas należało to uczynić najpóźniej do dnia poprzedzającego wykonywanie czynności rewizji finansowej);
- podział adresatów opłat rocznych z tytułu nadzoru na: budżet państwa (od czynności rewizji finansowej w JZP) oraz PIBR (od czynności rewizji finansowej w nie-JZP), przy jednoczesnym zróżnicowaniu stawek opłat (maksymalna stawka opłat dla budżetu państwa to 5,5%, a PIBR – 1,5%);
- konieczność przekazywania do PIBR przez firmy audytorskie wnioskujące o skreślenie z listy firm audytorskich akt badań za okres 5 ostatnich lat i dokumentacji systemu wewnętrznej kontroli jakości;
- uszczegółowienie kryteriów oceny niezależności dla osób powiązanych z firmą audytorską;
- wprowadzenie limitu w zakresie progu przychodów uzyskiwanych przez firmy audytorskie dla JZP (limit wynika z rozporządzenia) – przychody uzyskane od pojedynczego klienta z usług niebędących badaniem (z wyłączeniem usług zastrzeżonych prawem dla biegłego rewidenta) nie mogą przekraczać 70% średniego wynagrodzenia za badanie ustawowe w okresie ostatnich 3 lat);
- w kwestii zakazu zatrudnienia u klienta badania – rozszerzenie zakresu również na nie-JZP (jednocześnie zakazem objęto szerszy niż dotychczas krąg osób powiązanych, np. pracowników firmy audytorskiej), a dodatkowo przy wyliczaniu zakazu należy uwzględnić okres karencji (inny dla JZP i nie-JZP);
- zastąpienie opinii wraz z raportem sprawozdaniem z badania,
- wprowadzenie obowiązku sporządzenia sprawozdania dodatkowego dla komitetu audytu (dotyczy wyłącznie współpracy z klientami będącymi JZP);
- określenie maksymalnego okresu współpracy z firmą audytorską w zakresie badania JZP na 5 lat (okres karencji określono na 4 lata, ale ograniczono go do sytuacji, w której firma audytorska współpracowała w zakresie badania przez maksymalny dopuszczalny okres; jednocześnie dla nie-JZP nie wprowadzono rotacji);
- wprowadzenie listy usług zabronionych (dotyczy wyłącznie współpracy z klientami będącymi JZP);
- wprowadzenie obowiązku przekazywania do KNF oraz KNA m.in. informacji uzyskanych podczas przeprowadzania badania, które mogą spowodować wydanie opinii z zastrzeżeniem, opinii negatywnej bądź też odmowę wydania opinii (dotyczy wyłącznie współpracy z klientami będącymi JZP);
- wprowadzenie szczegółowego katalogu naruszeń (ustawy lub rozporządzenia), które skutkują odpowiedzialnością firmy audytorskiej;

- ustanowienie m.in. procedur przez firmy audytorskie, umożliwiających zgłaszanie przez ich pracowników potencjalnych lub faktycznych naruszeń przepisów ustawy lub rozporządzenia (tzw. instytucja „sygnalisty”);
- wprowadzenie co najmniej 2-letniego okresu umowy na badanie, a także obowiązku informowania o rozwiązaniu umowy o badanie KRBR w przypadku wszystkich badań i KNF w przypadku badań JZP;
- rozszerzenie trybu przekazywania oraz zakresu sprawozdania z przejrzystości, zmiany nazwy samorządu na „Polska Izba Biegłych Rewidentów”.

Niezwłocznie po wejściu w życie ustawy, opracowano (w formie broszury dostępnej na stronie internetowej samorządu) wykaz najważniejszych obowiązków dla biegłych rewidentów i firm audytorskich wynikających z ww. ustawy (jak również z rozporządzenia UE nr 537/2014).

1.2. Działania dotyczące zmiany z 2019 r.

W dniu 31 października 2018 r., po niespełna półtora roku obowiązywania ustawy z 2017 r., RCL opublikowało projekt nowelizacji ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. W projekcie przewidziano m.in. pozbawienie PIBR funkcji kontrolnych w ogóle na rzecz nowotworzonego w miejsce KNA organu – Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego oraz ograniczenie roli PIBR w wykonywaniu zadań z zakresu nadzoru publicznego do wyłącznie ustanawiania standardów wykonywania zawodu, kontroli jakości i etyki oraz kontroli wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego i śladowe prowadzenie postępowań dyscyplinarnych (wyłącznie w zakresie niedotyczącym wykonywania usług atestacyjnych oraz pokrewnych), likwidację KKN, przeniesienie do PANA prowadzenia listy firm audytorskich (wraz z ponad 2-krotnym podniesieniem opłaty za wpis na listę), zmniejszenie liczebności członków w organach PIBR, przeniesienie w całości na PANA kompetencji ustalania wysokości opłaty rocznej z tytułu nadzoru – przy jednoczesnym realnym zwiększeniu jej stawki (maksymalnie do 4%) przez rozszerzenie podstawy ustalania opłaty do przychodów z tytułu wykonywania usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych, wprowadzenie obowiązku – na potrzeby kontroli PANA – tłumaczenia na język polski akt badania oraz dokumentacji klienta, jak również innych dokumentów, wskazanych przez kontrolującego. Proponowane zmiany znacząco ograniczą finansowanie samorządu.

Informacja o projekcie została niezwłocznie opublikowana na stronie PIBR, a na łamach prasy (Dziennik Gazeta Prawna, Rzeczpospolita) pojawiły się pierwsze opinie władz samorządowych na temat projektu. W dniu 9 listopada 2018 r. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie KRBR, poświęcone rządowemu projektowi. Członkowie Rady dyskutowali o poszczególnych punktach propozycji stanowiska samorządu, przygotowanej przez Komisję do opiniowania aktów prawnych. 5 dni później KRBR przekazała Ministerstwu Finansów swoje stanowisko w sprawie nowelizacji.

KRBR za kluczową kwestię uznała zmniejszanie ryzyka związanego z działalnością jednostek o znaczeniu systemowym dla państwa, jak również firm audytorskich, które na rzecz tych jednostek wykonywały jakąkolwiek czynność rewizji finansowej. Jednocześnie podkreślono zaś, że dla właściwej realizacji publicznego nadzoru nad działalnością biegłych rewidentów i firm audytorskich niezbędne jest współdziałanie instytucji Państwa z organami samorządu zawodowego. Stąd propozycja, aby nadzór publiczny, realizowany przez nowo powołaną Polską Agencję Nadzoru

Audytowego, skoncentrowany był na minimalizacji ryzyka systemowego związanego z jednostkami zaufania publicznego – przy rozszerzeniu tej kategorii na nowe podmioty i objęciu nadzorem wszystkich firm audytorskich, które wykonały dla JZP choćby jedną czynność rewizji finansowej. Rada zasugerowała, aby pozostawić Krajową Komisję Nadzoru, która nadzorowałaby pozostałe firmy i kategorie usług.

W swojej opinii samorząd zwrócił także uwagę na nierówność, jaką wprowadziłoby objęcie nadzorem i opłatą roczną z tytułu nadzoru usług niezastrzeżonych dla biegłych rewidentów: te same usługi wykonywane przed podmioty inne niż firmy audytorskie nie podlegałyby opłacie, nadzorowi czy standardom technicznym, co będzie miało odzwierciedlenie w różnicy poziomu kosztów takiej usługi między firmą audytorską a podmiotem niemającym tego statusu (i tym samym wpływało na cenę oferowaną przez te podmioty, tworząc sytuację nierównej konkurencji).

Jako uzupełnienie całego systemu minimalizacji ryzyka systemowego wskazano pomysł wprowadzenia instytucji badania wspólnego, co pozwoliłoby wykonywać badania JZP mniejszym firmom. W stanowisku przekazano również, iż skutkiem obowiązującej ustawy jest koncentracja tego rynku, a zdaniem samorządu proponowane w najnowszym projekcie zwiększenie obciążeń tylko przyspieszy ten proces.

W ramach uzupełnienia ww. stanowiska, KRBR przekazała również pismo, w którym zaproponowała odstępnie od wymogu sporządzania w języku polskim dokumentacji systemu wewnętrznej kontroli jakości, dokumentacji klienta oraz akt badania (wskazując jednocześnie, iż w przypadku dokumentacji klienta oraz akt badania przepis mógłby przewidywać na obowiązek zapewnienia pisemnego tłumaczenia na język polski wyłącznie w określonych sytuacjach, tj. gdy w trakcie inspekcji na gruncie językowym powstają problemy interpretacyjne danego dokumentu, czy też w których dokument lub określona grupa dokumentów stanowiłaby dowód w postępowaniu dowodowym). Dodatkowo wskazano, iż obowiązek utrzymywania dokumentacji klienta w języku polskim również w odniesieniu do usług atestacyjnych innych niż badanie oraz usług pokrewnych stanowić będzie kolejne obciążenie kosztowe po stronie firm audytorskich, ponoszone bez uzasadnienia.

W dniu 30 listopada 2018 r. RCL opublikowało stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych do projektu zmiany ustawy, a w dniu 5 grudnia 2018 r. samo RCL upubliczniło swoje uwagi do projektu, gdzie w pierwszym rzędzie zwrócono uwagę, że projekt ingeruje w zagwarantowaną konstytucyjnie samodzielność samorządu zawodowego biegłych rewidentów. RCL, powołując się m.in. na orzecznictwo TK, podkreśliło, że daleko idące ograniczenie kompetencji członków samorządu we wskazanym w uzasadnieniu celu wzmocnienia nadzoru publicznego nad działalnością biegłych rewidentów i firm audytorskich wymaga pogłębionego uzasadnienia proporcjonalności przyjętych rozwiązań – a przedstawione w uzasadnieniu dane statystyczne dotyczące postępowań dyscyplinarnych nie są wystarczającym uzasadnieniem. RCL wskazało również na niejasność założenia przez projektodawcę osiągnięcia celu w postaci wzmocnienia nadzoru publicznego, wskazując na ryzyko związane z okresem przejściowym – gdzie zakłada się start nowego organu z początkiem roku 2020, ale wcześniej uchyla się już możliwość prowadzenia nowych kontroli przez KKN. RCL przyglądnięto się także instancyjności postępowania administracyjnego po utworzeniu PANA, zmianie trybu nakładania kar w postępowaniu dyscyplinarnym czy finansowaniu nowej instytucji, jak również zgłosiło także wiele innych szczegółowych zastrzeżeń.

W grudniu 2018 r. samorząd zaapelował do firm audytorskich o jedność i zdecydowanie i pisemne poparcie dla samorządu w kierowanych do Ministerstwa Finansów postulatach. Na apel odpowiedziało blisko 300 firm audytorskich. Wśród wielu partnerów społecznych, m.in. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, ACCA, wyraziły poparcie dla postulatów PIBR. W dalszej kolejności, w dniach 21 i 25 stycznia 2019 r. odbyły się debaty prasowe (Dziennik Gazeta Prawna oraz Rzeczpospolita) z udziałem m.in. przedstawiciela Ministerstwa Finansów.

Końcem stycznia 2019 r. na stronie internetowej RCL opublikowano opinię do projektu Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, w której wskazano m.in., iż celem zmiany jest reorganizacja modelu nadzoru publicznego nad działalnością biegłych rewidentów i firm audytorskich, co ma doprowadzić do wzmocnienia nadzoru. W zakresie zgodności projektu z Konstytucją RP wyraźnie stwierdzono, iż tworzenie (jak również znoszenie) samorządu zawodowego jest decyzją zależną od woli ustawodawcy, a nie jego przymusem, a – tworząc samorząd zawodowy – ustawodawca jest obowiązany przekazać mu sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu zaufania publicznego, ale w kształcie przez siebie określonym. W opinii zawarto wprost, iż „ustawodawca ma kompetencję, ale nie obowiązek kreowania samorządów zawodowych”.

W dniu 15 lutego 2019 r. projekt nowelizacji trafił do Komitetu Stałego Rady Ministrów. W dokumencie przekazującym projekt nowelizacji zamieszczono również protokół rozbieżności z uzgodnień międzyresortowych (praktycznie wszystkie propozycje PIBR zostały odrzucone), raport z konsultacji, opinię Rady Legislacyjnej wraz ze stanowiskiem Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2019 r. oraz projekt aktów wykonawczych do ustawy.

Na dzień 29 marca 2019 r. (według informacji ze strony internetowej Rządowego Centrum Legislacji) projekt zmiany ustawy znajduje się na etapie przekazania przez Departament Prawny Ministerstwa Finansów uwag Stałego Komitetu Rady Ministrów do Rządowego Centrum Legislacji z prośbą o wyznaczenie komisji prawniczej.

2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów

W dniu 30 stycznia 2018 r. KRBR podjęła decyzję o terminie i zakresie Nadzwyczajnego Zjazdu w Warszawie, w dniach 18-19 czerwca 2018 r. Przyjęty przez Radę ramowy harmonogram przygotowań Zjazdu był następujący:

- powołanie komisji, której zostaną powierzone obowiązki organizacyjne i merytoryczne związane ze Zjazdem,
- opracowanie projektów porządku oraz regulaminu obrad Zjazdu,
- opracowanie projektów dokumentów zmiany do statutu PIBR, zmiany do podstawowych zasad gospodarki finansowej PIBR oraz zmiany zasad ustalania składek członkowskich biegłych rewidentów,
- konsultacje z regionalnymi oddziałami Izby nt. ww. projektów zmian,
- ustalenie przez KRBR brzmienia ww. projektów zmian,
- przygotowanie materiałów zjazdowych i rozesłanie do delegatów.

Zwołanie Zjazdu wynikało z potrzeby dostosowania najważniejszych dokumentów ustrojowych samorządu do aktualnego stanu prawnego po wejściu w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach... oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, a także zmienionych warunków funkcjonowania samorządu.

Realizując ww. harmonogram, w pierwszej kolejności powołane zostały komisje, których zadaniem było przygotowanie projektów dokumentów NKZBR:

- organizacyjno-programową pod przewodnictwem Henryka Dąbrowskiego, w której skład weszli Monika Kaczorek, Andrzej Karpiak, Jan Letkiewicz, Magdalena Maksymiuk i Edyta Sikora,
- ds. opracowania zmian statutu PIBR, której przewodniczącym został Maciej Ostrowski, a członkami Michał Drewniak, Kamil Jesionowski, Józef Kuszneruk, Ksenia Magierska, Małgorzata Ślęzak i Jacek Wegner,
- ds. opracowania zmian w zasadach gospodarki finansowej PIBR z Markiem Błaszczakiem jako przewodniczącym oraz Agnieszką Gajewską, Jolantą Gałuszką, Adamem Kęsikiem, Ernestem Podgórskim, Elżbietą Szambelan-Bakułą i Hanną Sztuczyńską jako członkami.

W dniu 16 lutego 2018 r. rozpoczęto zbieranie uwag do dokumentów Zjazdu, a biegli rewidentzi mieli możliwość składania propozycji bezpośrednio do komisji Zjazdowych bądź też za pośrednictwem Regionalnego Oddziału Izby, do którego przynależą. W efekcie prac ww. komisji, w maju 2018 r. upublicznione zostały projekty uchwał Zjazdu.

Spośród 309 delegatów, mających prawo do udziału w Zjeździe, uczestniczyło w nim 220 (w pierwszym dniu) i 217 (w drugim dniu) delegatów. Zjazd zakończył się przyjęciem wszystkich projektów uchwał zjazdowych, z uwzględnieniem części zgłaszanych przez delegatów zmian. Były to:

- uchwała nr 1/2018 w sprawie regulaminu obrad NKZBR,
- porządek obrad NKZBR,
- uchwała nr 2/2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad ustalania składek członkowskich biegłych rewidentów,
- uchwały nr od 3/2018 do 6/2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie statutu KIBR,
- uchwała nr 7/2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie podstawowych zasad gospodarki finansowej KIBR.

W dniu 19 lipca 2018 r. na stronie internetowej samorządu opublikowany został (jak również wysłany pocztą elektroniczną do delegatów oraz w formie wydruku udostępniony w Biurze Izby) projekt protokołu obrad Zjazdu, gdzie w ciągu 30 dni (a więc do dnia 18 sierpnia br.) delegaci mieli prawo wglądu do projektu i zgłaszania uwag.

W dalszej kolejności Prezydium Zjazdu rozpatrzyło uwagi zgłoszone przez delegatów, po czym formalnie zakończono prace nad jego ukończeniem.

W dniu 29 sierpnia 2018 r. odbyło się posiedzenie Komisji Nadzoru Audytowego, która obradowała m.in. nad uchwałami NKZBR. Komisja nie zakwestionowała uchwał, przekazując jednak uwagi do części uchwał (do uchwały nr 3/2018 zmieniającej statut PIBR oraz nr 7/2018 zmieniającej podstawowe zasady gospodarki finansowej samorządu. Komisja zauważyła, że Zjazd całkowicie przebudował statut PIBR, zmieniając niemal każdy zapis obowiązującej dotychczas uchwały. Zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji wskazane byłoby zatem przyjęcie nowego statutu w formie tekstu jednolitego. KNA wskazała również, że skutkiem zmiany przepisu o zasadach głosowania KRBR są wątpliwości co do właściwego sposobu głosowania w KKR i KKN – regulacja dotycząca KKR i KKN odwołuje się, jak wcześniej, do całości przepisu, który jednak po zmianach przewiduje dwa różne tryby głosowania.

Zasadnicze wątpliwości KNA zbudziło wprowadzenie do statutu zapisu o przyjęciu regulaminów urzędowania przez KR D i KSD. Zdaniem Komisji: po pierwsze, KR D i KSD działają na podstawie przepisów prawa karnego materialnego i proceduralnego, które nie przewidują żadnej procedury uchwalania takich regulaminów. Po drugie, stanowienie tego rodzaju regulacji zdaniem KNA należy z pewnością do kompetencji KRBR, nie zaś innych organów samorządu. Po trzecie wreszcie, KR D jako organ jednoosobowy nie może podejmować uchwał. Zdaniem Komisji oznacza to, że regulaminy urzędowania KR D i KSD mogą zawierać jedynie przepisy organizacyjne.

Z kolei uwagi KNA do zmienionych podstawowych zasad gospodarki finansowej dotyczyły w pierwszej kolejności kwestii odpowiedzialności KRBR za gospodarkę finansową: zdaniem Komisji wprowadzone przez Zjazd przepisy budzą wątpliwości z uwagi na brzmienie ustawy o biegłych rewidentach w zakresie kompetencji KRBR i jej prezesa jako kierownika jednostki. KNA wyraziła także wątpliwości co do sposobu ustalania ewentualnej straty przy opracowywaniu rocznego planu finansowego. Komisja zwróciła również uwagę, że wprowadzając możliwość uzyskiwania miesięcznego wynagrodzenia za czynności związane z pełnieniem funkcji w organie samorządu, Zjazd nie określił warunków, jakie powinien spełniać członek organu, by KRBR przyznała mu wynagrodzenie.

Uwagi KNA do dokumentów NKZBR zostały przekazane komisjom KRBR, odpowiedzialnym za prace nad dokumentami IX Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów.

3. Komunikacja z otoczeniem

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., do kompetencji KRBR należało reprezentowanie PIBR wobec organów państwowych i samorządowych, instytucji naukowych, organizacji gospodarczych i społecznych oraz międzynarodowych organizacji zawodowych.

3.1. Działalność krajowa

W okresie minionej kadencji KRBR na bieżąco współpracowała m.in. z Komisją Nadzoru Audytowego, Ministerstwem Finansów i Rozwoju (w szczególności z Departamentem Rachunkowości i Rewizji Finansowej, ale nie tylko), Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Skarbu Państwa, Ministerstwem Sprawiedliwości, Komisją Nadzoru Finansowego, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Komitetem Standardów Rachunkowości, jak również z GPW w Warszawie S.A., Instytutem Audytorów Wewnętrznych IIA, KNF, Konfederacją Lewiatan, Krajową Izbą Gospodarczą, Polskim Instytutem Dyrektorów, Polską Izbą Ubezpieczeń, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce, Związkiem Banków Polskich oraz Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych.

W dniu 13 listopada 2017 r. podpisano porozumienie o współpracy z Najwyższą Izbą Kontroli. Przedmiotem porozumienia pomiędzy NIK a PIBR jest przede wszystkim wspólne dążenie do ciągłej poprawy jakości funkcjonowania jednostek sfery finansów publicznych w Polsce. PIBR i NIK chcą realizować ten cel, podejmując wspólne inicjatywy na rzecz podnoszenia kwalifikacji biegłych rewidentów i kontrolerów NIK, wymieniając się wiedzą i doświadczeniami, a także działając na rzecz edukacji szerokiej publiki.

W lutym 2019 r. PIBR została członkiem Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Opiniowanie aktów prawnych

Ww. współpraca ta wiązała się w dużej mierze z opiniowaniem projektów aktów prawnych kierowanych przez ww. instytucje do PIBR, jak również uczestnictwem w wydarzeniach przez nie organizowane.

Wzorem Rady poprzednich kadencji, także i w tej kadencji KRBR powołała Komisję do opiniowania aktów prawnych. Komisja realizowała funkcję opiniodawczą oraz doradczą na rzecz KRBR w zakresie m.in.: monitorowania, analizy i opiniowania projektowanych zmian legislacyjnych w zakresie prawa gospodarczego, finansów, rachunkowości oraz rewizji finansowej i zawodu biegłego rewidenta oraz uczestnictwa w charakterze ekspertów PIBR na etapie tworzenia prawa w ww. zakresie (więcej informacji na temat Komisji, w tym jej zadań oraz składu, znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

Komisja w okresie minionej kadencji (do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania) otrzymała 630 projektów aktów prawnych, spośród których zaopiniowała 120 (stanowiska KRBR zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej samorządu). Do najważniejszych projektów aktów prawnych, opiniowanych przez Komisję, należały:

- projekt nowelizacji ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz ustawy o finansach publicznych,
- projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie wykazywania przez spółdzielnie mieszkaniowe w sprawozdaniu finansowym funduszków własnych oraz ustalania wyniku finansowego,
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, wymaganych w prospekcie emisyjnym dla emitentów z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których właściwe są polskie zasady rachunkowości,
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie dodatkowych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń społecznych i zakładów reasekuracji,
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych,
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości,
- projekt Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji o podatku dochodowym przez niektóre jednostki i oddziały,
- projekt stanowiska Rządu do wniosku Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital i rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym,
- projekt Krajowego Standardu Rachunkowości Środki trwałe,
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej,
- projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ujęcia transakcji zamiany składnika aktywów niepieniężnych na inny składnik aktywów niepieniężnych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw,

- projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej firmy audytorskiej,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską,
- projekt Krajowego Standardu Rachunkowości Działalność rolnicza,
- projekt ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- projekt standardu Komitetu Standardów Rachunkowości dotyczącego kosztu wytworzenia jako podstawy wyceny produktów,
- projekt stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste w sprawozdaniach finansowych jednostek samorządu terytorialnego,
- projekt zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniający dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do transgranicznego przekształcenia, łącznia i podziału spółek.

Przedstawiciele PIBR w instytucjach krajowych

W trakcie VII kadencji organów PIBR zmianie uległ skład Komisji Nadzoru Audytowego. Przedstawicielami rekomendowanymi przez KRBR w kadencji Komisji 2017-2021 są: Jacek Gdański oraz prof. Dr hab. Radosław Ignatowski.

W okresie sprawozdawczym KRBR rekomendowała do składu Komitetu Standardów Rachunkowości VIII, IX (skrótowa w związku z wejściem w życie 27 września 2018 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 września 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości) oraz X kadencji przedstawiciele samorządu biegłych rewidentów.

Do składu VIII kadencji (2016-2018) Komitetu rekomendowano: Barbarę Misterską-Dragan, Tomasza Koniecznego, dr. Ernesta Podgórskiego, Annę Sirocką oraz dr. hab. Joannę Wielgórską-Leszczyńską.

Do składu IX kadencji (2018) Komitetu rekomendowano: Barbarę Misterską-Dragan, Dawida Napierałę, dr. Ernesta Podgórskiego, Annę Sirocką oraz dr. hab. Joannę Wielgórską-Leszczyńską.

Do składu X kadencji (2018-2021) Komitetu rekomendowano: Barbarę Misterską-Dragan, dr. Ernesta Podgórskiego oraz Annę Sirocką.

Wszystkie rekomendowane osoby zostały powołane do składów Komitetu.

W trakcie VII kadencji organów PIBR zmianie uległ skład Komisji Egzaminacyjnej. Przedstawicielami rekomendowanymi przez KRBR w kadencji Komisji 2017-2021 są: dr Anna Bernaziuk, dr Teresa

Cebrowska, Grzegorz Oszczypta, prof. dr hab. Józef Pfaff, dr Ernest podgórski, Małgorzata Wojtyła oraz Justyna Zakrzewska.

Informacje na temat organizacji przez PIBR konferencji zawodowych, jak również udziału przedstawicieli samorządu w wydarzeniach organizowanych przez innych organizatorów znajdują się w dalszej części sprawozdania.

3.2. Działalność międzynarodowa

W celu inicjowania i koordynacji współpracy PIBR z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami, stanowiącymi standardy rewizji finansowej oraz polskimi, europejskimi i międzynarodowymi organizacjami, stanowiącymi standardy rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, działała – powołana przez KRBR – Komisja ds. współpracy międzynarodowej (szczegółowe informacje o działalności Komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

Organizacje zagraniczne, w których PIBR na bieżąco współpracowała

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele PIBR współpracowali na bieżąco m.in. z następującymi zagranicznymi organizacjami zawodowymi:

- Accountancy Europe (na mocy decyzji Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów w 2018 r., PIBR złożyła rezygnację z członkostwa w czerwcu 2018 r. – więcej informacji na temat wystąpienia z AE znajduje się w części sprawozdania dotyczącego Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów),
- Międzynarodową Federacją Księgowych (International Federation of Accountants – IFAC),
- Międzynarodowym Stowarzyszeniem ds. Edukacji i Badań w Zakresie Rachunkowości (International Association For Accounting Education & Research – IAAER; w latach 2013-2016 PIBR była reprezentowana w IAAER przez dr Danutę Krzywdę, która pełniła funkcję wiceprezesa IAAER; członkostwo PIBR wygasło w dniu 5 grudnia 2018 r.),
- Instytutem Biegłych Księgowych i Rewidentów Anglii i Walii (Institute of Chartered Accountants in England and Wales – ICAEW),
- Stowarzyszeniem Dyplomowanych Biegłych Księgowych (Association of Chartered Certified Accountants – ACCA),
- Międzynarodową Federacją Ekspertów Księgowych Krajów Frankofońskich (Fédération Internationale des Experts-Comptables Francophones – FIDEF).

W dniu 24 września 2015 r. w miejscowości Banja Vrucica na terenie Republiki Serbskiej (Bośnia i Hercegowina) została podpisana umowa o współpracy pomiędzy PIBR a Stowarzyszeniem Księgowych i Biegłych Rewidentów Republiki Serbskiej (the Association of Accountants and Auditors of Republic of Srpska AAARS), na mocy której strony zadeklarowały realizację działań, mających na celu promowanie i rozwijanie zawodu biegłego rewidenta oraz księgowego, a także ochrony wspólnych interesów zawodowych i biznesowych w obu krajach.

Na bieżąco wypełniano, na prośbę międzynarodowych organizacji zawodowych, ankiety dotyczące funkcjonowania zawodu biegłego rewidenta w Polsce oraz wdrażania regulacji europejskich.

Współpraca z Accountancy Europe

W okresie VII kadencji przedstawiciele PIBR czynnie uczestniczyli w pracach następujących grup roboczych AE:

- ds. etyki i kompetencji zawodowych (przedstawiciel: Wiesław Leśniewski),
- ds. ładu korporacyjnego i prawa spółek (przedstawiciel: Krzysztof Burnos),
- ds. polityki rewizji finansowej i usług atestacyjnych (przedstawiciel: Anna Kazirod),
- ds. sektora publicznego (przedstawiciel: Maria Rzepnikowska).

Dodatkowo przedstawiciele KRBR brali udział w posiedzeniach Zarządu AE (przedstawiciel: Maria Rzepnikowska, która była członkiem Zarządu AE pełniąc funkcję wiceprezesa w latach 2013-2017 oraz Zgromadzenia Członków AE (przedstawiciele: Krzysztof Burnos, Maria Rzepnikowska).

W 2017 r. przedstawiciele PIBR spotkali się w Warszawie z delegacją AE. Jednym z głównych tematów była renegocjacja wysokości składki członkowskiej. Dyskutowano także o rozwoju usług związanych z tax compliance oraz o roli biegłych w zwalczaniu oszustw i prania brudnych pieniędzy. Przedstawiciele AE mówili również o budowaniu szerokich europejskich sojuszy m.in. poprzez angażowanie się w działania spoza obszaru wąsko pojętej sprawozdawczości finansowej.

Projekt Common Content

W dniu 14 grudnia 2015 r. PIBR przystąpiła (jako członek stowarzyszony) do projektu Common Content na rzecz rozwoju i ujednoczenia zasad kształcenia biegłych rewidentów.

Celem projektu jest rozwój, utrzymanie i ujednoczenie wysokiej jakości zasad kształcenia w zakresie rewizji finansowej i rachunkowości, znajdujących odzwierciedlenie w krajowych wymaganiach kwalifikacyjnych. W odpowiedzi na globalizację działalności gospodarczej, jednolity rynek oraz harmonizację przepisów, wiodące instytuty skupiające zawodowych księgowych zadeklarowały działania na rzecz zwiększenie jednolitości wymaganych w tych krajach kwalifikacji zawodowych.

W okresie VII kadencji odbyło się 9 spotkań w ramach projektu (kolejne zaplanowano na kwiecień 2019 r.), wśród których – w dniach 27-28 marca 2017 r. w Warszawie, w siedzibie Biura PIBR – odbyło się spotkanie Grupy Zarządzającej projektem (w jej skład wchodzi przedstawiciele siostrzanych dla PIBR instytutów z innych krajów europejskich, takich jak Niemcy, Holandia, Francja, Wielka Brytania, Irlandia, Belgia i Włochy). Dotyczyło one przede wszystkim przygotowania Izby do procesu samooceny pod kątem zgodności polskiego modelu edukacji kandydatów na biegłych rewidentów z wymogami Common Content Project. Ta samoocena ma pozwolić PIBR zidentyfikować ewentualne braki oraz słabości aktualnego modelu i konsekwentnie je zaadresować w sposób, który pozwoli na promocję polskiego biegłego rewidenta w Europie, zapewni zgodność z wymogami dyrektywy UE oraz Międzynarodowych Standardów Edukacyjnych, a także zapewni najwyższą jakość edukacji polskich biegłych rewidentów, która nie będzie odbiegała od najwyższych standardów europejskich. W warsztacie udział wzięli członkowie Grupy ds. wdrażania Międzynarodowego Standardu Edukacji nr 8, przedstawiciele Komisji ds. szkoleń, Komisji

ds. współpracy międzynarodowej, przedstawiciel Centrum Edukacji PIBR oraz reprezentanci Komisji Egzaminacyjnej, Ministerstwa Finansów i Komisji Nadzoru Audytowego.

Zjazdy Wyszehradzkie

W okresie VII kadencji kontynuowana spotkania Prezesów Izb Biegłych Rewidentów z Czech, Polski, Słowacji i Węgier, zwane Zjazdami Wyszehradzkimi.

W latach 2016-2018 ww. spotkania odbyły się w – odpowiednio – Republice Czeskiej, na Słowacji oraz na Węgrzech. Więcej informacji, w tym dokładne miejsca i daty Zjazdów, jak również na temat przedstawicieli PIBR zaprezentowano w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.

W dniach 16-17 maja 2019 r. w Warszawie zaplanowano XIX Zjazd Wyszehradzki, gdzie PIBR będzie gospodarzem spotkania. Obrady poświęcone będą w głównej mierze kwestiom dotyczącym globalnych i unijnych wyzwań dla profesji biegłych rewidentów oraz badania sprawozdań finansowych i usług atestacyjnych, postępowania kwalifikacyjnego, działań samorządów zawodowych mających na celu wzmocnienie jakości audytu oraz możliwych wspólnych inicjatyw w ramach współpracy ww. krajów.

Tłumaczenia publikacji zagranicznych

W okresie sprawozdawczym PIBR przetłumaczyła na język polski i umieściła na stronie internetowej samorządu (w sekcji „e-Biblioteka”) następujące zagraniczne publikacje zawodowe:

Publikacje AE:

- Audyt wykonania zadań w sektorze publicznym,
- Wybór biegłego rewidenta. Cztery kroki do zwiększenia skuteczności procesu wyboru biegłego rewidenta,
- Wybór biegłego rewidenta. W kierunku dobrych praktyk,
- Dyrektywa UE w sprawie ujawniania danych niefinansowych i informacji na temat różnorodności. Rola biegłych rewidentów w weryfikacji informacji niefinansowych,
- Dyrektywa UE w sprawie ujawniania danych niefinansowych i informacji na temat różnorodności. Jak zapewnić wysoką jakość i spójność sprawozdawczości,
- Wpływ reformy audytu na rolę komitetów ds. audytu w Europie,
- Przegląd inicjatyw w zakresie wskaźników jakości badania,
- Ujawnianie informacji naprawdę istotnych,
- Jak MŚP mogą zmniejszyć ryzyko oszustwa. Ograniczenie ryzyka oszustwa – co mogą zrobić MŚP,
- Rola zawodowych księgowych w kwestiach podatkowych. Pytania i odpowiedzi,
- Walka z przestępczością finansową. Rola audytora w walce z oszustwami, korupcją i praniem pieniędzy,

- Stanowienie standardów w XXI wieku,
- Core & More. Szansa na inteligentną sprawozdawczość przedsiębiorstw,
- Ponowne odkrywanie wartości badania MŚP,
- Opracowanie uzupełniające: Przyszłość sprawozdawczości przedsiębiorstw – kreowanie impulsu dla zmian.

Publikacje IFAC:

- Wybór odpowiedniej usługi. Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i uzgodnionych procedur,
- Wzbogacenie sprawozdawczości jednostek: klucz do sprawozdawczości zintegrowanej,
- Ogniwo 1: Profesja księgową – co kryje się za liczbami,
- Ogniwo 2: Profesja księgową – globalna wartość dodana,
- Profesja księgową i jej rola w walce z korupcją,
- Usługi dotyczące uzgodnionych procedur,
- Tworzenie wartości o charakterze długoterminowym poprzez sprawozdawczość zintegrowaną. Pytania i odpowiedzi dla Profesjonalnych Organizacji Księgowych (PAOs),

Publikacje IFRS Foundation:

- MSSF 13 – ustalenie wartości godziwej,
- Lepsza komunikacja w sprawozdawczości finansowej. Jak sprawić, aby ujawnienia miały większe znaczenie.

Publikacja WPK (niemiecka Izba Biegłych Rewidentów):

- Uwagi odnośnie podejścia proporcjonalnego (skalowanego) do wykonania badania na podstawie MSB.

Jednocześnie KRBR zapewniła tłumaczenie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach...

Szczegółowe informacje na temat udziału w zagranicznych wydarzeniach przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.

4. Informacje dotyczące standardów wykonywania zawodu oraz kontroli jakości

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 3 lit. a oraz b ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., jak również art. 30 ust. 2 pkt 3 lit. a oraz b ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., do kompetencji KRBR należało określenie w formie uchwał zatwierdzanych przez KNA krajowych standardów rewizji finansowej (wykonywania zawodu) oraz zasad wewnętrznej kontroli jakości (krajowych standardów kontroli jakości).

Mając na względzie powyższe, w minionej kadencji KRBR powołała Komisję ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów, której zadaniem było m.in. wspieranie Rady w stanowieniu standardów, jak również realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej w zakresie identyfikacji i poszukiwania możliwości wspierania rozwoju usług mniejszych firm audytorskich, działających w sektorze Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP) czy promowania rozwoju innych, poza badaniem sprawozdań finansowych, usług biegłych rewidentów zwiększających zaufanie do rachunkowości i sprawozdawczości finansowej (szczegółowe informacje o działalności obu komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

W minionej kadencji KRBR miało miejsce wiele zmian w przepisach prawa. W szczególności zaczęła obowiązywać nowa (z 2017 r.) ustawa o biegłych rewidentach..., kilkakrotnie zmieniała się ustawa o rachunkowości. Ponadto biegłych rewidentów i firmy audytorskie przeprowadzających badanie ustawowe sprawozdań finansowych JZP zaczęły bezpośrednio obowiązywać przepisy unijne w postaci rozporządzenia UE nr 537/2014. Zmiany te wpłynęły na konieczność podjęcia nowych uchwał oraz dostosowania dotychczasowych regulacji samorządowych, m. in. dotyczących standardów i sprawozdań z badania (poprzednio opinii i raportów z badania).

Uchwały KRBR

Ww. zmiany przepisów wpłynęły na konieczność zmiany brzmienia Krajowych Standardów Rewizji Finansowej a także przykładowych opinii i raportów z badania, a następnie opracowanie przykładowych sprawozdań z badania. W związku z tymi zmianami podjęte zostały następujące uchwały:

- uchwała nr 825/21a/2017 KRBR z dnia 2 stycznia 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie krajowych standardów rewizji finansowej – przyczyną podjęcia uchwały była zmiana zapisów art. 65 ustawy o rachunkowości dotyczącego opinii z badania. Uchwała wprowadziła do stosowania zmienione przykładowe opinie z badania przeprowadzonego zgodnie z KSRF 1 i 2 oraz zmieniła treść KSRF 1 i 2;
- uchwała nr 913/22a/2017 KRBR z dnia 24 stycznia 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie krajowych standardów rewizji finansowej – przyczyną podjęcia uchwały była również zmiana zapisów art. 65 ustawy o rachunkowości dotyczącego opinii z badania. Uchwała wprowadziła do stosowania zmienione przykładowe opinie z badania przeprowadzonego zgodnie z KSRF w brzmieniu MSB oraz raport z badania. Uchwała nie zmieniła treści KSRF w brzmieniu MSB, a jedynie przykłady opinii;
- uchwała nr 1553/33/2017 KRBR z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie sporządzania sprawozdania z badania w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach... – przyczyną podjęcia uchwały był nowy przepis prawa – art. 83 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., wskazujący na sprawozdanie z badania oraz początek stosowania przepisów rozporządzenia UE nr 537/2014. Uchwała miała zastosowanie do badania sprawozdań finansowych za okres rozpoczynający się po 16 czerwca 2016 r. Obejmowała sześć załączników, z czego dwa dotyczyły KSRF nr 1 i 2, pozostałe cztery – KSRF w brzmieniu MSB.

Do czasu ww. zmian, obowiązywały KSRF nr 1 do 3, przyjęte na mocy uchwały nr 1608/38/2010 KRBR z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie krajowych standardów rewizji finansowej (z późn. zm.). W kadencji 2015-2019 po raz pierwszy zaczęły być stosowane międzynarodowe standardy przyjęte

do stosowania w formie uchwał nr 2783/52/2015 oraz 2784/52/2015 z dnia 10 lutego 2015 r. nazywane, zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., krajowymi standardami rewizji finansowej oraz zasadami wewnętrznej kontroli jakości.

Nowe standardy rewizji finansowej w brzmieniu międzynarodowych standardów miały zastosowanie:

- w przypadku firm audytorskich wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych JZP – do badania i przeglądów sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy kończące się dnia 31 grudnia 2016 r. i później,
- w przypadku pozostałych firm audytorskich, rok później, czyli do badania i przeglądów sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy kończące się dnia 31 grudnia 2017 r. i później,
- do usług atestacyjnych innych niż badania i przeglądy historycznych informacji finansowych rozpoczętych dnia 1 stycznia 2017 r. i później.

Jednocześnie firmy audytorskie wykonujące badania lub przeglądy sprawozdań finansowych JZP były zobowiązane do dostosowania swojej działalności do przepisów nowych zasad wewnętrznej kontroli jakości (w brzmieniu MSKJ 1) do dnia 1 stycznia 2016 r., a pozostałe firmy audytorskie odpowiednio do dnia 1 stycznia 2017 r.

Przepisy ustawy z dnia 11 maja 2019 r. o biegłych rewidentach..., która weszła w życie w dniu 21 czerwca 2017 r., stosuje się do badań sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych za lata obrotowe rozpoczynające się po dniu 16 czerwca 2016 r. Zgodnie z art. 294 ust. 2 tej ustawy, uchwały wydane na podstawie poprzedniej ustawy zachowywały moc do dnia wejścia w życie nowych uchwał wydanych na podstawie ustawy z 2017 r., nie dłużej jednak niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia jej w życie. W związku z tym w celu zapewnienia kontynuacji stosowania standardów, w niezmienionej ich treści, KRBR przyjęła, a KNA zatwierdziła, uchwały w sprawie:

- krajowych standardów kontroli jakości (uchwała nr 2040/37a/2018 z dnia 3 marca 2018 r.) – standardy przyjęto w niezmienionym brzmieniu w stosunku do ich wersji z 2015 r. (niezmienione pozostało brzmienie załącznika do uchwały nr 2784/52/2015),
- krajowych standardów wykonywania zawodu (uchwała nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r.) – standardy przyjęto w niezmienionym brzmieniu w stosunku do ich wersji z 2015 r. (tj. do uchwały nr 2783/52/2015).

Standardy międzynarodowe podlegają okresowej ocenie, weryfikacji oraz zmianom przez ich twórców, czyli International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), działającej w ramach IFAC – w celu ich dostosowania do stale zmieniających się uwarunkowań rynkowych. Istotne zmiany, które dotyczyły większości Międzynarodowych Standardów Badania (MSB), nastąpiły w ramach Projektu „Clarity”, który rozpoczął się w 2004 r., i którego celem było zwiększenie przejrzystości i zrozumienia MSB. Projekt zakończył się w 2009 r. wydaniem przez IAASB 36 MSB. Co do zasady, przyjęte w uchwale nr 2041/37a/2018 standardy badania to standardy wydane przez IAASB w 2009 r., opublikowane w ramach Projektu „Clarity”, z dwoma wyjątkami: MSB 315 (revised (R)) z 2012 r. i MSB 610 (R) z 2012 r.

W 2015 r. IAASB wydała szereg zmienionych międzynarodowych standardów badania oraz jeden nowy międzynarodowy standard badania, tj.:

- MSB 700 (Z) Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego,
- MSB 701 Przedstawianie kluczowych spraw badania w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta,
- MSB 705 (Z) Modyfikacje opinii w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta,
- MSB 706 (Z) Akapity objaśniające ze zwróceniem uwagi oraz akapity zawierające inne sprawy w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta,
- MSB 720 (Z) Obowiązki biegłego rewidenta dotyczące innych informacji,
- MSB 260 (Z) Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór,
- MSB 570 (Z) Kontynuacja działalności.

Standardy te zostały przetłumaczone na język polski i przyjęte na mocy uchwały KRBR nr 2039/37a/2018 z dnia 19 lutego 2017 r. w sprawie krajowe standardy badania (700 (Z), 701, 705 (Z), 706 (Z), 720 (Z), 260 (Z), 570 (Z)). Do uchwały załączonych zostało 10 przykładów ilustrujących sprawozdania z badania, które zostały opracowane na podstawie przykładów zawartych w standardach oraz dostosowane do wymogów polskiego prawa (tj. do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach... oraz rozporządzenia UE nr 537/2014). Postanowienia uchwały oraz przyjęte MSB wraz z przykładami ilustrującymi mają zastosowanie do badań sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy kończące się dnia 31 grudnia 2018 r. lub później, z możliwością ich wcześniejszego zastosowania.

Jednocześnie z ww. uchwałą przekazano do KNA i udostępniono biegłym rewidentom dokument pt. „Analiza zgodności przepisów ustawy o biegłych rewidentach, rozporządzenia 537/2014 oraz zmienionych MSB w zakresie sprawozdania z badania”. Analiza jest pomocna w zidentyfikowaniu źródła poszczególnych wymogów, które zostały odpowiednio zaadresowane w przykładach ilustrujących sprawozdanie z badania.

Ponadto przygotowane i udostępnione zostało opracowanie pt. „Analiza zgodności przepisów ustawy o biegłych rewidentach, rozporządzenia 537/2014, krajowych standardów badania i krajowych standardów kontroli jakości” obejmujące analizę przepisów i standardów w pozostałym, szerszym zakresie niż wcześniejsze opracowanie dotyczące wyłącznie sprawozdania z badania.

W związku ze zmianą standardów badania, dotyczących nowej sprawozdawczości biegłego rewidenta, IAASB dokonał przeglądu standardów badania z grupy „8” i opublikował zmienione standardy badania z tej grupy:

- MSB 800 (Z) Szczególne rozważania – badania sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z ramowymi założeniami specjalnego przeznaczenia,
- MSB 805 (Z) Szczególne rozważania – badania pojedynczych składników sprawozdania finansowego oraz określonych elementów, kont lub pozycji sprawozdania finansowego,

- MSB 810 (Z) Zlecenia sporządzenia sprawozdania na temat streszczonego sprawozdania finansowego.

Standardy te zostały przetłumaczone i przyjęte na mocy uchwały KRBR Nr 2997/49a/2018 z dnia 9 stycznia 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania (800 (Z), 805 (Z), 810 (Z)).

W kadencji 2015-2019 został przyjęty także standard KSUA 3000 w brzmieniu MSUA 3000 (zmienionego) – „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych” (uchwała KRBR nr 1153/28/2017 z dnia 4 lipca 2017 r.).

KRBR w grudniu 2018 r. przyjęła jeszcze jeden, kluczowy dla prawidłowego funkcjonowania rynku kapitałowego, standard – Krajowy Standard Usług Pokrewnych 4401PL – „Uzgodnione procedury wykonywane w związku z transakcjami papierami wartościowymi wymagającymi sporządzenia prospektu”. Uchwała nie została jednak zatwierdzona przez KNA. Na moment przekazania niniejszego sprawozdania trwają prace nad analizą zastrzeżeń i opracowaniem nowej uchwały w tej sprawie.

W celu udostępnienia biegłym rewidentom wszystkich krajowych standardów wykonywania zawodu (innych niż przyjętych uchwałami nr 1153/28/2017, nr 2039/37a/2018 oraz nr 2997/49a/2018), w najbardziej aktualnym brzmieniu międzynarodowych standardów, KRBR postanowiła przyjąć przetłumaczone na język polski teksty pozostałych standardów i innych dokumentów z opracowania IAASB pt. „Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements 2016-2017”. W Handbooku 2016-2017 zamieszczone zostało aktualne brzmienie wszystkich standardów, uwzględniające zmiany wprowadzone przez IAASB w latach 2015-2016 oraz w latach wcześniejszych, jak np. zmiana brzmienia MSB 610 (Revised 2013) czy Założeń koncepcyjnych.... Teksty standardów zostały ponownie przetłumaczone na język polski z wykorzystaniem specjalnie opracowanego słownika pojęć z zachowaniem konwencji tłumaczeniowej IFAC z zachowaniem możliwie wiernego tłumaczenia tekstów anglojęzycznych.

Przy tej okazji KRBR podjęła także decyzję o ujednoczeniu uchwał dotyczących krajowych standardów wykonywania zawodu. Ujednoczenie polega na tym, że w obrocie prawnym zamiast tak jak dotychczas kilku uchwał dotyczących tej samej grupy standardów będą uchwały w sprawie wszystkich standardów dotyczących tego samego rodzaju usług. W związku z tym KRBR podjęła uchwałę nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów (na dzień 31 marca 2019 r. uchwała nie była jeszcze przedmiotem posiedzenia KNA), a następnie – w kwietniu 2019 r. – planuje podjąć uchwałę w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych.

Wsparcie w procesie badania i świadczenia innych usług

Wśród działań o charakterze wsparcia w procesie badania sprawozdania finansowego i świadczeniu przez biegłych rewidentów pozostałych czynności zawodowych w minionej kadencji należy wymienić m.in.:

- **Przewodnik MSB-procedury**

W dniu 31 stycznia 2017 r. został udostępniony „Przewodnik MSB – procedury”, a 12 grudnia 2017 r. – jego drugie wydanie. Celem opracowania było wsparcie biegłych rewidentów w badaniu

sprawozdań finansowych według nowych standardów (MSB), a także tworzenie nowej, dobrej praktyki audytu.

Przewodnik to zestaw procedur, których zastosowanie ułatwia sprawne przejście przez proces badania. Zapewnia przy tym, iż wszystkie wymogi wynikające z nowych standardów zostaną spełnione. Materiał jest przede wszystkim wsparciem dla biegłych rewidentów pracujących z firmami z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Należy go traktować jako ogólne wytyczne. Korzystanie z Przewodnika nie zastąpi jednak znajomości standardów badania. Wykorzystując przedstawiony w nim indeks i programy badania, użytkownik zyskuje uporządkowaną dokumentację badania, sporządzoną w sprawdzony i zweryfikowany sposób. W Przewodniku można znaleźć wiele praktycznych pomocy, które są też dostępne w Kompasie 2.0 (mowa o nim w dalszej części sprawozdania), jak np. przykładowy model szacowania wielkości próby w zależności od poziomów ryzyka, przykładowe zastosowanie metody próbkowania według jednostek pieniężnych czy przykładowe oświadczenie kierownika jednostki uzyskiwane na zakończenie badania.

Oba wydania Przewodnika zostały udostępnione w dwóch wersjach: pdf i edytowalnym Word. Można go pobrać z profilu biegłego rewidenta, dostępnego po zalogowaniu.

– Cykl spotkań „Z Przewodnikiem przez Polskę”

KRBR, z inicjatywy Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów, zorganizowała cykl spotkań pt. „Z Przewodnikiem przez Polskę”. Celem projektu było przedstawienie stosowania w praktyce I wydania „Przewodnika MSB – procedury”. Biegłym rewidentom ze wszystkich regionalnych oddziałów samorządu zapewniono udział w sześciogodzinnym szkoleniu, w trakcie którego szczegółowo wyjaśniono, jak z korzystać z opracowania. Była to też okazja do zebrania wstępnych ocen oraz sugestii dotyczących przygotowanego materiału, celem jego udoskonalenia w drugiej edycji. Cykl rozpoczął się 12 kwietnia 2017 r. i zakończył 7 lipca 2017 r. W ramach projektu odbyło się 19 spotkań, w których udział wzięło około 1.700 uczestników z każdego z 27 regionalnych oddziałów PIBR.

– Kompas 2.0

18 września 2018 r. został uruchomiony Kompas 2.0 – bezpłatne narzędzie wspomagające badanie sprawozdania finansowego zgodnie z MSB. Aplikacja jest dostępna z poziomu konta firmy audytorskiej na stronie internetowej samorządu. Kompas łączy w jednym wygodnym narzędziu zalety „Przewodnika MSB – Procedury” i „Wyszukiwarki standardów” (mowa o niej w dalszej części sprawozdania), dostępnej również na stronie internetowej PIBR.

Kompas 2.0 to seria ponad sześćdziesięciu formularzy, prowadzących użytkownika przez kolejne etapy badania, od akceptacji klienta po sporządzenie sprawozdania z badania. Dzięki wypełnianiu poszczególnych kwestionariuszy Kompas 2.0 pozwala stosować odpowiednie do sytuacji standardy techniczne. Badanie za pomocą aplikacji może prowadzić zespół z kluczowym biegłym rewidentem.

W dniu 5 października 2018 r. została udostępniona wersja demonstracyjna aplikacji, z której mogą korzystać wszyscy zalogowani biegli rewidenci oraz kandydaci do zawodu. Wersja demonstracyjna pozwala skorzystać z wszystkich funkcjonalności aplikacji bez wprowadzania realnych danych czy logowania się poprzez profil firmy audytorskiej. Możliwość bezpiecznego przejścia całej ścieżki badania to duże ułatwienie przy pierwszym kontakcie z aplikacją, a także cenne narzędzie edukacyjne dla tych, którzy dopiero zdobywają uprawnienia.

Na dzień 31 marca 2019 r. w aplikacji założonych zostało ok. 1.360 badań, a w wersji demo – ok. 700 badań testowych.

– Alerty PIBR

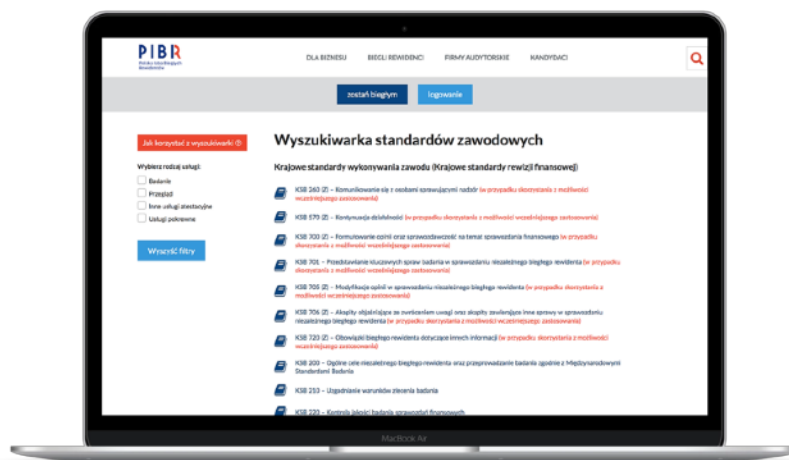

„ALERT” to system powiadomień, dzięki któremu biegli rewidenci otrzymują zwięzłą i rzetelną informację na temat najważniejszych, bieżących zmian w standardach. Publikacje pozwalają szybciej i sprawniej dowiedzieć się o zmianach w przepisach, a tym samym przygotować do stosowania nowych standardów. Każdy z alertów poświęcony jest jednemu standardowi badania.

W dniu 7 grudnia 2015 r. na stronie internetowej PIBR opublikowano pierwszy, przygotowany przez Komisję ds. standaryzacji..., Alert (dot. KSRF 200). W 2015 r. udostępniono łącznie 3 Alerty, w 2016 r. – kolejnych 11 Alertów, w 2017 r. – 22 Alerty, w 2018 r. – Alert specjalny, dedykowany badaniu za 2017 r. (to badanie dla większości biegłych rewidentów było pierwszym badaniem przeprowadzonym zgodnie z wymogami nowych standardów, czyli KSRF w brzmieniu MSB, oraz wymogami ustawy. W 2019 r. (do dnia 31 marca) opublikowano kolejnych 6 alertów, w tym jeden specjalny, poświęcony badaniu sprawozdań finansowych za 2018 r. (alert został poświęcony podsumowaniu najważniejszych zmian w przepisach prawa oraz standardach badania, a także wsparciu w procesie przeprowadzania takiego badania. Przypomniano w nim o nowej, elektronicznej formie sprawozdania z badania, które musi być opatrzone podpisem kwalifikowanym. Alert wyjaśnia również, na czym polegają zmiany w standardach, w tym wymogi dotyczące nowej sprawozdawczości z badania). Łącznie przygotowano 43 Alerty.

Na dzień 31 marca 2019 r. rozpoczęte zostały prace związane z przygotowaniem drugiego cyklu Alertów dedykowanych zmienionym standardom badania, czyli KSB 260 (Z) i 570 (Z).

– Wyszukiwarka standardów

W związku z obowiązywaniem różnych wersji standardów, w dniu 8 stycznia 2018 r. na stronie internetowej samorządu została udostępniona „Wyszukiwarka standardów”, która pomaga wybrać obowiązujące standardy, w zależności od okresu sprawozdawczego (lub momentu rozpoczęcia wykonywania usługi). Obejmuje ona nie tylko usługi badania czy przeglądy, ale również inne usługi atestacyjne, a także materiały dotyczące usług pokrewnych. Wyszukiwarka umożliwia filtrowanie i grupowanie dokumentów według zdefiniowanych parametrów. Biegli rewidenci odnajdują tam treść standardów, przykłady sprawozdań z badania a także inne pomocne materiały, jak np. ww. Alerty. Niezależnie od "Wyszukiwarki standardów" wszystkie uporządkowane chronologicznie regulacje PIBR, w tym uchwały KRBR, dostępne są w dziale „Regulacje PIBR” na stronie internetowej PIBR.

– Przykładowa umowa o badanie

Celem wsparcia firm audytorskich w przygotowaniu umowy o badanie ustawowe jednostki nie będącej JZP, spełniającej wymogi zmienionej ustawy o rachunkowości (art. 66) oraz nowych regulacji KRBR (KSRF w brzmieniu MSB), w dniu 16 sierpnia 2017 r. KRBR przyjęła komunikat nr 21/2017 w sprawie przykładowej umowy o przeprowadzenie badania ustawowego sprawozdania finansowego.

Zgodnie ze zmienionym przepisem art. 66 ustawy o rachunkowości, pierwsza umowa o badanie ustawowe jest obecnie zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne co najmniej dwuletnie okresy. W 2018 r., w związku z wejściem w życie przepisów rozporządzenia UE nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE („RODO”), które zaczęło obowiązywać z dniem 25 maja 2018 r., zostały udostępnione odpowiednio dostosowane przykłady i wytyczne dotyczące przykładowej umowy o badanie (komunikaty nr 36/2018 z dnia 5 czerwca 2018 r. oraz nr 38/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.). Przypomniano w nich m.in., iż w przypadku rozwiązania umowy o badanie sprawozdania finansowego zarówno firma audytorska jak i badana jednostka powinny poinformować o tym fakcie KRBR, a w przypadku JZP dodatkowo również KNF.

W tym celu na stronie internetowej samorządu udostępniono specjalny formularz – Rozwiązanie umowy o badanie sprawozdania finansowego.

– Konsultacje

Rozpoczęty podczas poprzedniej kadencji KRBR projekt Konsultacje PIBR był kontynuowany z uwagi na ciągłą zmianę przepisów prawa i standardów, co powodowało pojawianie się szeregu wątpliwości. Na początku 2019 r. zdecydowano o zmianie formuły udzielania odpowiedzi. Dotychczas indywidualnie odpowiadano na poszczególne pytania. Od 2019 r. nadsyłane pytania są zbierane i grupowane, a odpowiedzi do najbardziej istotnych dla całego środowiska i najczęściej się powtarzających są publikowane na stronie internetowej PIBR w sekcji „Najczęściej zadawane pytania” (FAQ – Frequently Asked Questions). Pierwsza udostępniona grupa pytań dotyczyła sprawozdawczości z badania. Zasoby są stopniowo uzupełniane o kolejne tematy, z którymi najczęściej zwracają się do PIBR członkowie samorządu. Zakres publikowanych w nowej formule informacji ograniczono do tematyki związanej ze standardami wykonywania zawodu, kontroli jakości oraz zasadami etyki zawodowej. Konsultacje nie obejmują zatem przepisów i standardów z zakresu rachunkowości, przepisów podatkowych, ustaw ani innych aktów prawnych.

Znajdujące się już na stronie (po zalogowaniu się na profil biegłego rewidenta) pytania i odpowiedzi udzielone w dotychczasowej formule konsultacji indywidualnych, zostały przeniesione do wydzielonego Archiwum.

Ponadto w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach... oraz licznymi wątpliwościami dotyczącymi jej interpretacji, w 2017 r. podjęto również decyzję o wsparciu firm audytorskich i biegłych rewidentów w zakresie stosowania nowych przepisów prawa. Pytania w tym zakresie były odrębnie gromadzone, a następnie wraz z odpowiedziami na nie udostępniane w formie FAQ. Wszystkie dotychczas opracowane FAQ można znaleźć na stronie internetowej PIBR, w sekcji Pytania i odpowiedzi do ustawy.

– Wydzielona na stronie internetowej nowa sekcja „e-Sprawozdawczość”

26 lutego 2019 r. w związku z bardzo dużym zainteresowaniem kwestiami dot. e-sprawozdawczości, wszystkie dotychczas udostępnione informacje i materiały na ten temat zostały zgromadzone w jednym miejscu – w sekcji e-Sprawozdawczość, wydzielonej w ramach profilu biegłego rewidenta na stronie internetowej PIBR. Można tam znaleźć odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania (FAQ) opracowane przez PIBR, Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Sprawiedliwości, jak również otrzymać pomoc w elektronicznych sprawozdaniach finansowych, czyli dostęp do samorządowego czytnika e-sprawozdań XML (o którym mowa w dalszej części sprawozdania).

– Przykładowe raporty z przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego

Postanowienia uchwały nr 2783/52/2015 KRBR z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie krajowych standardów rewizji finansowej, która wprowadziła w życie m.in. krajowe standardy rewizji finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Usług Przeglądu miały po raz pierwszy zastosowanie do badania i przeglądów sprawozdań finansowych JZP sporządzonych za okresy kończące się dnia 31 grudnia 2016 r. i później. W związku z tym wykonując przeglądy sprawozdań finansowych JZP za okres zakończony 30 czerwca 2017 r. należało zastosować KSRF 2410 w brzmieniu MSUP 2410 Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzony przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki. Celem wsparcia biegłych rewidentów w realizacji

nowych obowiązków KRBR w dniu 18 sierpnia 2017 r. przyjęła komunikat nr 22/2017 w sprawie opracowania przykładowych raportów z przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego z uwzględnieniem wymogów KSRF 2410 w brzmieniu MSUP 2410.

W 2018 r., na skutek kolejnych zmian przepisów prawa i regulacji (tj. uchwały nr 2041/37a/2018 KRBR z 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu oraz nowego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim) zostały opracowane zmienione przykładowe raporty z przeglądu (komunikat nr 37/2018 KRBR z dnia 31 lipca 2018 r.).

– Pozostałe najważniejsze komunikaty i inne dokumenty przyjęte przez KRBR

Wśród dodatkowych działań KRBR w minionej kadencji, dotyczących tematyki standardów wykonywania zawodu, należy również wymienić:

- komunikat w sprawie usługi poświadczającej prawidłowość wyliczenia wartości współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej (komunikat nr 27/2017 KRBR z dnia 30 listopada 2017 r. uchylający wcześniejszy komunikat nr 2/2015 KRBR z dnia 18 listopada 2015 r.), wraz z:
  - przykładem opinii potwierdzającej prawidłowość wyliczenia wartości współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej,
  - wytycznymi dotyczącymi wykonania tej usługi;
- komunikat w sprawie minimalnych elementów, jakie w świetle krajowych standardów rewizji finansowej powinno zawierać oświadczenie o zgodności metod i zasad wyceny aktywów funduszu inwestycyjnego opisanych w prospekcie informacyjnym z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także o zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną oraz wzór projektu oświadczenia (komunikat nr 16/2016 KRBR z dnia 27 września 2016 r.);
- komunikat w sprawie przepisów regulujących działalność biegłych rewidentów i firm audytorskich badających sprawozdania finansowe JZP mających zastosowanie od dnia 17 czerwca 2016 r. (komunikat nr 14/2016 KRBR z dnia 17 czerwca 2016 r.);
- komunikat w sprawie wykonywania przez biegłych rewidentów poszerzonego badania sprawozdania finansowego banków spółdzielczych za rok 2015 (komunikat nr 12/2016 KRBR z dnia 18 kwietnia 2016 r.);
- komunikat w sprawie wybranych aspektów wykonania badania sprawozdania finansowego spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej za 2015 rok (komunikat nr 10/2016 KRBR z dnia 15 marca 2016 r.);
- komunikat w sprawie badania przez biegłych rewidentów sprawozdań finansowych regulacyjnych/informacji finansowych regulacyjnych określonych przepisami art. 44 prawa energetycznego (komunikat nr 4 /2016 KRBR z dnia 16 lutego 2016 r.);

- w 2016 r. Komisja ds. standaryzacji... opracowała wskazówki dotyczące wybranych aspektów sporządzania dokumentacji rewizyjnej z badania sprawozdania finansowego;
- w marcu 2018 r. udostępniono materiał podsumowujący najważniejsze wskazówki dotyczące nowego sprawozdania, jakim jest sprawozdanie dodatkowe dla komitetu audytu sporządzane zgodnie z wymogami art. 11 rozporządzenia UE nr 537/2014.

5. Informacje dotyczące zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., jak również art. 30 ust. 2 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., do kompetencji KRBR należało określenie w formie uchwały zatwierdzanej przez KNA zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.

KRBR minionej kadencji, wzorem lat poprzednich, zdecydowała o powołaniu Komisji ds. etyki, realizującej na rzecz KRBR funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie m.in. bieżącego aktualizowania Kodeksu etyki zawodowych księgowych IFAC jako zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów czy opracowywania stanowisk w zakresie prawidłowości stosowania zasad zawartych w zasadach etyki (szczegółowe informacje o działalności Komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

W okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące działania dotyczące zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (w kolejności chronologicznej):

- Komisja ds. etyki podjęła prace nad tłumaczeniem jednolitego tekstu Kodeksu etyki zawodowych księgowych IFAC, zawartego w Handbook 2015 IFAC (październik 2015 r.).
- przyjęcie uchwały nr 206/6/2015 KRBR zmieniającej uchwałę w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów (3 listopada 2015 r.).
- wydanie komunikatu nr 3/2016 KRBR w sprawie wejścia w życie uchwały nr 206/6/2015 (26 stycznia 2016 r.)
- w Regionalnym Oddziale PIBR w Lublinie przeprowadzono szkolenie z zakresu zasad ustalania wynagrodzeń za czynności rewizji finansowej (30 listopada 2016 r.),
- KRBR, na wniosek Komisji ds. etyki, przyjęła stanowisko w sprawie implementacji zasad ustalania wynagrodzeń za usługi rewizji finansowej świadczonych przez firmy audytorskie (13 grudnia 2016 r.),
- Komisja podjęła prace nad tłumaczeniem jednolitego tekstu Kodeksu etyki zawodowych księgowych IFAC, zawartego w Handbook 2016 IFAC (podpisana została umowa o tłumaczenie pomiędzy PIBR a SKWP) (16 maja 2017 r.),
- Ewa Jakubczyk-Cały, członek Komisji, poprowadziła panel dyskusyjny na konferencji zorganizowanej przez Regionalny Oddział Izby w Warszawie nt. Jak przygotować firmę audytorską i warsztat biegłego rewidenta do wymogów nowej ustawy o biegłych rewidentach... (28 września 2017 r.),
- członkowie Komisji ds. etyki poprowadzili 8 spotkań dla biegłych rewidentów w części regionalnych oddziałów samorządu (Bielsko-Biała, Częstochowa, Katowice, Koszalin, Poznań, Radom, Olsztyn oraz Warszawie). Tematami przewodnimi spotkań były Zasady kształtowania wynagrodzeń za usługi biegłego rewidenta oraz łączenie innych usług biegłego rewidenta z badaniem sprawozdań finansowych (listopad 2017 r. – styczeń 2018 r.),

- przyjęcie przez KRBR uchwały nr 2042/38/2018 w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, gdzie wprowadzono w życie Kodeks... w wersji z 2016 r. (13 marca 2018 r.)
- podjęcie przez Komisję decyzji o rozpoczęciu prace nad tłumaczeniem jednolitego tekstu Międzynarodowego Kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności) IFAC w wersji z 2019 r. (podpisano umowę o tłumaczenie i weryfikację tekstu), co pozwoliło na podjęcie przez KRBR w dniu 25 marca 2019 r. uchwały nr 3431/52a/2019 w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów. Uchwała wskazuje, że zasady etyki wskazane w Kodeksie... mają zastosowanie do wykonywania czynności podjętych od dnia 1 stycznia 2020 r. z możliwością ich wcześniejszego stosowania. Uchwała dla wejścia w życie wymaga zatwierdzenia KNA (na dzień 31 marca 2019 r. uchwała nie była jeszcze przedmiotem posiedzenia KNA).

Koalicja na Rzecz Etyki w Biznesie

Dodatkowo w dniu 21 maja 2018 r w Centrum Nauki Kopernik odbyła się konferencja pod hasłem Wartość etyki zawodowej biegłego rewidenta dla interesariuszy sprawozdań finansowych, której inicjatorem była Komisja ds. etyki. Konferencja stała się okazją do przekazania informacji o planach powołania Koalicji na Rzecz Etyki w Biznesie. Inicjatywa ta postawiła sobie za cel koordynację i wspieranie związanych z etyką biznesu inicjatyw organizacji członkowskich, a także opracowanie wspólnej karty zasad i wartości. W skład koalicji weszły: ACCA Polska, CFA Society Poland, Instytut Audytorów Wewnętrznych IIA Polska, Izba Domów Maklerskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Pracodawcy RP, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych i Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Konferencja organizowana przez PIBR była inauguracją promocji etyki, która jest wspólnym celem sygnatariuszy. W jej trakcie dyskutowano o tym jak zaksięgować etyczność, a także dyskutowano m.in. o umiejętności rozpoznawania kosztów zachowań nieetycznych, profesjonalizmie i zdolności mówienia nie niewłaściwym propozycjom. Podjęto również próbę analizy zagrożenia dla transparentności działań audytora, zwłaszcza w relacjach z zarządem badanego podmiotu oraz wskazano na mapę polskich wartości.

Dodatkowe wydarzenia

W dniu 7 stycznia 2019 r. Henryk Dąbrowski oraz Ewa Jakubczyk-Ćały, członkowie Komisji, wzięli udział w spotkaniu zorganizowanym w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, którego inicjatorem była prof. dr hab. Anna Karmańska, a które dotyczyło przygotowania projektu Proklamacji zasad etyki – Głos z Polski, który ma być zaprezentowany w trakcie konferencji pt. Asian-Pacific Conference on International Accounting Issues (konferencja jest planowana w dniach 13-16 października 2019 r. w Warszawie). W dniu 26 lutego 2019 r. zorganizowano pierwsze z roboczych spotkań dotyczące ww. projektu, w którym PIBR reprezentowali: Henryk Dąbrowski, Ewa Jakubczyk-Ćały, Małgorzata Janusz, Monika Kaczorek, Stanisław Leszek, Barbara Mistowska-Dragan, Wacław Nitka oraz dr Magdalena Ostrowska (w roli eksperta).

6. Informacje dotyczące działalności szkoleniowej oraz wydawniczej, w tym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., jak również art. 30 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., do kompetencji KRBR należało prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej, w tym w zakresie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

KRBR w minionej kadencji zdecydowała o powołaniu Komisji ds. szkoleń, realizującej na rzecz KRBR funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie m.in. ustalania tematyki i minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów, określania jego zasad oraz sprawowania nadzoru nad wypełnianiem przez biegłych rewidentów obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (szczegółowe informacje o działalności Komisji zamieszczono w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania).

Za realizację i koordynację wszelkich zadań związanych z działalnością szkoleniową oraz wydawniczą, we współpracy z Komisją ds. szkoleń KRBR odpowiadało powołane w 2013 r. Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów.

6.1. Działalność szkoleniowa

Szkolenia w zakresie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

W okresie minionej kadencji obligatoryjne doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów (dalej również: „ODZ”) odbywało się na podstawie przepisów wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów, a także wydanego po zmianie w 2017 r. ustawy – rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów.

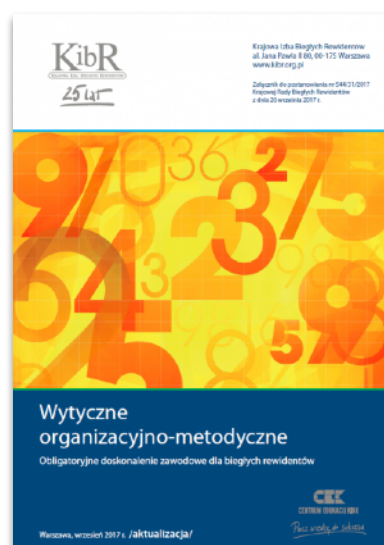
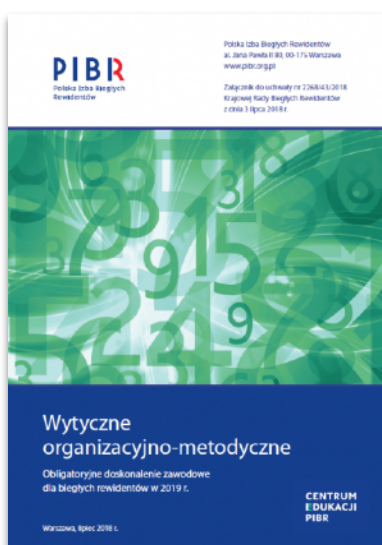
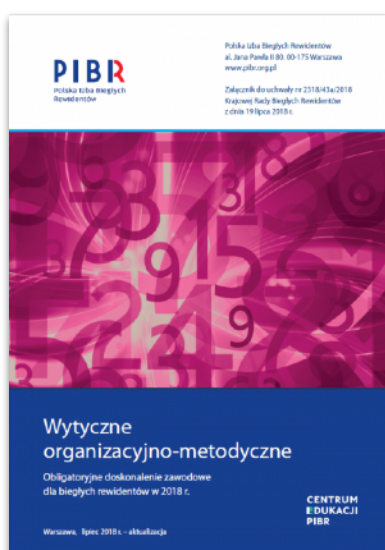
Rozliczanie obowiązku Obligatoryjnego Doskonalenia Zawodowego, zgodnie z postulatami członków samorządu, odbywało się w okresie 3-letnim. Zarówno w latach 2015-2017, jak w trwającym obecnie okresie 2018-2020.

W okresie sprawozdawczym KRBR podejmowała w zakresie ODZ uchwały dotyczące następujących kwestii:

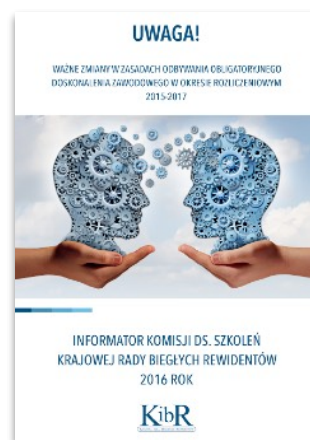
- w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do ODZ w poszczególnych latach,
- w sprawie zakresu tematycznego ODZ w poszczególnych latach,
- w sprawie okresu rozliczeniowego i minimalnej liczby godzin ODZ,
- w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji,
- w sprawie zaliczania ODZ w formie samokształcenia zawodowego,

- w sprawie procedury rozpatrywania wniosków biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie ODZ w terminie późniejszym,
- w sprawie zaliczania ODZ w przypadku biegłych rewidentów będących wykładowcami,
- w sprawie ustalenia wysokości opłaty za wpis do wykazu jednostek uprawnionych.

W trakcie trwania kadencji KRBR – z inicjatywy Komisji ds. szkoleń KRBR – opracowywano i publikowano na stronie internetowej samorządu Wytyczne organizacyjno-metodyczne. Wytyczne... dedykowane jednostkom prowadzącym ODZ podzielone były na części dotyczące: przepisów prawa i regulacji w zakresie szkoleń, ich tematyki, metodyki i sposobu prowadzenia zajęć, wymogów w zakresie wykładowców, materiałów szkoleniowych i pomocy naukowych, a także obowiązków jednostki uprawnionej do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów.

Dodatkowo dla członków samorządu co roku wydawany był Informator Komisji ds. szkoleń KRBR, dotyczący zasad odbywania ODZ w obowiązującym okresie rozliczeniowym.

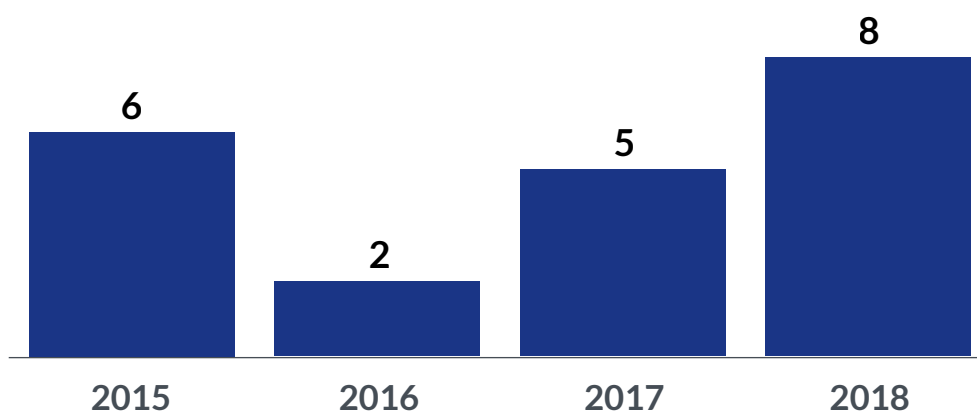

Komisja ds. szkoleń opracowała również Wytyczne w zakresie wizytacji szkoleń w ramach obowiązkowego doskonalenia zawodowego, które zostały udostępnione na indywidualnych kontaktach jednostek organizujących szkolenia dla biegłych rewidentów.

Każdego roku wizytatorzy szkoleń w ramach ODZ (osoby, którym KRBR udzieliła pełnomocnictwa do przeprowadzania w imieniu KRBR wizytacji, o których mowa w art. 10 ust. 7 ustawy) przeprowadzali wizytacje, mające na celu kontrolę przestrzegania przez jednostki prowadzące szkolenia zasad opisanych w Wytycznych organizacyjno-metodycznych.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono odpowiednio:

Liczba wizytacji ODZ w latach 2015-2018

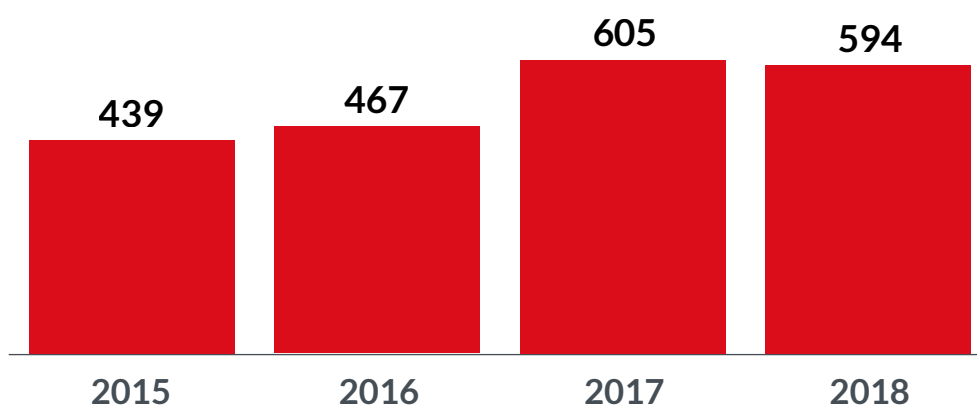

wizytacji obowiązkowego doskonalenia zawodowego.

W ocenie wizytatorów organizacja szkoleń w wizytowanych jednostkach była wzorcowa lub zadowalająca, korzystano z zalecanych materiałów szkoleniowych lub opracowań własnych jednostek organizujących szkolenia, wykorzystywane były urządzenia multimedialne, a realizacja programu we wszystkich przypadkach spełniała wymogi KRBR. Wizytacje oprócz szkoleń stacjonarnych, dotyczyły również szkoleń realizowanych w ramach e-learningu.

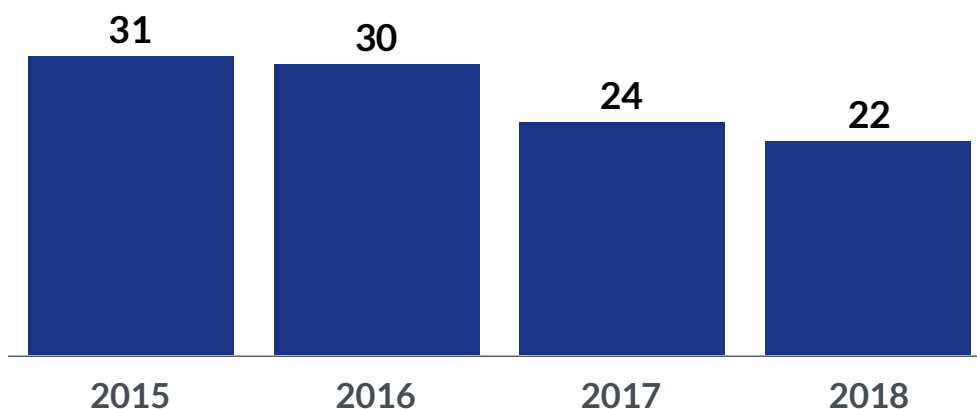
W okresie sprawozdawczym zaobserwowano znaczący wzrost liczby organizowanych szkoleń przez jednostki uprawnione. Na poniższej grafice zaprezentowano liczby szkoleń w ramach ODZ, które zostały zorganizowane w latach 2015-2018.

Liczba szkoleń ODZ w latach 2015-2018

Zaobserwowano również, że systematycznie zmniejsza się liczebność grup szkoleniowych. Warto również zwrócić uwagę, że wiąże się to z przyjęciem przez KRBR w 2017 r. Wytycznych organizacyjno-metodycznych, które m. in. zawierały rekomendacje dotyczące maksymalnych liczebności grup szkoleniowych.

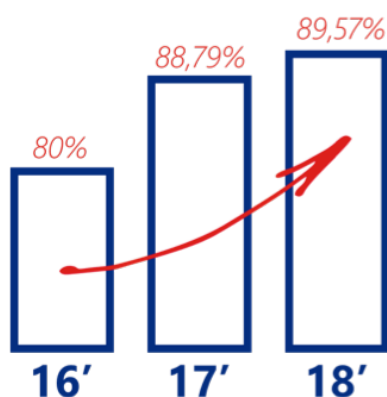
Średnia liczba uczestników w grupie szkoleniowej w latach 2015-2018

Komisja ds. szkoleń dokonywała na potrzeby KRBR analizy rynku stanu przeszkolenia biegłych rewidentów w każdym roku oraz cyklu trzyletnim 2015-2017, w celu podjęcia decyzji dotyczącej skierowania osób nieprzeszkolonych do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.

W obszarze statystyk dotyczących wypełniania obowiązku szkoleniowego przez biegłych rewidentów na przestrzeni ostatnich trzech lat zaobserwowano wzrost liczby osób, które prawidłowo wypełniają obowiązek ODZ.

Procent biegłych rewidentów, którzy wypełnili obowiązek szkoleniowy w latach 2016-2018

Do pozostałych aktywności w obszarze działalności szkoleniowej, inicjowanych przez Komisję ds. szkoleń należały:

- cykliczne telekonferencje z organizatorami szkoleń w ramach ODZ,
- cykliczne spotkania z jednostkami organizującymi ODZ w ramach konferencji z cyklu Jaka edukacja przyszłości?,

- rozpatrywanie wniosków biegłych rewidentów o późniejsze odbycie obowiązku związanego z obowiązkowym doskonaleniem zawodowym,
- dostarczanie regionalnym oddziałom PIBR informacji na temat stanu przeszkolenia biegłych rewidentów z ich regionu,
- bieżące analizowanie i weryfikowanie zapotrzebowania członków samorządu na nową tematykę w obszarze ODZ, realizowane m.in. poprzez cykliczne ankiety kierowane do biegłych rewidentów,
- promowanie szkoleń z zakresu kompetencji miękkich,
- nagradzanie regionalnych oddziałów PIBR, które miały najwyższy odsetek przeszkolonych biegłych rewidentów w danym roku oraz 3-letnim cyklu rozliczeniowym,
- opracowanie Przewodnika po zawodzie dla kandydatów na biegłych rewidentów,
- organizowanie szkoleń dla wykładowców,
- inicjowanie projektów podnoszących kompetencje wykładowców szkoleń, w tym Akademii Trenera czy MSB dla liderów,
- inicjowanie, we współpracy z Centrum Edukacji PIBR, zmian w obszarze e-raportowania dotyczącego obowiązkowego doskonalenia zawodowego.

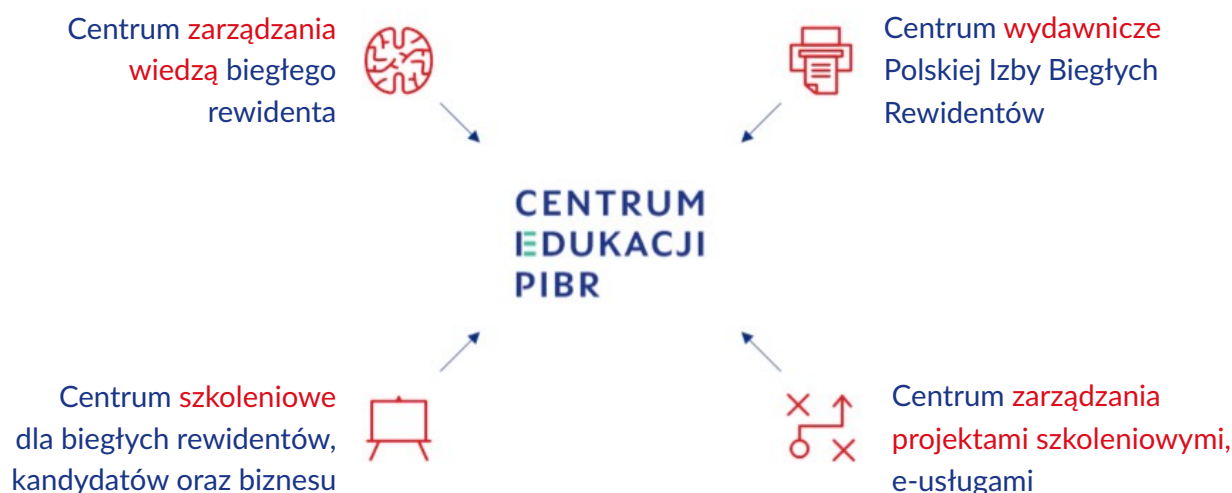
Centrum Edukacji PIBR

Działalność Centrum Edukacji PIBR, niepublicznej placówki kształcenia ustawicznego w okresie sprawozdawczym prowadzona była zgodnie z celem działania oraz zadaniami określonymi w Statucie CE PIBR. Doskonalenie wiedzy, umiejętności i kompetencji biegłych rewidentów, a także edukacja i rozwój zawodowy kandydatów na biegłych rewidentów to priorytetowe cele działalności prowadzonej przez CE PIBR.

W dniu 10 maja 2016 r., w związku ze zmianami restrukturyzacyjnymi przeprowadzonym w Biurze PIBR, KRBR powołała na stanowisko Dyrektora Centrum Edukacji PIBR Pawła Tyszera, powierzając mu bieżące zarządzanie i rozwój CE PIBR.

Ustalono również cztery główne obszary działalności Centrum Edukacji PIBR:

- centrum zarządzania wiedzą biegłego rewidenta,
- centrum wydawnicze PIBR,
- centrum szkoleniowe dla biegłych rewidentów, kandydatów oraz pozostałych uczestników szkoleń,
- centrum zarządzania projektami szkoleniowymi i e-usługami PIBR.

W ramach realizacji zadań związanych z obszarem zarządzania wiedzą biegłego rewidenta, CE PIBR aktywnie uczestniczyło w opracowywaniu, a także obróbce graficznej materiałów edukacyjnych i instruktażowych wspierających biegłych rewidentów oraz kandydatów na biegłych rewidentów w przygotowywaniu oraz wykonywaniu zawodu. Wśród takich publikacji były:

- broszury AE (FEE),
- informatory Komisji ds. szkoleń dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- wytyczne organizacyjno-metodyczne,
- wytyczne dotyczące wizytacji szkoleń,
- biuletyny biegłych sądowych,
- alerty PIBR,
- Przewodnik MSB – procedury (cz. I i II),
- Kodeks etyki zawodowych księgowych IFAC,
- Przewodnik po zawodzie dla kandydatów na biegłych rewidentów,
- artykuły branżowe, oraz
- inne materiały edukacyjne.

Wszelkie ww. materiały systematycznie publikowane były na stronie internetowej samorządu w sekcji e-Biblioteka.

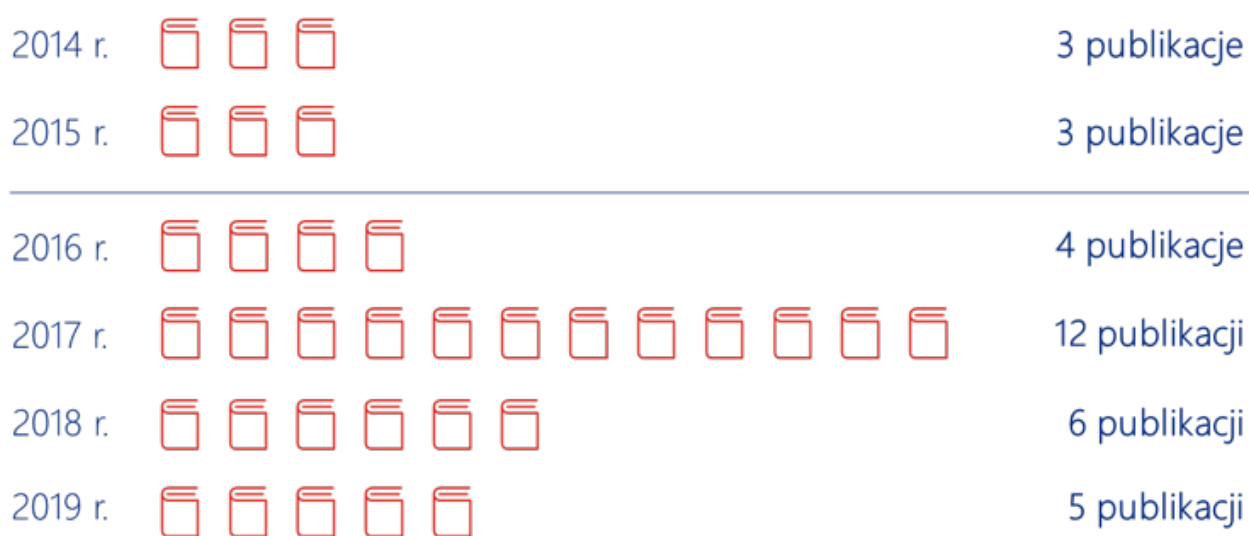
W obszarze centrum wydawniczego PIBR, Centrum Edukacji PIBR podjęto się kompleksowej koordynacji całego procesu wydawniczego wszelkich publikacji wydawanych przez PIBR do szkoleń w ramach ODZ.

W 2016 r. przeprowadzono szczegółową analizę kosztową dotychczasowego procesu wydawniczego i w celu optymalizacji kosztów podjęto decyzję związaną z konieczną restrukturyzacją w obszarze działalności wydawniczej, co między innymi skutkowało outsourcingiem części zadań związanych z produkcją oraz składem materiałów do szkoleń z zakresu ODZ. W celu

uzyskania efektywności kosztowej nawiązano współpracę z wieloma drukarniami na terenie całego kraju. Sprofesjonalizowano również kanał sprzedaży i obsługi zamówień, zarówno telefonicznej jak i internetowej.

Dodatkowo, w celu zwiększenia atrakcyjności oraz efektywności sprzedaży materiałów szkoleniowych postanowiono, że będą one produkowane i udostępniane w formie zeszytów naukowych, a nie książek. W większości przypadków zeszyty naukowe składają się obecnie z trzech elementów udostępnianych uczestnikom: prezentacji, skryptu oraz zbioru zadań, a także prezentacji multimedialnej dla wykładowców prowadzących szkolenia.

Na poniższej grafice zaprezentowano liczby materiałów edukacyjnych do szkoleń w ramach ODZ, które wydawane były na przestrzeni ostatnich lat przez PIBR, a od 2016 r. z udziałem Centrum Edukacji PIBR.

CE PIBR w ramach swojej działalności skoncentrowane było również na opracowywaniu i udostępnianiu regionalnym oddziałom PIBR otwartych materiałów szkoleniowych, które były wykorzystywane przez oddziały do prowadzenia ODZ. Do takich materiałów m.in. należały publikacje do szkoleń:

- Zrównoważony rozwój i odpowiedzialny biznes – kluczowe założenia, normy, standardy oraz zarządzanie ryzykami,
- Zasady i proces raportowania danych niefinansowych wg standardu GRI G4,
- Zmiany regulacji w zakresie rewizji finansowej i ich wpływ na czynności rewizji oraz podmioty uprawnione do badania,
- Zastosowanie zasad etycznych w praktyce: łączenie innych usług biegłego rewidenta z badaniem sprawozdań finansowych,
- Zastosowanie zasad etycznych w praktyce: zasady kształtowania wynagrodzeń za usługi biegłego rewidenta.

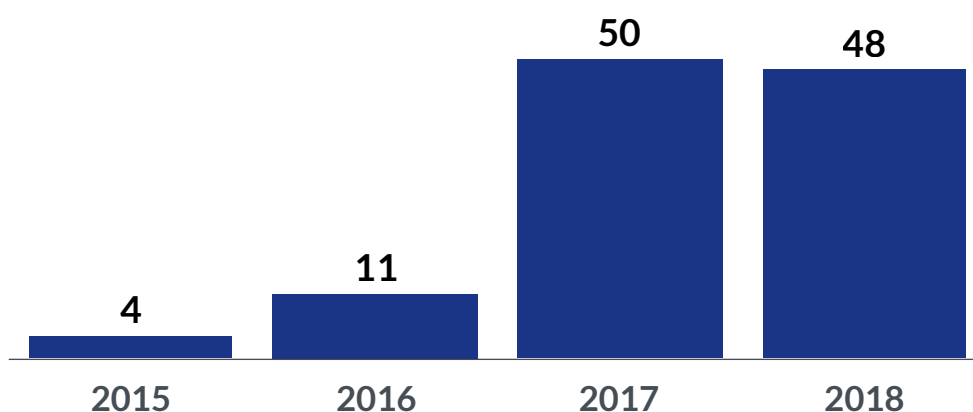

Z materiałów sfinansowanych przez Centrum Edukacji PIBR i udostępnionych RO PIBR bezpłatnie, w latach 2017-2019 (do dnia 31 marca 2019 r.) skorzystało łącznie 11 regionalnych oddziałów PIBR, a w przeprowadzonych przez nie szkoleniach wzięło udział ponad 650 uczestników.

W ramach realizacji zadań związanych z obszarem centrum szkoleniowego dla biegłych rewidentów postanowiono przede wszystkim zwiększyć aktywność Centrum Edukacji PIBR w obszarze organizacji szkoleń w ramach ODZ, a także szkoleń fakultatywnych dla biegłych rewidentów oraz kandydatów na biegłych rewidentów.

CE PIBR na przestrzeni ostatnich lat kilkakrotnie zwiększyło liczbę przeprowadzanych szkoleń w ramach ODZ. Podczas gdy w 2015 r. CE PIBR przeprowadziło 4 szkolenia w ramach ODZ, tak już w 2017 oraz w 2018 r. zostało liderem wśród wszystkich jednostek organizujących takie szkolenia w całej Polsce, przeprowadzając rekordowych 50 szkoleń w 2017 r. oraz 48 szkoleń w 2018 r. Taki rezultat udało się osiągnąć dzięki konsekwentnie wprowadzanej zasadzie organizowania szkoleń dla biegłych rewidentów przez cały rok, a nie – zgodnie z poprzednią praktyką – w ostatnich 3-4 miesiącach danego roku.

Liczba zorganizowanych szkoleń ODZ przez CE PIBR w latach 2015-2018

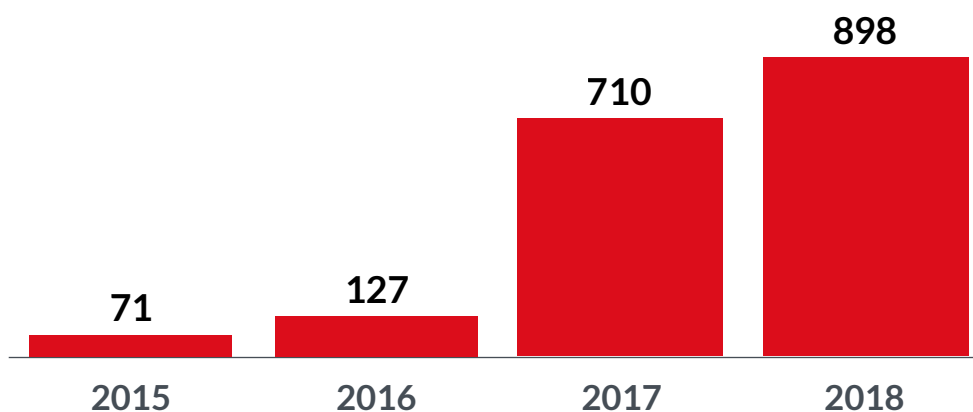
Do stosowania tej zasady udało się również przekonać pozostałe jednostki organizujące szkolenia w ramach ODZ, a w szczególności regionalne oddziały PIBR. W 2018 r. regionalne oddziały PIBR przeprowadziły ponad 40 szkoleń w ramach ODZ w pierwszym półroczu roku, podczas gdy w analogicznym okresie w latach 2015-2016 nie zorganizowały ani jednego takiego szkolenia w ramach ODZ.

Dzięki temu na rynku obligatoryjnych szkoleń członkowie samorządu mogą obecnie korzystać z szerokiej oferty szkoleniowej dostępnej przez cały rok, w wielu ośrodkach w Polsce.

W związku z większą liczbą grup szkoleniowych, zwiększyła się również liczba przeszkolonych przez CE PIBR biegłych rewidentów.

Liczba biegłych rewidentów przeszkolonych przez CE PIBR w ramach ODZ w latach 2015-2018.

Szkolenia organizowane w ramach niepublicznej placówki kształcenia ustawicznego CE PIBR cieszyły się popularnością uczestników z całej Polski (od 2016 r. ponad 30% spośród nich było spoza Warszawy). Wynikało to z jednej strony z szerokiej oferty szkoleniowej, ale także z organizowanych w ramach realizacji swojej misji szkoleń z tematów niszowych, rzadko spotykanych na rynku szkoleń w ramach ODZ.

Oprócz szkoleń z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w Centrum Edukacji PIBR w trakcie minionej kadencji zorganizowanych zostało również wiele szkoleń fakultatywnych, w tym dotyczących:

- systemów zarządzania ryzykiem według standardów COSO,
- jednolitego pliku kontrolnego,
- nowych rozwiązań w Kodeksie pracy,
- komunikacji i negocjacji w pracy biegłego rewidenta,
- cen transferowych,
- zmian w Ochronie Danych Osobowych (RODO),
- przeciwdziałania i wykrywania oszustw,
- zamknięcia roku,
- raportowania schematów podatkowych,

i innych, które wzbudzały zainteresowanie członków naszego samorządu.

Centrum Edukacji PIBR angażowało się również w działalność szkoleniową w związku z realizacją projektu digitalizacji Przewodnika MSB – procedury, czyli uruchomienia aplikacji Kompas 2.0. CE PIBR, we współpracy z firmą a.Net, przeprowadziło szkolenia instruktażowe dotyczące aplikacji w regionalnych oddziałach PIBR w: Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi oraz Suwałkach, a także w Biurze PIBR w Warszawie.

W ramach realizacji zadań związanych z obszarem zarządzania projektami i e-usługami PIBR, Centrum Edukacji PIBR, poprzez ścisłą współpracę z Komisją ds. szkoleń, realizowało większość kluczowych projektów edukacyjnych PIBR.

Centrum Edukacji PIBR w okresie sprawozdawczym odpowiadało również za koordynację i nadzór na takimi projektami jak:

- pierwsza edycja trzydniowych szkoleń MSB w praktyce, przeprowadzonych w 10 miastach, w 31 grupach szkoleniowych, liczących łącznie około 620 uczestników,
- druga edycja trzydniowych szkoleń MSB w praktyce, przeprowadzonych w 15 miastach, w których udział wzięło około 450 uczestników,
- szkolenia w ramach Innych usług niż badanie sprawozdania finansowego, w których udział wzięło około 750 uczestników,
- dwie edycje pięciodniowych szkoleń MSB dla liderów,
- dwie edycje sześciodniowych szkoleń Akademia Trenera,
- powołanie Grupy ds. wdrażania Międzynarodowego Standardu Edukacji 8.

Dodatkowo Centrum Edukacji PIBR we współpracy z Działem Informatycznym Biura PIBR miały aktywny udział w kreowaniu oraz realizowaniu zmian w obszarze automatyzacji procesów związanych z raportowaniem informacji dotyczących działalności szkoleniowej, w tym:

- oświadczeń o samokształceniu,
- raportowania informacji o przeprowadzanych przez jednostki uprawnione szkoleniach w ramach ODZ,
- publikowania terminów szkoleń ODZ,
- udostępniania materiałów edukacyjnych dla wykładowców,
- możliwości weryfikowania online stanu przeszkolenia przez biegłych rewidentów.

Centrum Edukacji PIBR w trakcie minionej kadencji aktywnie również działało w sferze PR'u i komunikacji. Wielokrotnie było partnerem wydarzeń gospodarczych oraz konferencji takich jak m.in.:

- Open Eyes Economy Summit,
- Festiwal Inspiracji,
- Festiwal Wrażliwy,
- Mentoring Weekend,
- Konferencja Rada Nadzorcza,
- Konferencja Konkurencyjna Edukacja pt. „Uczelnia Idea. Cyfrowa Transformacja”,
- Konferencja Edukacja: przedmiot obowiązkowy,

- Konferencja Ekonomia wartości: Wycena nieuchwytnego,
- Konferencja Wyzwania komunikacji z inwestorami, raportowanie niefinansowe w Polsce,
- Innovation Hub for Humanities,
- Międzynarodowy Kongres MBA.

CE PIBR prowadziło również działalność w mediach społecznościowych, zarządzając kanałem Centrum Edukacji PIBR na portalu Facebook.com, który śledzi na bieżąco ponad 700 osób.

W związku ze zmianą nazwy samorządu w 2017 r., Centrum Edukacji PIBR zrealizowało również projekt zmiany identyfikacji wizualnej, a także budowy nowej strony internetowej ce.pibr.org.pl.

CE PIBR w okresie sprawozdawczym udzielało także aktywnego wsparcia regionalnym oddziałom PIBR oraz komisjom KRBR w organizowaniu wydarzeń takich jak:

- konferencja Raportowanie odpowiedzialności. Odpowiedzialne raportowanie, zorganizowana przez Regionalny Oddział PIBR w Zielonej Górze (2016 r.),
- konferencja Wartości niematerialne w rozwoju firmy, zorganizowana przez Regionalny Oddział PIBR w Bydgoszczy (2017 r.),
- konferencja Granice optymalizacji, zorganizowana przez regionalny oddział PIBR w Łodzi w 2018 r.,
- konferencja Ekonomia wartości – Wycena nieuchwytnego, zorganizowana przez Regionalny Oddział PIBR w Bydgoszczy (2018 r.),
- konferencja Wartości niematerialne w rozwoju firmy, zorganizowana przez Regionalny Oddział PIBR w Szczecinie (2018 r.),
- konferencja Wartość etyki zawodowej biegłego rewidenta dla interesariuszy sprawozdań finansowych, zorganizowana przez Komisję ds. etyki (w 2018 r.),
- 4 edycje konferencji Jaka edukacja przyszłości?, zorganizowane przez Komisję ds. szkoleń (lata 2016-2019).

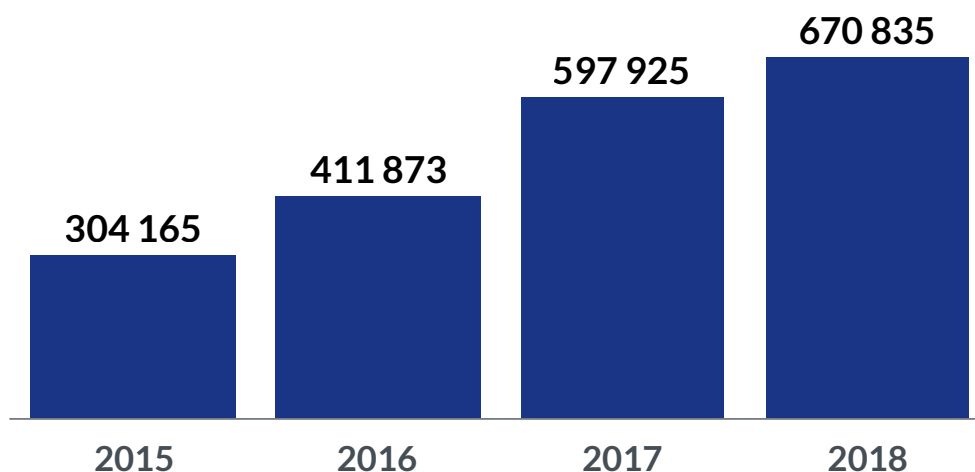
6.2. Działalność wydawnicza

Działalność wydawnicza PIBR od 2016 r. koordynowana była przez Centrum Edukacji PIBR, które realizowało w tym obszarze zadania wynikające z decyzji KRBR oraz Komisji ds. szkoleń.

Działalność ta skoncentrowana była przede wszystkim na opracowywaniu materiałów edukacyjnych przygotowywanych dla potrzeb ODZ.

Na poniższej grafice zaprezentowano przychody ze sprzedaży wydawnictw PIBR w latach 2015-2018.

Przychody ze sprzedaży wydawnictw ODZ w latach 2015-2018

6.3. Konferencje

Doroczne Konferencje Audytingu

W minionej kadencji KRBR kontynuowała organizację Dorocznych Konferencji Audytingu. Zorganizowano cztery konferencje, które tradycyjnie odbyły się w okolicach Warszawy. Udział w Konferencjach był dla biegłych rewidentów jedną z alternatywnych propozycji wypełnienia ustawowego obowiązku w zakresie ODZ.

KRBR co roku powoływała Komisję programową ds. Dorocznej Konferencji Audytingu, której zadaniem było opracowanie koncepcji treści merytorycznej, w tym przygotowanie tematów oraz programu Konferencji. Za organizację Konferencji odpowiedzialni byli pracownicy Biura PIBR.

W dniach 21-23 października 2015 r. odbyła się XVI Doroczna Konferencja Audytingu. Tematem konferencji były Zmiany w sprawozdawczości i rewizji finansowej. Przez trzy dni 35 ekspertów dyskutowało o przyszłości zawodu i kierunkach zmian w sprawozdawczości i rewizji finansowej. Reforma rynku audytorskiego, przyszłość rewizji finansowej i zmiany w standardach badania były głównymi tematami prezentowanych referatów.

Uczestnicy Konferencji wzięli też udział w dwóch debatach panelowych na temat zmian w systemach kontroli i nadzoru nad rewizją finansową oraz wpływu zmian w sprawozdawczości i rewizji finansowej na przyszłość zawodu biegłego rewidenta. Podczas Dorocznej Konferencji Audytingu odbyła się również pierwsza dyskusja środowiskowa z udziałem władz PIBR, poświęcona kluczowym obszarom rozwoju samorządu biegłych rewidentów.

XVII Doroczna Konferencja Audytingu pt. Standardy, regulacje, rynek – czy czeka nas nowa praktyka rewizji finansowej? odbyła się w dniach 17-19 października 2016 r. W trakcie trzech konferencyjnych dni, sześciu sesji plenarnych, 30 ekspertów, ponad 350 gości poruszało bieżące

i najważniejsze dla branży audytorskiej tematy. Tematem przewodnim Konferencji był zbliżający się czas dużych zmian i dostosowywania się do nowej praktyki rewizji finansowej, reforma audytu dotycząca regulacji, ryzyk i zagrożeń w praktyce audytora, także tych makroekonomicznych. Jak zatem przygotować się do odbywających się już zmian? Takie pytanie postawione zostało gościom XVII edycji Dorocznej Konferencji Audytingu.

Kolejna, XVIII Doroczna Konferencja Audytingu pt. Bezpieczeństwo i odpowiedzialność biegłego rewidenta odbyła się w dniach 16-18 października 2017 r. W ciągu trzech dni Konferencji, podczas sześciu sesji plenarnych zaproszeni eksperci z Polski i zagranicy dyskutowali nie tylko o nowej ustawie o biegłych rewidentach..., ale także sytuacji małych i średnich firm audytorskich na innych rynkach Europy, pierwszych doświadczeniach związanych z Międzynarodowymi Standardami Badania, stosowaniu narzędzi informatycznych, cyberprzestępczości, data analytics, zasadach odpowiedzialności biegłych, etyce zawodowej, zarządzaniu zmianą w firmie audytorskiej oraz nowych usługach biegłych rewidentów.

W trakcie Konferencji zorganizowana została już po raz trzeci dyskusja środowiskowa, której przedmiotem były rozmowy na temat wejścia w życie nowej ustawy, zmian dotyczących kontroli wykonywanych przez Krajową Komisję Nadzoru, zmiany nazwy samorządu i towarzyszącym jej zmianom wizualnym, a także zmian w komunikacji wewnątrz samorządu oraz komunikacji z otoczeniem biznesowym.

XVIII konferencja DKA stanowiła również część obchodów przypadającego na 2017 r. jubileuszu XXV-lecia działalności PIBR, a uczestnicy konferencji mogli zapoznać się z projekcją okolicznościowego filmu Perspektywy – pokolenia w reżyserii nagradzanej międzynarodowo dokumentalistki Zuzanny Solakiewicz.

W dniach 22-24 października 2018 r. odbyła się XIX Doroczna Konferencja Audytingu pt. Firma audytorska – dziś i jutro. W trakcie Konferencji dyskutowano o tym, co kształtuje teraźniejszość branży audytorskiej, a także zmieniających się uwarunkowaniach prawnych, między innymi o RODO, najnowszych standardach czy rozszerzonych uprawnieniach kontrolnych KNA. Starano się również odpowiedzieć na pytanie czy kojarzone z przyszłością hasła takie jak blockchain czy Big Data to już raczej „dzis”, a nie „jutro”.

Uczestnicy Konferencji mieli również okazję zapoznać się z najnowszą usługą udostępnioną członkom samorządu biegłych rewidentów, czyli aplikacją Kompas 2.0.

Podczas Dorocznych Konferencji Audytingu, organizowanych w latach 2015-2018, PIBR gościła wielokrotnie wybitnych przedstawicieli renomowanych międzynarodowych organizacji zawodowych, jak np.:

- Petr Kriz, Prezes Accountancy Europe,
- Jacques Potdevin, członek zarządu IFAC,
- Ecaterina Neculescu, Prezes Honorowy Organizacji Ekspertów i Licencjonowanych Księgowych Rumunii (CECCAR),
- prof. Arnold Schilder (IAASB, IFAC),

- prof. Donna L. Street z Międzynarodowego Stowarzyszenia ds. Edukacji i Badań w zakresie Rachunkowości (IAAER),
- Henri Fortin, Dyrektor Centrum Reformy Sprawozdawczości Finansowej Banku Światowego w Wiedniu,
- Martin Manuzi, dyrektor regionalny na Europę Instytutu Biegłych Księgowych i Rewidentów Anglii i Walii (ICAEW),
- Alexandra Chin, Przewodnicząca ACCA,
- Hilde Bloome, zastępca dyrektora naczelnego Accountancy Europe, czy
- Florin Toma, Wiceprezes Accountancy Europe.

Wielokrotnie patronaty nad Dorocznymi Konferencjami Audytingu obejmowane były przez Ministerstwo Finansów, Najwyższą Izbę Kontroli, Komisję Nadzoru Finansowego czy JM Rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Partnerami konferencji wielokrotnie były takie organizacje jak: Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, ACCA, Instytut Audytorów Wewnętrznych IIA Polska, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Polski Instytut Dyrektorów, CSRinfo, Fabryka i3 oraz Rachunkowość.

Partnerami medialnymi DKA były z kolei takie portale jak infor.pl, Rzeczpospolita, Parkiet czy Kontroler Info.

Relacje z Dorocznych Konferencji Audytingu pojawiały się corocznie na stronie internetowej PIBR oraz były dostępne w mediach społecznościowych na portalu Twitter oraz Facebook. Od 2016 r. każdorazowo uruchamiana była również dedykowana strona internetowa dostępna pod adresem: <https://dka.pibr.org.pl> poświęcona organizowanej w danym roku Konferencji.

Konferencje z cyklu „Jaka edukacja przyszłości”

W minionej kadencji KRBR, z inicjatywy Komisji ds. szkoleń, zapoczątkowała organizację corocznych konferencji z cyklu Jaka edukacja przyszłości?, odbywających się w Warszawie. Są one ważnym forum wymiany poglądów pomiędzy ekspertami, przedstawicielami regionalnych oddziałów PIBR, firm szkolących, wykładowców, trenerów, praktyków i teoretyków na temat kluczowych aspektów edukacji biegłych rewidentów.

Pierwsza edycja konferencji odbyła się 11 lutego 2016 r. i była poświęcona dyskusji na temat dostosowania metody nauczania oraz oferty szkoleniowej w ramach ODZ do dorosłego odbiorcy, a także nowym kompetencjom wzmacniającym konkurencyjność biegłych rewidentów.

Uczestnicy Konferencji omawiali również wchodzące w życie zmiany w standardach, a mianowicie znowelizowany istotnie standard MSE 8, który od 1 lipca 2016 r. określa zasady doskonalenia zawodowego dla osób pełniących rolę partnera odpowiedzialnego za badanie sprawozdań finansowych (czyli według polskiej terminologii: kluczowego biegłego rewidenta).

Przedstawiciele regionalnych oddziałów PIBR w trakcie konferencji mieli również możliwość dodatkowo wziąć udział w autorskim warsztacie "Jaka edukacja przyszłości, czyli o skutecznych szkoleniach dla biegłych rewidentów", w trakcie którego dyskutowali, o tym co jest robione dobrze,

co wymaga zmiany i wzmocnienia w obszarze szkoleń, a także co trzeba zrobić, by szkolenia były lepsze i bardziej odpowiadały biegłym rewidentom. Na koniec dowiedzieli się, jak budować motywację do zmiany w obszarze prowadzenia szkoleń w PIBR.

Druga edycja Konferencji odbyła się 23 lutego 2017 r., a jej tematem przewodnim był wpływ oczekiwanych zmian regulacyjnych na kwestie ODZ, ostatnia aktualizacja Wytycznych metodyczno-organizacyjnych na rok 2017 oraz omówienie planów szkoleniowych samorządu na 2018 r.

Uczestnicy zapoznali się również z informacją na temat rynku obligatoryjnych szkoleń w 2016 r. dla biegłych rewidentów w Polsce. Prezentacja stanowiła wstęp do dyskusji na temat oczekiwań i strategii odnośnie szkoleń organizowanych przez PIBR ze szczególnym uwzględnieniem roli Centrum Edukacji PIBR. Omówione zostały również wybrane projekty szkoleniowe Banku Światowego koordynowane przez Centrum Edukacji PIBR w 2016 r.

Trzecia edycja konferencji odbyła się 27 lutego 2018 r. i poświęcona była zmianom na rynku obligatoryjnych szkoleń dla biegłych rewidentów wynikającym m.in. z nowego Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie obligatoryjnego..., a także omówienia planów wydawniczych na 2018 r. oraz prezentacji nowych narzędzi do e-raportowania w zakresie szkoleń i samokształcenia. Konferencja była również okazją do omówienia dotychczasowych osiągnięć Grupy ds. wdrażania Międzynarodowego Standardu Edukacji 8.

Uczestnicy Konferencji wzięli również udział w dyskusji wokół tezy „Wstępna edukacja biegłych rewidentów nie nadąża za potrzebami rynku”, która odbyła się w formule debaty oksfordzkiej. Formuła debaty, w której dwa zespoły broniły jasno postawionej tezy lub starały się ją obalić, okazała się wyjątkowo efektywna. Debatę, w której udział wzięli przedstawiciele Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Sopotkiej Szkoły Wyższej, Komisji Egzaminacyjnej, ACCA, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, jednostek organizujących szkolenia dla biegłych rewidentów oraz biznesu, zamknęło podsumowanie tzw. Łoży Mentorów w skład której weszli: Joanna Dadacz, dyrektor Departamentu Rachunkowości i Rewizji Finansowej Ministerstwa Finansów, prof. Anna Karmańska, przewodnicząca Komisji Egzaminacyjnej i Krzysztof Burnos, prezes KRBR.

Czwarta edycja Konferencji odbyła się 28 lutego 2019 r. i jej tematem przewodnim było nowoczesne doskonalenie zawodowe, nie tylko biegłych rewidentów a także omówienie bieżących zagadnień i nowości w obszarze obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

W trakcie Konferencji zaproszeni eksperci podzielili się swoimi przemyśleniami o tym, jak będzie wyglądało doskonalenie zawodowe i rozwój osobisty w najbliższej przyszłości. Pierwszą część wydarzenia zamknęła interaktywna prezentacja gościa specjalnego: Zuzanny Skalskiej, analityczki trendów i innowacji, która zaprezentowała m.in. dziesięć najważniejszych „kompetencji przyszłości”, a jej słuchacze, podzieleni na odpowiednie grupy, dokonali ich ewaluacji pod kątem swoich wykonywanych zawodów.

W drugiej części spotkania zaprezentowano i omówiono dane statystyczne dotyczące rynku szkoleń w 2018 r.

W konferencjach z cyklu Jaka edukacja przyszłości? rokrocznie brało udział około 100 uczestników, w tym oprócz osób związanych bezpośrednio z organizacją szkoleń w ramach ODZ, przedstawiciele takich instytucji i organizacji jak: Ministerstwo Finansów, Komisja Egzaminacyjna, ogólnopolskie

ośrodki akademickie, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, ACCA, CSRinfo, Gdański Klub Biznesu oraz przedstawiciele biznesu.

Relacje z konferencji pojawiały się corocznie na stronie internetowej PIBR oraz były dostępne w mediach społecznościowych.

7. Biegli rewidentzi seniorzy

Realizując jeden z postulatów VIII Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów (pkt 6.1.e Programu działania KIBR na lata 2015-2019, w brzmieniu: „ustanowienie tytułu „biegły rewident w stanie spoczynku” lub „honorowy członek KIBR” lub innego w tym duchu, oraz utworzenie listy „honorowych członków KIBR”, obejmując nią wieloletnich zasłużonych dla zawodu biegłych rewidentów, którzy nie będą już wykonywali zawodu, nie będą zobowiązani do odbywania szkoleń obowiązkowych, wraz z możliwością opłacania minimalnej składki”), już w dniu 19 stycznia 2016 r. Komisja do opiniowania aktów prawnych przekazała do KRBR stanowisko, na podstawie którego KRBR przekazała postulaty PIBR do Ministerstwa Finansów (pismem z dnia 23 lutego 2016 r.), wśród których znajdowała się propozycja dotycząca uregulowania statusu biegłych rewidentów seniorów (w tym ich zwolnienie z opłacania składek członkowskich oraz obowiązku uczestnictwa w szkoleniach z zakresu ODZ). Jednocześnie w kwietniu 2016 r. prezes KRBR na posiedzeniu sejmowej Komisji Polityki Senioralnej apelował o ustawowe uregulowanie problemu emerytowanych biegłych rewidentów, którzy nie wykonują już zawodu, a w odpowiedzi członkowie Komisji zapowiedzieli konkretne działania w tej sprawie.

Dzięki tym działaniom, Wiesław Janczyk, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów zapewnił, że resort przychylił się do zgłaszanych propozycji uregulowania kwestii biegłego rewidenta trwale niewykonyującego zawodu. Dodał, że planowane jest wprowadzenie rozwiązań przewidujących, że biegły rewident, który ze względu na wiek zdecyduje się zaprzestać wykonywania zawodu i złoży wniosek o wykreślenie z rejestru biegłych rewidentów będzie miał możliwość wpisania się do rejestru biegłych rewidentów seniorów (osobnego rejestru, gdzie osoby do niego wpisane nie mogą wykonywać czynności rewizji finansowej).

W dniu 20 listopada 2017 r. została sporządzona opinia prawna z kancelarii zewnętrznej, dotycząca statusu biegłego rewidenta seniora na gruncie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach... w zakresie możliwości prowadzenia przez KRBR ewidencji biegłych rewidentów seniorów i udostępniania tej ewidencji na stronie internetowej PIBR. W obu kwestiach odpowiedź była twierdząca. Pozwoliło to na rozpoczęcie prac nad stworzeniem ww. wykazu, które zakończyły się w grudniu 2018 r. W tym czasie do wszystkich biegłych rewidentów seniorów wysłany został list prezesa KRBR wraz z legitymacją. Na dzień 31 marca 2018 r. w publicznym wykazie biegłych rewidentów seniorów znajdują się 843 osoby.

KRBR w okresie kadencji podejmowała szereg innych inicjatyw na rzecz biegłych rewidentów seniorów, w tym m. in.:

- zorganizowano uroczyste spotkania poświęcone najstarszym członkom samorządu (Poznań 2016 r., Warszawa 2015-2018),
- odbyły się warsztaty artystyczne dla biegłych seniorów, na których uczono malowania obrazów (spotkania w ramach projektu „Senior artysta – Rekreacje” – Łódź 2016-2017, Gdańsk 2017, Warszawa 2017),
- przyznanie zniżki dla biegłych rewidentów seniorów na udział w XVIII i XIX Dorocznej Konferencji Audytingu,

- uruchomienie specjalnej sekcji na stronie internetowej samorządu, poświęconej w całości biegłym rewidentom seniorom, gdzie opublikowano odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące statusu seniora i związanych z tym przywilejów oraz obowiązków,
- skierowanie do Ministerstwa Finansów prośby o interpretację przepisów ustawy, dotyczących powrotu do zawodu osób skreślonych z rejestru na wniosek, w tym biegłych rewidentów seniorów, gdzie resort wskazał, iż takie osoby mogą wnioskować o ponowny wpis w ciągu dziesięciu lat od skreślenia, o ile spełniają ustawowe warunki, m.in. cieszą się nieposzlakowaną opinią, zdały komplet egzaminów oraz odbyły aplikację i/lub praktykę.

8. Informacje dotyczące postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów

Zgodnie z art. 9 ust. 9 oraz art. 21 ust. 2 pkt 3 lit. f oraz g ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach..., jak również art. 16 ust. 7 oraz art. 30 ust. 2 pkt 3 lit. e oraz f ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., do kompetencji KRBR w kadencji 2015-2019 należało podejmowanie (w większości w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną) uchwał w następujących sprawach:

- ramowego harmonogramu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, określającego miejsce i termin przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów, a także egzaminu z prawa gospodarczego,
- szczegółowego zakresu tematycznego egzaminów pisemnych,
- wykazu zagadnień istotnych dla badania sprawozdań finansowych, które składają się na egzamin z prawa gospodarczego, wysokości opłaty wstępnej za przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego (ustalenie opłaty wprowadzono ustawą z 2017 r.),
- wysokości opłat za poszczególne egzaminy oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji Egzaminacyjnej (ustalenie opłaty wprowadzono ustawą z 2017 r.),
- trybu tryb powoływania egzaminatorów oraz wysokość przysługującego im wynagrodzenia,
- wysokości opłat za rozpatrzenie wniosków dotyczących: zwolnienia z egzaminów pisemnych, zaliczenia praktyki oraz aplikacji, posiadania co najmniej 15-letniego doświadczenia zawodowego w zakresie rachunkowości, prawa, finansów i rewizji finansowej, podczas którego nabyto umiejętności wymagane od biegłych rewidentów,
- programu praktyki i aplikacji,
- sposobu dokumentowania praktyki i aplikacji oraz spełnienia warunku posiadania co najmniej 15-letniego doświadczenia zawodowego w zakresie rachunkowości, prawa, finansów i rewizji finansowej, podczas którego nabyto umiejętności wymagane od biegłych rewidentów,
- zakresu i trybu innych działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej oraz szczegółowej procedury przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów,
- regulaminu działania Komisji Egzaminacyjnej.

W okresie sprawozdawczym KRBR podjęła łącznie 30 uchwał dotyczących Komisji Egzaminacyjnej i/lub postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów (m.in. ze względu na fakt, iż ustawa z 2017 r. wymusiła podjęcie na nowo kompletu uchwał w tych kwestiach).

W grudniu 2019 r. KRBR, w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną, zniósła doroczny termin składania zgłoszeń do postępowania kwalifikacyjnego na biegłego rewidenta. Od tej chwili nabór jest prowadzony w sposób ciągły.

Informacje dotyczące liczby osób, które zakończyły postępowanie kwalifikacyjne i uzyskały wpis do rejestru biegłych rewidentów w okresie minionej kadencji zaprezentowano w części sprawozdania dotyczącej ewidencji biegłych rewidentów.

9. Pozostałe działania

E-samorząd

Od samego początku minionej kadencji jednym z głównych celów zmian w samorządzie było stworzenie wygodnych narzędzi do internetowego kontaktu biegłych rewidentów i firm audytorskich z Biurem PIBR oraz szerokie wprowadzenie e-usług.

Pod koniec 2016 r. w wyniku realizacji projektu współfinansowanego przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej uruchomiona została Elektroniczna Platforma Komunikacyjna, czyli nowa strona internetowa samorządu, dostępna pod adresem pibr.org.pl. Nowa strona została podzielona na cztery główne działy: biznes, biegli rewidenci, firmy audytorskie oraz kandydaci, w których profilowane są informacje dedykowane poszczególnym grupom odbiorców.

Jednym z głównych założeń Elektronicznej Platformy Komunikacyjnej była rozbudowa elektronicznej komunikacji z PIBR. Obecnie strona internetowa umożliwia kandydatom na biegłych rewidentów, biegłym rewidentom oraz firmom audytorskim za pośrednictwem ich indywidualnych kont m.in.:

- sprawdzenie stanu rozliczeń z PIBR,
- sprawdzenie stanu przeszkolenia biegłego rewidenta w ramach ODZ,
- sprawdzenie wyników z egzaminów przeprowadzanych przez Komisję Egzaminacyjną,
- aktualizowanie danych teleadresowych,
- przesłanie elektronicznych formularzy takich jak:
  - oświadczenie o samokształceniu,
  - sprawozdanie P11, prognozy firm audytorskich,
  - i wielu innych.

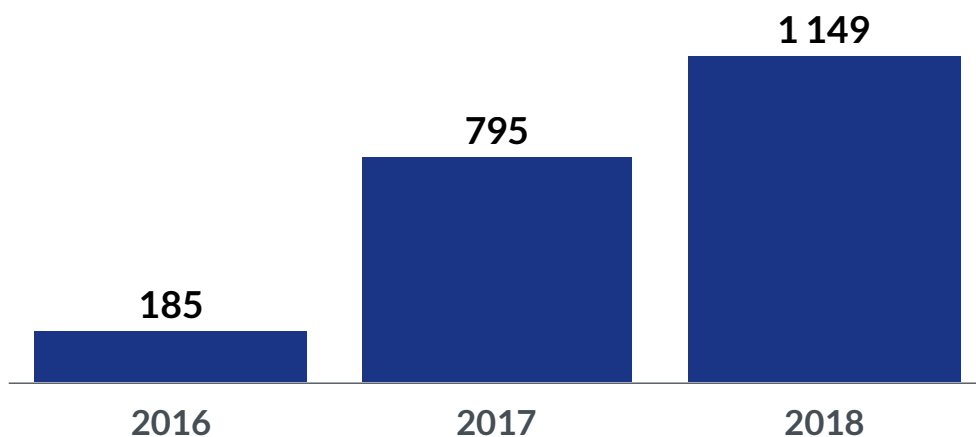
Nowa strona samorządu była tak projektowana, aby dostęp do niej był możliwy wszędzie. Dlatego jest ona w pełni responsywna, co oznacza, że automatycznie dostosowuje się do rozmiaru urządzenia, z którego korzysta jej użytkownik (komputer, tablet, smartfon).

W trakcie trwania kadencji Elektroniczna Platforma Komunikacyjna była systematycznie rozwijana i uzupełniana o nowe funkcjonalności. Pojawiła się m.in. Wyszukiwarka standardów, Alerty PIBR, rozbudowana została e-Biblioteka, uruchomione zostały indywidualne konta dla organizatorów szkoleń w ramach ODZ, udostępniona została aplikacja Kompas 2.0, a także (w styczniu 2019 r.) najnowsza e-usługa PIBR czyli Czytnik e-sprawozdań, który cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem (do dnia 31 marca 2019 r. Czytnik... wykorzystano do odczytania ponad 35 tysięcy sprawozdań).

Zmiana sposobu komunikacji, w tym digitalizacja formularzy została bardzo pozytywnie przyjęta przez członków samorządu. O tym fakcie może świadczyć między innymi bardzo duży wzrost popularności elektronicznej formy raportowania jak chociażby:

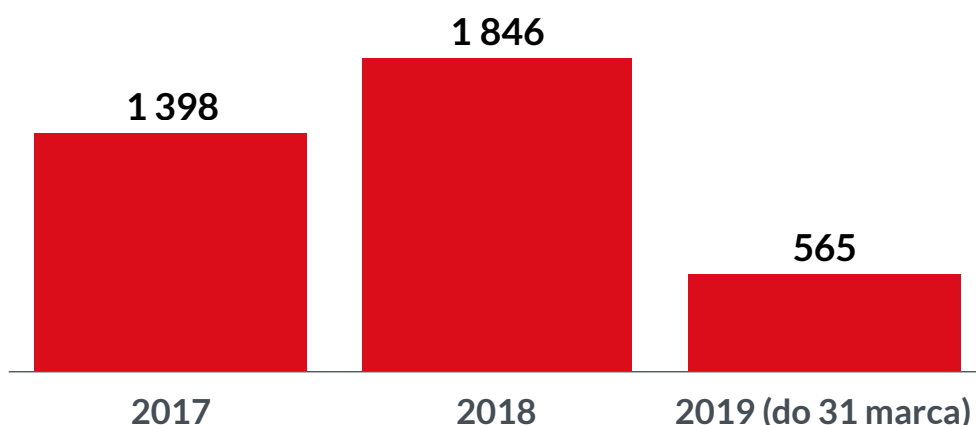
- przesyłania corocznych sprawozdań P11 przed firmy audytorskie

Liczba sprawozdań P11 przesłanych przez FA w latach 2016-2018 przez Internet

- przesyłania oświadczeń o samokształceniu przez biegłych rewidentów

Liczba oświadczeń o samokształceniu przesłanych przez biegłych rewidentów w latach 2017-2019 przez Internet

Uruchomieniu większości nowych formularzy czy e-usług towarzyszyło opracowywanie i publikowanie filmów instruktażowych objaśniających funkcjonowanie danego rozwiązania. Wszelkie filmy udostępniane były na stronie pibr.org.pl oraz na profilu PIBR na portalu YouTube.com.

Na nowym portalu na bieżąco są również publikowane wszelkie informacje dotyczące samorządu. Realizując założenia o transparentności, biegli rewidenci mają dostęp (w części przypadków dostęp ograniczono do wyłącznie biegłych rewidentów poprzez konieczność zalogowania się) do informacji na temat m. in.:

- wynagrodzeń wypłaconych osobom wchodzącym w skład organów PIBR VII kadencji,
- rejestru umów zawartych przez PIBR w 2018 r.,
- sprawozdań finansowych PIBR oraz opinii KKR na ich temat,
- protokołów posiedzeń KRBR (począwszy od 2011 r.),

- sprawozdań rocznych organów samorządu,
- planów finansowych PIBR,
- opinii prawnych pozyskanych od renomowanych kancelarii prawnych, w tym dotyczących m.in.: możliwości wydania prokuraturze/sądowi dokumentacji związanej z czynnościami rewizji finansowej; zasady bezwynikowej działalności spółdzielni mieszkaniowych; świadczenia przez firmę audytorską usług polegających na opracowaniu dla klientów procedur oraz dokumentów z zakresu przeciwdziałania prania pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a także procedur dokumentów z zakresu ochrony danych osobowych,
- szczegółowych działań PIBR związanych ze zmianą ustaw o biegłych rewidentach (z 2017 r. i 2019 r.; analogicznie poczyniono również odnośnie Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów),
- uchwał/postanowień/komunikatów/stanowisk podejmowanych przez organy samorządu.

Oprócz strony internetowej pibr.org.pl, modernizacji podlegało również 27 stron regionalnych oddziałów PIBR. Strony regionalnych oddziałów PIBR zyskały nową szatę graficzną, spójną z identyfikacją wizualną PIBR, a także dodatkowe funkcjonalności i usprawnienia. Strony wyglądają podobnie, ale dostosowano je do potrzeb poszczególnych oddziałów: na niektórych oprócz podstawowych funkcji znajdują się więc np. sekcje Aktualności czy możliwość rejestrowania się na szkolenia. Strony te – tak samo jak strona pibr.org.pl – są w pełni responsywne, a zatem elastycznie dostosowują się do urządzenia, na którym są oglądane. Dzięki nowym stronom regionalnych oddziałów usprawniony został m.in. proces zapisywania się biegłych rewidentów na szkolenia w ramach ODZ w danych regionalnych oddziałach.

Nowa identyfikacja wizualna PIBR

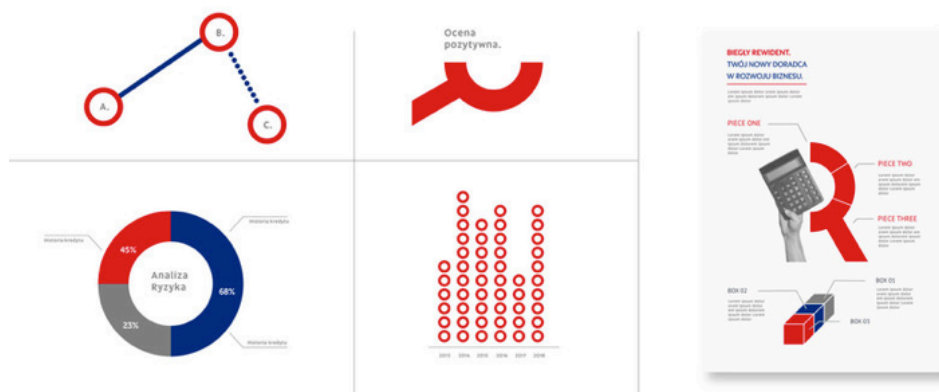
W jubileuszowym, 25. roku istnienia PIBR, samorząd biegłych rewidentów nie tylko zmienił nazwę, ale zyskał także zupełnie nowy logotyp i całą identyfikację wizualną. Projekt łączył nowoczesne, choć nawiązujące do elegancji art deco liternictwo z dyskretnym elementem graficznym w postaci ukrywającej się w literze „R” lupy.

To oczywiście symbol usług takich jak badanie sprawozdań czy przegląd, ale przede wszystkim rzetelności i dokładności biegłych rewidentów. Wielką zaletą nowej identyfikacji jest jej elastyczność i możliwość najróżniejszych kreatywnych zastosowań – nie tylko w infografikach.

Nowa identyfikacja została wprowadzana we wszystkich materiałach komunikacyjnych PIBR i uwzględniła również identyfikację wizualną regionalnych oddziałów PIBR.

Odnaczenia PIBR

W okresie sprawozdawczym kontynuowano przyznawanie odznaczeń samorządu, tj. odznak oraz medali. W latach 2015-2018 medalem PIBR uhonorowano 35 osoby (łącznie jest to już 97 osób oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce), odznakami zaś: 142 biegłych rewidentów (odznaką brązową), 34 biegłych rewidentów (odznaką srebrną) oraz 29 biegłych rewidentów (odznaką złotą). Łącznie odznaki już przyznano – odpowiednio – 357, 227 i 180 biegłym rewidentom.

W dniu 16 lipca 2015 r. powołano Kapitułę Medalu PIBR nowej kadencji (na lata 2015-2018), w składzie: Jadwiga Architekt, Beata Binek, Józef Dudek, Jadwiga Glumińska-Pawlic, Radosław Ignatowski, Barbara Kumor, Stanisław Leszek, Teresa Martyniuk, Elżbieta Mączyńska, Franciszek Plichta, Dorota Sobieniecka-Kańska, Aldona Kamela-Sowińska, Jadwiga Szafranec.

Fundacja Seniora oraz Fundacja PIBR

Uchwałą Rady Fundacji Seniora nr 5/2017 z dnia 30 sierpnia 2017 r. podjęta została decyzja o likwidacji Fundacji z uwagi na wyczerpanie jej majątku (na chwilę obecną trwa proces likwidacji).

W dniu 5 września 2017 r. KRBR powołała Fundację Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, jednocześnie przeznaczając na działalność statutową Fundacji środki pieniężne w wysokości 10 tys. zł. Uchwałą KRBR z tego dnia została powołana Rada Fundacji PIBR w składzie: Barbara Mistowska-Dragan – przewodnicząca, oraz członkowie: Krzysztof Burnos, Jolanta Gałuszka, Małgorzata Janusz, Hanna Sztuczyńska. W dalszej kolejności Fundacja PIBR ogłosiła nabór na stanowisko Prezesa i Członka Zarządu Fundacji PIBR. W styczniu 2018 r. Do chwili obecnej nabór nie został przeprowadzony.

Jak funkcjonuje twój samorząd

W roku 2016 oraz 2017 r. KRBR zorganizowała 2 spotkania przedstawicieli organów samorządu oraz regionalnych oddziałów PIBR, gdzie specjalnie w tym celu przygotowane zostały broszury, będące podsumowaniem rocznych działań samorządu. W trakcie spotkań omawiano prace poszczególnych komisji KRBR i efekty podjętych działań, zaprezentowano działania związane z przygotowaniem środowiska na przejście na międzynarodowe standardy badania oraz efekty

komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej samorządu. Spotkania były też okazją do przedstawienia stanu finansów Izby oraz działań samorządu w ramach prac nad zmianą ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach...

XXV-lecie PIBR

W dniu 13 czerwca 2017 r. w Warszawie, odbyła się uroczysta gala z okazji rocznicy XXV-lecia samorządu biegłych rewidentów. W uroczystości wzięli udział m.in: Wiceminister finansów Wiesław Janczyk, Wiceminister Finansów, Krzysztof Kwiatkowski, Prezes NIK, Wiesław Rozłucki, współzałożyciel i wieloletni prezes Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., a także władze SKwP, Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Podczas gali Wiesław Janczyk podziękował biegłym rewidentom za wspieranie transformacji gospodarczej i stwierdził, że bez ich wiedzy, postawy etycznej i zaangażowania Polska nie byłaby tak atrakcyjnym miejscem dla inwestorów, a dodatkowo podkreślił, także rolę, jaką przedstawiciele środowiska odgrywają na arenie międzynarodowej, tworząc pozytywny wizerunek naszego kraju. Krzysztof Kwiatkowski, przekazując pamiątkową tablicę, podkreślał najwyższe standardy profesjonalizmu biegłych rewidentów i wyraził nadzieję zacieśnienia współpracy pomiędzy NIK a PIBR, przede wszystkim w organizacjach międzynarodowych. Wiesław Rozłucki z kolei przypomniał początki rynku kapitałowego w Polsce i decyzję o oparciu go na mocnym fundamencie publicznego zaufania, stworzonym właśnie dzięki biegłym rewidentom, których nazwał najlepszymi przyjaciółmi członka rady nadzorczej.

Z wielką uwagą przyjęto słowa dr. Zdzisława Fedaka, nestora polskiej rachunkowości. W błyskotliwym wystąpieniu zwrócił uwagę na potrzebę wzmocnienia profesji w kilku kluczowych punktach: zakorzenienia w biznesie, aby przedsiębiorcy rozumieli korzyści płynące z regularnych badań, likwidowania rozproszenia poprzez ułatwienie konsolidacji najmniejszych kancelarii, co wymuszają rosnące wymagania rynku, oraz rozszerzenia palety usług oferowanych przez biegłych rewidentów.

Kulminacyjnym momentem gali była premierowa projekcja filmu Perspektywy – pokolenia w reżyserii nagradzanej międzynarodowo dokumentalistki Zuzanny Solakiewicz. Przedstawiciele władz PIBR obecnej i wcześniejszych kadencji (Krzysztof Burnos, Ewa Sowińska, Barbara Mistowska-Dragan, Adam Kęsik, Maria Rzepnikowska, Jacek Hryniuk), a także inni biegli rewidentzi opowiadali nie tylko o okolicznościach powstania profesji, ale także o przyświecających im zawsze wartościach i ewoluujących wraz z przemianami gospodarczymi zadaniach.

Ubezpieczenia od kar

W 2018 r. w wyniku działań PIBR we współpracy z brokerem Willis Towers Watson, TUiR Warta zaoferowała firmom audytorskim ochronę ubezpieczeniową przed:

- pieniężnymi karami administracyjnymi, na które narażona jest firma audytorska wskutek uchybienia popełnionego przy wykonywaniu działalności (ubezpieczonym może być zarówno firma audytorska, jak i osoby fizyczne, na które może zostać nałożona kara administracyjna. Ubezpieczenie gwarantuje pokrycie pieniężnych kar administracyjnych (zgodnie z zapisami klauzuli), zapłatę kosztów pomocy prawnej i zwrot zasądzonych kosztów w razie przegranej w sporze sądowym),

- pieniężnymi karami dyscyplinarnymi, grożącymi biegłym rewidentom (oferta jest skierowana do biegłych rewidentów i dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności dyscyplinarnej, w tym także za przewinienia dyscyplinarne popełnione w związku z badaniem ustawowym JZP. Ubezpieczenie ma na celu refundację zapłaconej przez Ubezpieczonego kary oraz zapłatę kosztów pomocy prawnej).

Inne ważne wydarzenia

Wśród innych, znaczących wydarzeń oraz inicjatyw w okresie VII kadencji KRBR, należy wymienić m.in. następujące:

- PIBR we współpracy z Ministerstwem Gospodarki zorganizowała konferencję pt. Biznes, a wyzwania społeczne, środowiskowe i gospodarcze kraju. Współorganizatorami wydarzenia byli również Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz firma Deloitte. Głównym celem konferencji było przedstawienie korzyści płynących z wdrażania zasad CSR, stworzenie platformy wymiany wiedzy i opinii pomiędzy przedstawicielami różnych sektorów oraz zaprezentowanie dotychczasowych rezultatów pracy Zespołu ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (wrzesień 2015 r.),
- PIBR była organizatorem paneli w trakcie V i VI Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw. W październiku 2015 r. PIBR została partnerem Kongresu V edycji, w którego trakcie eksperci zachęcali małe i średnie przedsiębiorstwa audytorskie do stałego rozwoju swoich kompetencji i doskonalenia zawodowego. Z Kolei rok później, w październiku 2016 r., w zorganizowanym panelu Rentowna innowacja – jak zwiększyć efektywność procesów w firmie eksperci PIBR wyjaśniali, jak współpraca z biegłym rewidentem może pomóc w rozwoju przedsiębiorstwa, a także dyskutowali o roli biegłego rewidenta w rozwoju biznesu. Wskazywano, że biegły rewident to nie tylko audytor, ale także doradca z wszechstronną wiedzą o księgowości, rachunkowości, podatkach i regulacjach prawnych obowiązujących przedsiębiorstwa. W ramach VI edycji Kongresu odbyła się debata ekspercka pt. Jaka przyszłość czeka rady nadzorcze z udziałem przedstawicieli PIBR,
- od 2016 r. PIBR rozpoczęła współpracę w ramach Firmy-Ideji, a następnie została partnerem Kongresu Open Eyes Economy Summit. W 2017 r. PIBR została partnerem wspierającym Kongresu oraz włączyła się dodatkowo we współorganizację przedsięwzięcia OEES on Tour, czyli serię wydarzeń poprzedzających Kongres. W te przedsięwzięcie, w kolejnym już, 2018 r., również zaangażowały się regionalne oddziały samorządu w: Bydgoszczy, Gdańsku, Łodzi oraz Szczecinie,
- w latach 2016-2017 PIBR uczestniczyła w VIII i IX Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach. W 2016 r. została partnerem sesji pt. Podatki. Korupcja i szara strefa – jak uzdrowić system?, gdzie poruszano sprawy biegłych rewidentów dbających o jakość informacji finansowej, zwracając przy tym uwagę, że tylko pewna i rzetelnie sporządzona informacja finansowa może być podstawą do podejmowania decyzji. Z kolei w 2017 r. PIBR została partnerem sesji Kongresu pt. Warunki inwestowania – debata przedsiębiorców. W jej trakcie eksperci zwrócili uwagę m.in. na biegłego rewidenta jako naturalnego partnera w dyskusji na temat rozwoju przedsiębiorstwa a także na kluczowe warunki inwestowania, w tym zachęty i czynniki odstrasające,

- PIBR we współpracy z CSRinfo, analizując kierunek zmian w znowelizowanej ustawie o rachunkowości, wprowadzającej nowe zasady raportowania niefinansowego, zorganizowało spotkanie pt. „Komunikacja nowego obowiązku sprawozdawczości finansowej”. Udział w nim wzięli również przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rozwoju, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Fundacji Standardów Raportowania, Związku Banków Polskich oraz Instytutu Audytorów Wewnętrznych. Uczestnicy spotkania potwierdzając chęć kontynuowania wielostronnych spotkań roboczych w przyszłości, mających na celu przybliżenie postanowienia unijnej dyrektywy 2014/95/UE, dotyczącej ujawniania danych niefinansowych, wprowadzonych znowelizowaną ustawą o rachunkowości, powołali Zespół ds. sprawozdawczości niefinansowej (19 stycznia 2017 r.),
- PIBR we współpracy z Rzeczpospolitą, w ramach II edycji projektu „Biznes odpowiedzialny w Polsce”, zorganizowały dwie debaty. Tematem pierwszej z nich było „Zarządzanie wiekiem – już nie dobra wola, a konieczność wobec wyzwań rynku pracy” z udziałem przedstawicieli PIBR, Polfa Warszawa, Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, Work Service, Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego, Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, Forum Odpowiedzialnego Biznesu oraz Deloitte. Tematem drugiej było „Raportowanie niefinansowe: nowy obowiązek i wynikające z niego wyzwania oraz korzyści dla firm”. Na spotkaniu pojawili się przedstawiciele: PIBR, Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Deloitte, Ministerstwa Rozwoju, Ministerstwa Finansów, Federacji Konsumentów, PKN ORLEN S.A. (w dniach 1 i 3 marca 2017 r.),
- PIBR zorganizowała warsztaty dotyczące społecznej odpowiedzialności biznesu. Spotkania poświęcone były prawom człowieka w biznesie oraz poszanowaniu praw człowieka w raportowaniu niefinansowym. W ich trakcie członkowie samorządu mieli okazję poznać podstawy społecznej odpowiedzialności biznesu oraz dowiedzieć się, jak raportować konkretne dane niefinansowe. Celem spotkań było również wyposażenie audytorów w wiedzę, która pomoże im w raportowaniu finansowym i niefinansowym (w dniach 15 maja 2017 r. i 12 czerwca 2017 r.),
- PIBR we współpracy z CSRinfo oraz Ministerstwem Rozwoju, PwC, SKwP, IIA Polska, ACCA, Fundacją Standardów Raportowania, Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych i Forum Odpowiedzialnego Biznesu zorganizowali konferencję pt. Praktyka raportowania niefinansowego. W jej trakcie zwrócono uwagę, że samorząd biegłych rewidentów pracuje nad kształtowaniem standardów raportowania niefinansowego już od kilkunastu lat, uczestnicząc m.in. w debatach na forum AE czy IFAC. Podkreślono również, że informacja niefinansowa to w gruncie rzeczy informacja finansowa, tyle że o długofalowym znaczeniu (5 października 2017 r.),
- PIBR, Najwyższa Izba Kontroli i Instytut Audytorów Wewnętrznych zorganizowali w Warszawie konferencję pt. Odpowiedzialność. Kontrola. Wartości. Instytucje kontroli i audytu o rozwoju kapitału społecznego. Konferencję poprzedziło podpisanie porozumienia pomiędzy NIK a PIBR). W jej trakcie poruszano kwestie edukacji przyszłych kadr oraz wagę, którą PIBR, NIK i IIA przykładają do przejrzystej komunikacji z szeroką grupą interesariuszy, a także jakości standardów pracy audytorów czy kontrolerów, oraz wzajemne powiązanie takich regulacji z normami społecznymi (listopad 2017 r.),

- przedstawiciele PIBR wzięli udział w debacie zorganizowanej z dziennikiem Rzeczpospolita nt. „Smart CSR: Od społecznie odpowiedzialnych działań do współodpowiedzialności biznesu w zrównoważonym rozwoju”. Głównym wątkiem w dyskusji była strategiczna istotność zagadnień CSR (11 grudnia 2017),
- PIBR we współpracy z Ministerstwem Finansów zorganizowała webinarium edukacyjne poświęcone raportowaniu niefinansowemu. Wydarzenie zostało skierowane do osób odpowiedzialnych za przygotowanie pierwszych sprawozdań niefinansowych, zgodnych z nowymi regulacjami ustawy o rachunkowości (marzec 2018 r.).

10. Działania w zakresie public relations

Aktywności komunikacyjne PIBR w kadencji 2015-2019 podyktowane były przede wszystkim potrzebą korygowania niekorzystnych zapisów obecnie obowiązującej ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach..., a następnie jej nowelizacji (informacje o tych wysiłkach samorządu znajdują się w części sprawozdania, dotyczącej działań związanych ze zmianą ustawy – to jednak nie wyczerpuje działań PIBR z dziedziny public relations).

Jednym z podstawowych założeń KRBR VII kadencji było udoskonalenie komunikacji z biegłymi rewidentami. Przeprowadzono zatem gruntowną przebudowę stron internetowych PIBR oraz regionalnych oddziałów samorządu – tak, aby stały się one podstawowym źródłem informacji o życiu środowiska, a także praktycznych materiałów i narzędzi ułatwiających biegłym rewidentom wykonywanie swojej pracy. Towarzyszyła temu zmiana identyfikacji wizualnej samorządu: powstały nowe logotypy PIBR (oraz Centrum Edukacji PIBR), a wraz z nimi komplet materiałów, takich jak szablony wydawnictw czy oprawa oficjalnej korespondencji. Strona internetowa w jeszcze większym stopniu stała się miejscem publikowania opinii i komentarzy.

PIBR zaczął także posługiwać się mediami społecznościowymi, zamieszczając komentarze i użyteczne materiały w serwisach Facebook, LinkedIn i Twitter. Jednym z licznych dowodów na skuteczność tej formy komunikacji była prowadzona na żywo relacja z Dorocznej Konferencji Audytingu 2018 – tweety z najważniejszymi kwestiami poruszonymi podczas tego wydarzenia zdobyły kilkadziesiąt tysięcy odbiorców.

Najważniejsze informacje ze strony internetowej były wspierane wysyłką mailingów i komunikatów sms bezpośrednio do członków samorządu. Pewnym utrudnieniem stało się wejście w życie zasad wynikających z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) – udało się jednak wdrożyć system pozwalający zachować kontakt z biegłymi rewidentami bez naruszania regulacji RODO.

Ważną formą informowania biegłych rewidentów o działaniach PIBR były sprawozdania roczne, publikowane w związku z corocznym spotkaniem przedstawicieli regionalnych oddziałów PIBR z władzami centralnymi (dostępne są sprawozdania za lata 2015 i 2016; sprawozdanie za 2017 zostało zastąpione Nadzwyczajnym Krajowym Zjazdem Biegłych Rewidentów). Raporty zawierały najważniejsze dane statystyczne i finansowe, podsumowanie działalności poszczególnych organów samorządu i komisji KRBR oraz komentarze członków Rady.

Wiele kluczowych projektów PIBR wspieranych było działaniami public relations w różnych kanałach. Cyfryzacji formularzy (w tym P11), publikacji kolejnych wydań Przewodnika MSB, wprowadzeniu instytucji biegłego rewidenta seniora czy uruchamianiu internetowych aplikacji takich jak Kompas 2.0, Wyszukiwarka standardów i czytnik e-sprawozdań towarzyszyły liczne artykuły wprowadzające i mailingi, kampanie informacyjne w mediach społecznościowych, dystrybuowane online i fizycznie ulotki i broszury, a także krótkie filmy promocyjne i instruktażowe.

Na osobne podkreślenie zasługują kampanie skierowane do osób wchodzących do zawodu i tych, które ze względu na wiek stanęły przed decyzją o wyjściu z samorządu. Dla obu tych grup PIBR przygotował broszury z odpowiedziami na najważniejsze pytania. W materiale dla kandydatów szczególny nacisk położono na wielość dziedzin, w których mogą realizować się zawodowo biegli rewidentenci; seniorzy przede wszystkim uzyskali zapewnienie, że zrezygnowanie ze statusu aktywnych

członków samorządu nie oznacza wyjścia ze środowiska biegłych rewidentów. Seniorzy i kandydaci mogą też zapoznać się z najważniejszymi dla siebie informacjami poprzez stronę internetową PIBR, gdzie utworzono osobne adresowane do nich sekcje.

Stale funkcjonowało biuro prasowe PIBR, inicjujące publikacje medialne i odpowiadające na zapytania dziennikarzy. W okresach nasilenia prac legislacyjnych większość wypowiedzi dotyczyła projektowanych regulacji, stale obecne były jednak i inne tematy, zarówno ściśle związane z audytem, jak i dotyczące szerszych zagadnień biznesowych czy księgowych. Przedstawiciele PIBR na łamach ogólnopolskiej prasy, a także w serwisach internetowych czy programach telewizyjnych wyjaśniali m.in. kwestie związane z e-sprawozdawczością, cyfryzacją dokumentacji podatkowej, społeczną odpowiedzialnością biznesu, technologiami takimi jak Big Data, kryptowaluty czy blockchain, a także użytecznością usług atestacyjnych dla firm różnej wielkości.

W tym kontekście warto także wspomnieć o działaniach skierowanych do szeroko rozumianych środowisk biznesowych. Pod zbiorczym hasłem Biegły rewident – Twój nowy doradca w rozwoju biznesu opublikowano serię broszur poświęconych różnym usługom oferowanym przez biegłych rewidentów (badanie sprawozdań, ale także przeglądy czy doradztwo podatkowe), a także uruchomiono specjalną sekcję na stronie internetowej PIBR. W dzienniku Rzeczpospolita ukazał się również cykl artykułów poradniczych z udziałem ekspertów PIBR, przygotowano także dystrybuowany online krótki film promocyjny.

Na rok 2017 przypadał jubileusz 25-lecia powstania samorządu biegłych rewidentów. Jednym z elementów obchodów było przygotowanie krótkometrażowego filmu dokumentalnego, w którym członkowie PIBR z różnych pokoleń – od nestora zawodu dr. Zdzisława Fedaka do osób, które uzyskały uprawnienia kilka dni wcześniej – opowiadali o kamieniach milowych historii profesji, swoim rozumieniu jej zadań i perspektywach rozwoju audytu.

Przez całą kadencję 2015-2019 za działania public relations odpowiedzialna była agencja Forward PR, realizująca je w ścisłej współpracy z KRBR i Biurem PIBR. Podstawą tej aktywności były strategiczne kierunki działań PIBR, szczegółowe plany wykonawcze oraz stałe konsultacje z przedstawicielami samorządu. Agencja inspirowała publikacje prasowe i inne wypowiedzi medialne, pośredniczyła w kontaktach z dziennikarzami, doradzała w dziedzinie strategii komunikacyjnej, a także obsługiwała najważniejsze wydarzenia organizowane przez PIBR lub objęte przez samorząd patronatem. Agencja produkowała także materiały audiowizualne oraz przygotowywała redakcyjnie i graficznie publikacje. Również aktywność w mediach społecznościowych PIBR była prowadzona przez Forward PR.

Załącznik nr 1

Poniżej zamieszczono szczegółowe informacje o celu funkcjonowania komisji Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w okresie VII kadencji, ich składach osobowych oraz liczbie odbytych posiedzeń (do dnia 31 marca 2019 r.).

Nazwa komisji	Okres funkcjonowania (od – do)	Skład osobowy	Cel powołania komisji	Liczba posiedzeń
Komisja ds. etyki	cała kadencja	Przewodniczący: Henryk Dąbrowski Członkowie: Ewa Jakubczyk-Cały Małgorzata Janusz Adam Karcher Agnieszka Kryskiewicz-Burnos Stanisław Leszek Wiesław Leśniewski Wacław Nitka (od 26.01.2018 r.)	Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m. in.: 1. opiniowania projektów dokumentów Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (IESBA), działającej w strukturze Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC); 2. bieżącego aktualizowania Kodeksu etyki zawodowych księgowych IFAC jako zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o <i>biegłych rewidentach...</i> ; 3. opracowywania stanowisk w zakresie prawidłowości stosowania zasad zawartych w zasadach etyki; 4. współpracy z instytucjami i organizacjami w sprawach dotyczących etyki zawodowej biegłych rewidentów, w szczególności z Grupą Roboczą Federacji Europejskich Księgowych (FEE – obecnie AE) ds. etyki; 5. upowszechniania zasad etyki, jako wzorca postępowania etycznego i gwaranta niezależności; 6. monitorowania przestrzegania przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie standardów etycznych.	36
Komisja ds. ewidencji	cała kadencja	Przewodniczący: Ernest Podgórski (do 5.11.2017 r.) Małgorzata Janusz (od 6.11.2017 r.; w okresie 27.09-5.11.2017 r. jako członek Komisji) Członkowie: Andrzej Karpiak (od 27.09.2017 r.) Adam Kęsik (do 26.09.2017 r.) Jan Letkiewicz Maciej Ostrowski (od 27.09.2017 r.)	Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.: 1. prowadzenia rejestru biegłych rewidentów i listy firm audytorskich; 2. wpisów i skreśleń z rejestru biegłych rewidentów oraz listy firm audytorskich; 3. szczegółowych uregulowań dotyczących wpisów i skreśleń z rejestru biegłych rewidentów oraz listy firm audytorskich; 4. kierowania wniosków do KRD o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów; 5. wszczynania postępowania administracyjnego wobec biegłych rewidentów oraz firm audytorskich; 6. wydawania legitymacji biegłych rewidentów.	58

Komisja ds. finansowych	cała kadencja	<p>Przewodniczące: Jolanta Gałuszka (do 13.02.2018 r.; później jako członek Komisji) Hanna Sztuczyńska (od 14.02.2018 r.; wcześniej jako członek Komisji)</p> <p>Członkowie: Marek Błaszczak Maciej Ostrowski Ernest Podgórski (do 5.11.2017 r. oraz od 13.03.2018 r.)</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowywania projektów planów finansowych PIBR na kolejne lata; 2. określania wysokości opłaty z tytułu wpisu na listę firm audytorskich; 3. określania wysokości opłat rocznych z tytułu nadzoru oraz zasad ich podziału; 4. określania wysokości składek członkowskich biegłych rewidentów; 5. określania wzorów wymaganych oświadczeń biegłych rewidentów ubiegających się o prawo do optacania niższej składki członkowskiej; 6. rozpatrywania wniosków dotyczących indywidualnych decyzji finansowych; 7. określania zasad przeprowadzania przetargów oraz corocznego ustalania kwoty, powyżej której przeprowadzana jest procedura przetargowa w PIBR; 8. przeprowadzania procedury przetargowej i wyboru ofert zgodnie z obowiązującymi w PIBR zasadami; 9. przygotowywania dokumentów finansowych dotyczących działalności PIBR; 10. rekomendowania do zatwierdzenia KRBR rocznego sprawozdania finansowego PIBR; 11. rozpoznania możliwości w zakresie pozyskiwania przez PIBR dodatkowych źródeł finansowania; 12. przygotowania projektów uchwał KZBR, dotyczących kwestii finansowych, <p>oraz przygotowanie i przedłożenie KRBR do akceptu projektu uchwały w sprawie zmian zasad ustalania składek członkowskich biegłych rewidentów dostosowującego ww. akt prawa wewnętrznego PIBR do aktualnego stanu prawnego po wejściu w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach... oraz aktów wykonawczych do tej ustawy oraz zmienionych warunków funkcjonowania samorządu (dokument na potrzeby NKZBR).</p>	36
-------------------------	---------------	--	--	----

Komisja ds. komunikacji	cała kadencja	<p>Przewodniczący: Krzysztof Burnos (do 15.10.2018 r.) Barbara Misterna-Dragan (od 16.10.2018 r.; wcześniej jako członek Komisji)</p> <p>Członkowie: Marek Błaszczak (od 16.10.2018 r.) Jolanta Gałuszka (do 15.10.2018 r.) Małgorzata Janusz (do 15.10.2018 r.) Monika Kaczorek Andrzej Karpiak (od 16.10.2018 r.) Maciej Ostrowski (od 16.10.2018 r.) Ewa Sowińska (do 15.10.2018 r.) Hanna Sztuczyńska</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <p>do dnia 15.10.2018 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowania strategii komunikacji PIBR, adresowanej środowisku biegłych rewidentów, jak również otoczeniu zewnętrznemu (np. inne samorządy zawodowe, uczelnie wyższe, instytucje rynku kapitałowego, regulatorzy itp.); 2. nadzorowania prac w zakresie realizacji strategii komunikacji PIBR; 3. inicjowania i nadzorowania bieżących działań związanych z realizacją strategii komunikacji PIBR. <p>od dnia 16.10.2018 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. komunikacji KRBR ze środowiskiem biegłych rewidentów, jak również z otoczeniem zewnętrznym, 2. inicjowania i nadzorowania prac w zakresie realizacji strategii komunikacji PIBR, w tym w szczególności zarządzanie stroną internetową PIBR oraz innymi formami komunikacji z biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi. 	37
Komisja do opiniowania aktów prawnych	cała kadencja	<p>Przewodniczący: Marek Błaszczak</p> <p>Członkowie: Joanna Chwaścikowska-Karwacka (od 13.03.2018 r.) Henryk Drewniak Kamil Jesionowski Paweł Koc Stanisław Kozielski (do 5.09.2016 r.) Józef Kuszneruk Jan Letkiewicz (do 25.09.2017 r.) Ksenia Magierska Maciej Skórzewski (od 6.09.2016 r.) Małgorzata Ślebzak Joanna Wielgórska-Leszczyńska Jacek Zimny</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. monitorowania, analizowania i opiniowania projektowanych zmian legislacyjnych w zakresie prawa gospodarczego, finansów, rachunkowości oraz rewizji finansowej i zawodu biegłego rewidenta; 2. uczestnictwa w charakterze ekspertów PIBR na etapie tworzenia prawa w zakresie, o którym mowa w pkt 1; 3. przygotowywania opracowań i projektów zmian w obowiązujących przepisach prawa, dotyczących istotnych kwestii dla wykonywania zawodu biegłego rewidenta, funkcjonowania PIBR oraz środowiska gospodarczego. 	46

<p>Komisja ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów</p>	<p>cała kadencja</p>	<p>Przewodnicząca: Barbara Misterska-Dragan</p> <p>Członkowie: Henryk Dąbrowski Anna Kazirod Waldemar Lachowski Stanisław Michalski (od 14.03.2017 r.) Grzegorz Minczanowski (do 13.03.2017 r.) Dawid Napierała (od 14.03.2017 r.) Agata Sajewicz Ewa Sobińska Anna Stasiak Hanna Sztuczyńska Tomasz Zielke (do 13.03.2017 r.) Joanna Żukowska-Kalita</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opiniowania projektów dokumentów Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Poświadczających (IAASB), działającej w strukturze IFAC, 2. opracowywania z uwzględnieniem międzynarodowego dorobku standaryzacji usług oraz rekomendowanie do uchwalenia przez KRBR: <ol style="list-style-type: none"> a) zmian krajowych standardów rewizji finansowej (wykonywania zawodu) i w razie potrzeby wskazówek lub wytycznych w sprawie sposobu stosowania tych standardów; b) zmiany zasad (wewnętrznej) kontroli jakości firmy audytorskiej i w razie potrzeby wskazówek lub wytycznych w sprawie sposobu stosowania tych standardów; c) projektów dokumentów dotyczących międzynarodowych standardów usług pokrewnych; 3. opracowywania wyjaśnień lub wytycznych odnośnie zgłoszonych i dostrzeżonych wątpliwości przez zainteresowane strony, w tym biegłych rewidentów a dotyczących krajowych standardów rewizji finansowej (wykonywania zawodu) oraz zasad (wewnętrznej) kontroli jakości i rekomendowania przyjęcia ich przez KRBR; 4. przygotowywania informacji na temat zmian do międzynarodowych i krajowych standardów IAASB, w tym dotyczących rewizji finansowej oraz zasad (wewnętrznej) kontroli jakości celem ich upublicznienia np. na stronie internetowej PIBR lub w czasopiśmie branżowych; 5. promowania rozwoju innych, poza badaniem sprawozdań finansowych, usług biegłych rewidentów zwiększających zaufanie do rachunkowości i sprawozdawczości finansowej; 6. identyfikacji oraz poszukiwania możliwości wspierania rozwoju usług mniejszych firm audytorskich, działających w sektorze MŚP, w tym poprzez opracowanie standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przeglądy oraz usług pokrewnych; 7. współpracy z międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się rozwojem usług biegłych rewidentów dedykowanych sektorowi MŚP; 8. opracowania wytycznych stosowania standardów przez MŚP. 	<p>58</p>
---	----------------------	---	--	-----------

Komisja ds. szkoleń	cała kadencja	<p>Przewodnicząca: Ewa Sowińska</p> <p>Członkowie: Regina Frąckowiak Agnieszka Gajewska Andrzej Karpiak Adam Kęsik Piotr Kołodziejczyk Waldemar Lachowski Izabela Maciejewska (do 13.01.2016 r.) Monika Matyszewska Justyna Zakrzewska</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tematyki oraz minimalnej liczby godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów; 2. zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego; 3. nadzoru nad listą jednostek uprawnionych do przeprowadzania szkoleń w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego; 4. nadzoru nad wypełnianiem przez biegłych rewidentów obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego; 5. współpracy z organami PIBR; 6. działalności szkoleniowej w związku z realizacją zadań wynikających z programu działania PIBR w latach 2015-2019, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 47 VIII KZBR z dnia 26 czerwca 2015 r. w sprawie Programu działania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w latach 2015-2019; 7. innych projektów KRBR dotyczących działalności szkoleniowej oraz wydawniczej PIBR, w tym w zakresie szkoleń w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. 	57
Komisja ds. współpracy międzynarodowej	cała kadencja	<p>Przewodniczący: Krzysztof Burnos (do 15.02.2016 r.; później jako członek Komisji) Monika Kaczorek (od 16.02.2016 r.; wcześniej jako członek Komisji)</p> <p>Członkowie: Danuta Krzywda Barbara Mistowska-Dragan Ernest Podgórski Jerzy Śliwiński Justyna Beata Zakrzewska</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. współpracy z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami zrzeszającymi biegłych rewidentów w sprawach dotyczących wykonywania zawodu; 2. współpracy z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami stanowiącymi standardy rewizji finansowej; 3. współpracy z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami stanowiącymi standardy rachunkowości i sprawozdawczości finansowej; 4. monitorowania regulacji europejskich w zakresie zmian prawnych dotyczących zawodu biegłego rewidenta i rynku audytorskiego; 5. koordynacji współpracy pozostałych komisji KRBR z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami zrzeszającymi biegłych rewidentów w sprawach dotyczących wykonywania zawodu. 	10

<p>Komisja programowa ds. Dorocznej Konferencji Audytu w 2016 r.</p>	<p>26.01-19.10.2016 r. -</p>	<p>Przewodnicząca: Barbara Misterna-Dragan</p> <p>Członkowie: Ewa Jakubczyk-Cały Monika Kaczorek Aldona Kamela-Sowińska Andrzej Karpiak Maciej Ostrowski Ernest Podgórski Hanna Sztuczyńska</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opracowania koncepcji treści merytorycznej Konferencji, w tym przygotowanie tematów i programu; 2. opracowania nowej formuły Konferencji. 	<p>3</p>
<p>Komisja programowa ds. Dorocznej Konferencji Audytu w 2017 r.</p>	<p>13.12.2016 r. - 18.10.2017 r.</p>	<p>Przewodnicząca: Barbara Misterna-Dragan</p> <p>Członkowie: Ewa Jakubczyk-Cały Monika Kaczorek Aldona Kamela-Sowińska Andrzej Karpiak Maciej Ostrowski Ernest Podgórski Hanna Sztuczyńska</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opracowania koncepcji treści merytorycznej Konferencji, w tym przygotowanie tematów i programu; 2. opracowania nowej formuły Konferencji. 	<p>5</p>
<p>Komisja organizacyjno-programowa ds. Dorocznej Konferencji Audytu w 2018 r.</p>	<p>14.02-24.10.2018 r.</p>	<p>Przewodnicząca: Barbara Misterna-Dragan</p> <p>Członkowie: Marek Błaszczak Ewa Jakubczyk-Cały Monika Kaczorek Andrzej Karpiak Maciej Ostrowski Ernest Podgórski Hanna Sztuczyńska</p>	<p>Realizacja funkcji opiniodawczej i doradczej na rzecz KRBR w zakresie m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opracowania koncepcji treści merytorycznej Konferencji, w tym przygotowanie tematów i programu; 2. opracowania nowej formuły Konferencji. 	<p>8</p>
<p>Komisja organizacyjno-programowa Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów</p>	<p>30.01-17.06.2018 r.</p>	<p>Przewodniczący: Adam Kęsik</p> <p>Członkowie: Magdalena Maksymiuk Jan Letkiewicz Monika Kaczorek Andrzej Karpiak Edyta Sikora</p>	<p>Opracowanie następujących projektów dokumentów niezbędnych do zrealizowania NKZBR:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. porządku obrad NKZBR, 2. regulaminu obrad NKZBR. 	<p>6</p>

<p>Komisja ds. opracowania zmian statutu PIBR</p> <p>(w zw. z NKZBR)</p>	<p>30.01-17.06.2018 r.</p>	<p>Przewodniczący: Maciej Ostrowski</p> <p>Członkowie: Michał Drewniak Józef Kuszneruk Kamil Jesionowski Ksenia Magierska Małgorzata Ślęszak Jacek Wegner</p>	<p>Przygotowanie i przedłożenie do akceptu KRBR projektu uchwały w sprawie zmiany statutu PIBR dostosowującego ww. akt prawa wewnętrznego PIBR do aktualnego stanu prawnego po wejściu w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. <i>o biegłych rewidentach...</i> oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, a także zmienionych warunków funkcjonowania samorządu.</p>	<p>8</p>
<p>Komisja ds. opracowania zmian w podstawowych zasadach gospodarki finansowej PIBR</p> <p>(w zw. z NKZBR)</p>	<p>30.01-17.06.2018 r.</p>	<p>Przewodniczący: Marek Błaszczak</p> <p>Członkowie: Jolanta Gałuszka Agnieszka Gajewska Adam Kęsik Ernest Podgórski Elżbieta Szambelan-Bakuła Hanna Sztuczyńska</p>	<p>Przygotowanie i przedłożenie do akceptu KRBR projektu uchwały w sprawie zmiany podstawowych zasad gospodarki finansowej PIBR dostosowującego ww. akt prawa wewnętrznego PIBR do aktualnego stanu prawnego po wejściu w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. <i>o biegłych rewidentach...</i> oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, a także zmienionych warunków funkcjonowania samorządu.</p>	<p>8</p>
<p>Komisja ds. opracowania zmian statutu PIBR</p> <p>(w zw. z IX KZBR)</p>	<p>od 18.12.2018 r.</p>	<p>Przewodniczący: Henryk Dąbrowski</p> <p>Członkowie: Urszula Byczkowska Joanna Chwaścikowska-Karwacka Józef Kuszneruk Jacek Wegner</p>	<p>Przygotowanie i przedłożenie do akceptu KRBR projektu uchwały w sprawie zmiany statutu PIBR.</p>	<p>3</p>

<p>Komisja organizacyjno-programowa IX KZBR</p>	<p>od 20.11.2018 r.</p>	<p>Przewodniczący: Adam Kęsik</p> <p>Członkowie: Monika Kaczorek Andrzej Karpiak Jan Letkiewicz Ernest Podgórski Edyta Sikora</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie i przedstawienie do akceptu KRBR projektów uchwał IX KZBR w sprawach: <ol style="list-style-type: none"> a) porządku obrad KZBR, b) regulaminu obrad KZBR, c) programu działania PIBR w kadencji 2019–2023, d) zatwierdzenia sprawozdań z działalności KRBR, KKR, KSD, KRD oraz KKN, e) udzielenia absolutorium z wykonywania obowiązków w kadencji 2015-2019 członkom: KRBR, KKR, KSD, KRD oraz KKN; 2. przygotowanie i przedstawienie do akceptu KRBR projektu uchwały KRBR w sprawie zasad wyboru i liczby delegatów na Zjazd oraz projektu komunikatu KRBR w sprawie liczby delegatów z poszczególnych regionalnych oddziałów PIBR na Zjazd; 3. opracowanie projektów przykładowego porządku i regulaminu obrad walnych zgromadzeń biegłych rewidentów regionalnych oddziałów PIBR, które zostaną przekazane do wykorzystania regionalnym radom biegłych rewidentów właściwych regionalnych oddziałów PIBR; 4. koordynacja przebiegu walnych zgromadzeń biegłych rewidentów regionalnych oddziałów PIBR; 5. zebranie i analiza uwag i wniosków zgłaszanych podczas walnych zgromadzeń biegłych rewidentów regionalnych oddziałów PIBR – w celu przekazania ich delegatom na Zjazd; 6. zebranie innych niż ww. wymienione dokumentów dotyczących Zjazdu – w celu przekazania ich delegatom na Zjazd; 7. koordynacja spraw organizacyjno-technicznych Zjazdu i współpraca w tym zakresie z Biurem PIBR. 	<p>5</p>
---	-----------------------------	---	--	----------

Załącznik nr 2

Poniżej zamieszczono szczegółowe informacje na temat konferencji zagranicznych, w których udział brali przedstawiciele PIBR w okresie VII kadencji (do dnia 31 marca 2019 r.).

Lp.	Data	Miejsce	Wydarzenie	Przedstawiciel PIBR
1.	21-22 września 2015 r.	Tbilisi, Gruzja	Konferencja dotycząca nauczania i certyfikowania w zakresie rewizji finansowej i rachunkowości, zorganizowana przez Federację Biegłych Rewidentów, Księgowych i Menedżerów Finansowych Gruzji (GFAAFM) we współpracy z Ministerstwem Finansów Gruzji	Barbara Misterska-Dragan
2.	22-23 września 2015 r.	Amsterdam, Holandia	Zgromadzenie Członków Federacji Europejskich Księgowych (FEE – obecnie Accountancy Europe, w skr. AE)	Krzysztof Burnos, Maria Rzepnikowska
3.	24-26 września 2015 r.	Banja Vrucica, Republika Serbska, Bośnia i Hercegowina	XIX Kongres Stowarzyszenia Księgowych i Biegłych Rewidentów Republiki Serbskiej zatytułowany <i>Sprawozdawczość i zarządzanie finansowe jako czynnik pomyślnych działań</i>	Krzysztof Burnos
4.	27-28 września 2015 r.	Berlin, Niemcy	Spotkanie Grupy Sterującej (Steering Group) projektu Common Content	Grzegorz Skrzyszewski, Monika Kaczorek
5.	8-10 października 2015 r.	Baku, Azerbejdżan	V Euroazjatyckie Forum Księgowych i Biegłych Rewidentów nt.: <i>Rachunkowość i rewizja finansowa w kontekście globalizacji: etapy, trendy i perspektywy</i> , zorganizowane przy współpracy Azerskiego Stowarzyszenia Ekonomistów, Izby Biegłych Rewidentów Azerbejdżanu oraz Stowarzyszenia Zawodowych Menedżerów Finansowych Azerbejdżanu	Barbara Misterska-Dragan
6.	22 października 2015 r.	Bruksela, Belgia	Spotkanie poświęcone działalności komunikacyjnej (PR) organizacji członkowskich FEE zorganizowane przez Instytut Biegłych Rewidentów w Niemczech (IDW) oraz FEE	Maciej Chorostkowski, dyrektor Biura PIBR
7.	10-12 listopada 2015 r.	Singapur	Posiedzenie Rady IFAC	Krzysztof Burnos
8.	2-4 grudnia 2015 r.	Tainan, Tajwan	Posiedzenie komisji wykonawczej Międzynarodowego Stowarzyszenia ds. Edukacji i Badań w Zakresie Rachunkowości (IAAER), Konferencja IAAER oraz Instytutu Zawodowego Tajwanu (TAAA)	dr Danuta Krzywda
9.	14 grudnia 2015 r.	Bruksela, Belgia	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Grzegorz Skrzyszewski
10.	16 grudnia 2015 r.	Bruksela, Belgia	Zgromadzenie Członków FEE	Maria Rzepnikowska
11.	23-25 lutego 2016 r.	Bukareszt, Rumunia	Warsztaty Quality Assurance Network-Audit (QAN) w ramach Accountancy Profession Strategic Forum (APSF)	dr Władysław Fałowski, Andrzej Netter, kierownik Kontrolerów, Grzegorz Błaszczkowski, wizytator, Marcin Jastrzębski, wizytator

12.	4 marca 2016 r.	Bruksela, Belgia	Warsztat Komisji Europejskiej skierowany do interesariuszy na temat wdrożenia nowych przepisów unijnych w zakresie rewizji finansowej	Krzysztof Burnos
13.	4-5 kwietnia 2016 r.	Bukareszt, Rumunia	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Monika Kaczorek, Grzegorz Skrzyszewski
14.	5-6 kwietnia 2016 r.	Baku, Azerbejdżan	Międzynarodowa naukowo-praktyczna konferencja pt. Aktualne problemy w zakresie regulacji dotyczących rewizji finansowej we współczesnych uwarunkowaniach oraz 20-lecie powstania Izby Biegłych Rewidentów Republiki Azerbejdżanu (CAAR)	Barbara Mistowska- Dragan
15.	15 kwietnia 2016 r.	Warna, Bułgaria	Konferencja pt. <i>Aktualny stan i przyszły rozwój niezależnego audytu finansowego</i> , zorganizowana w ramach cyklu wydarzeń poświęconych obchodom 85-lecia istnienia niezależnego audytu finansowego w Bułgarii, 25-lecia przywrócenia zawodu biegłego rewidenta oraz 20-lecia utworzenia Instytutu Dyplomowanych Biegłych Rewidentów Bułgarii (IDES).	Krzysztof Burnos
16.	27-28 kwietnia 2016 r.	Wiedeń, Austria	Konferencja pt. <i>Gearing up for Growth: Financial Information for Sound Business Decisions</i> , zorganizowana przez CFRR Banku Światowego oraz Forum Profesjonalnych Organizacji Księgowych (PAOs).	Joanna Płaczek, pracownik Biura PIBR
17.	25-27 maja 2016 r.	Praga, Republika Czeska	XVI Doroczne Spotkanie Prezesów Izb Biegłych Rewidentów z Czech, Polski, Słowacji i Węgier oraz Prezesa FEE (tzw. <i>Zjazd Wyszehradzki</i>)	Krzysztof Burnos, Barbara Mistowska- Dragan, Maria Rzepnikowska
18.	26-27 maja 2016 r.	Sofia, Bułgaria	Warsztaty QAN w ramach APSF	dr Władysław Fałowski, Grzegorz Błaszowski
19.	16-17 czerwca 2016 r.	Kiszyniów Mołdawia	Międzynarodowa konferencja nt. <i>Wyzwania i szanse stojące przed zawodem księgowego i biegłego rewidenta: doświadczenia oraz rozwiązania międzynarodowe</i> połączona z obchodami 20-lecia powstania Stowarzyszenia Profesjonalnych Księgowych i Biegłych Rewidentów Mołdawii (ACAP)	Krzysztof Burnos
20.	29-30 sierpnia 2016 r.	Dublin, Irlandia	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Grzegorz Skrzyszewski
21.	23-24 września 2016 r.	Bukareszt, Rumunia	XXI Kongres CECCAR nt. Zawód księgowego w erze cyfrowej. Wyzwania i szanse oraz obchody 95-lecia powstania CECCAR	Krzysztof Burnos
22.	4-5 października 2016 r.	Ateny, Grecja	Warsztaty QAN w ramach APSF	dr Władysław Fałowski, Andrzej Netter, Grzegorz Błaszowski
23.	15-17 listopada 2016 r.	Brasilia, Brazylia	Posiedzenie Rady IFAC	Krzysztof Burnos

24.	28 listopada 2016 r.	Sofia, Bułgaria	Uroczystości poświęcone obchodom 85-lecia istnienia niezależnego audytu finansowego w Bułgarii, 25-lecia odrodzenia zawodu biegłego rewidenta oraz 20-lecia utworzenia Instytutu Dyplomowanych Biegłych Rewidentów Bułgarii (IDES)	Krzysztof Burnos
25.	7 grudnia 2016 r.	Bruksela, Belgia	Zgromadzenie Członków FEE poświęcone kwestii komunikacji oraz roli stosunków FEE z państwami członkowskimi tej organizacji oraz uroczystość obchodów 30-lecia istnienia FEE	Krzysztof Burnos, Maria Rzepnikowska
26.	8-10 grudnia 2016 r.	Wilno, Litwa	Konferencja Litewskiej Izby Biegłych Rewidentów (LAR) pt.: 20-ta rocznica powstania tytułu „biegły rewident”: osiągnięcia, kwestie bieżące oraz przyszłość	Krzysztof Burnos, Barbara Misterska- Dragan
27.	18-19 grudnia 2016 r.	Rzym, Włochy	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Grzegorz Skrzyszewski Aleksandra Rytko, członek Grupy ds. wdrażania MSE 8
28.	14-15 marca 2017 r.	Londyn, Wielka Brytania	Warsztaty QAN w ramach APSF	dr Władysław Fałowski, Andrzej Netter, Grzegorz Błaszowski
29.	27 marca 2017 r.	Warszawa, Biuro PIBR	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Monika Kaczorek, Aleksandra Rytko
30.	28 marca 2017 r.	Warszawa, Biuro PIBR	Warsztat dot. self-assessment PIBR w ramach projektu Common Content	Członkowie: KRBR, Komisji ds. szkoleń, Komisji ds. współpracy międzynarodowej, Grupy ds. wdrożenia MSE 8, Komisji Egzaminacyjnej i Ministerstwa Finansów
31.	29 marca 2017 r.	Bruksela, Belgia	AE's Digital Day	Maria Rzepnikowska
32.	7 kwietnia 2017 r.	Londyn, Wielka Brytania	Szkolenie ICAEW z zakresu <i>Zapewniania Jakości</i>	Krzysztof Burnos
33.	3-4 maja 2017 r.	Nikozja, Cypr	APSF zorganizowane przez ICAEW oraz Instytut Dyplomowanych Biegłych Rewidentów Cypru (ICPAC)	Krzysztof Burnos, Barbara Misterska- Dragan
34.	30 maja 2017 r.	Bruksela, Belgia	Dzień podatkowy AE 2017 r.	Krzysztof Burnos
35.	7-8 czerwca 2017 r.	Warszawa, hotel Mercure Grand	Warsztaty QAN w ramach APSF	Członkowie Krajowej Komisji Nadzoru, kontrolerzy, wizytatorzy, przedstawiciele organów PIBR
36.	7-8 czerwca 2017 r.	Lewocza, Słowacja	XVII Doroczne Spotkanie Prezesów Izb Biegłych Rewidentów z Czech, Polski, Słowacji i Węgier (tzw. <i>Zjazd Wyszehradzki</i>)	Krzysztof Burnos, Barbara Misterska- Dragan, Maria Rzepnikowska

37.	8-9 czerwca 2017 r.	Górny Smokowiec, Tatry Wysokie, Słowacja	Międzynarodowa konferencja Słowackiej Izby Biegłych Rewidentów (SKAU) połączona z obchodami 25-lecia SKAU zatytułowana: <i>Profesja biegłego rewidenta pod rządami nowej dyrektywy UE oraz innych unijnych regulacji</i>	Krzysztof Burnos, Barbara Misterska-Dragan, Maria Rzepnikowska
38.	8 czerwca 2017 r.	Berlin, Niemcy	Międzynarodowa konferencja pt. <i>Rozwijając Cyfrową Profesję (Developing the Digital Professional)</i> , zorganizowana przez AE oraz Europejską Federację Księgowych i Biegłych Rewidentów MŚP (European Federation of Accountants and Auditors for SMEs – EFAA)	Joanna Żukowska-Kalita, członek Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów
39.	12-13 czerwca 2017 r.	Budapeszt, Węgry	Konferencja z okazji 20-lecia Izby Węgierskich Biegłych Rewidentów (MKVK)	Krzysztof Burnos
40.	30 czerwca 2017 r.	Luksemburg	Warsztat AE nt. sektora publicznego zatytułowany <i>Reporting and auditing accrual based accounts</i>	Maria Rzepnikowska
41.	3-4 września 2017 r.	Amsterdam, Holandia	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Aleksandra Rytko
42.	3 listopada 2017 r.	Bukareszt, Rumunia	V Kongres Izby Rewidentów Finansowych Rumunii (CAR) pt.: Zawód biegłego rewidenta – obecne doświadczenia, wymogi i wyzwania	Krzysztof Burnos, Barbara Misterska-Dragan
43.	14 listopada 2017 r.	Bruksela, Belgia	Warsztaty QAN w ramach APSF	Krzysztof Burnos, dr Władysław Fałowski, Grzegorz Błaszowski
44.	15-17 listopada 2017 r.	Bruksela, Belgia	Posiedzenie Rady IFAC	Krzysztof Burnos
45.	12 grudnia 2017 r.	Bruksela, Belgia	Zgromadzenie Członków AE	Krzysztof Burnos
46.	17-18 grudnia 2017 r.	Paryż, Francja	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Aleksandra Rytko
47.	16 kwietnia 2018 r.	Londyn, Wielka Brytania	Spotkanie Grupy Sterującej projektu Common Content	Aleksandra Rytko
48.	18 kwietnia 2018 r.	Belgrad, Serbia	APSF zorganizowane przez ICAEW oraz Serbskie Stowarzyszenie Księgowych i Biegłych Rewidentów	Barbara Misterska-Dragan
49.	22-23 maja 2018 r.	Wiedeń, Austria	Warsztaty QAN w ramach APSF	dr Władysław Fałowski, Grzegorz Błaszowski
50.	7-8 czerwca 2018 r.	Budapeszt, Węgry	XVIII Doroczne Spotkanie Prezesów Izb Biegłych Rewidentów z Czech, Polski, Słowacji i Węgier (tzw. <i>Zjazd Wyszehradzki</i>)	Krzysztof Burnos, Barbara Misterska-Dragan
51.	15-16 listopada 2018 r.	Bruksela, Belgia	Warsztaty QAN w ramach APSF	dr Władysław Fałowski, Grzegorz Błaszowski
52.	12 grudnia 2018 r.	Bruksela, Belgia	Zgromadzenie Członków AE	Krzysztof Burnos